

Popiežius

Benediktas XVI KONTEMPLIACIJA IR MALDOS JĖGA (2 KOR 12, 1–10)	2
DIEVIŠKASIS IŠGANYMO PLANAS (EF 1, 3–14)	3
APIE KRISTOLOGINĮ HIMNĄ LAIŠKE FILIPIEČIAMS	5
APIE ŠVENTUOSIUS PETRĄ IR PAULIŲ	7

Bažnyčios dokumentai

Katalikiškojo auklėjimo kongregacija Popiežiškasis kunigiškųjų pašaukimų institutas PAŠAUKIMŲ Į KUNIGO TARNYBĄ SKATINIMO PASTORACINĖS GAIRĖS	9
--	---

Komentaras

Mons. dr. Algirdas Jurevičius RŪPESTIS – PAŠAUKIMAS BAŽNYČIOS ĮSČIOSE	19
--	----

Homilijos

GYVOJI DUONA / 18 eilinis sekmadienis (B)	21
KELIONĖS MAISTAS / 19 eilinis sekmadienis (B)	22
NUGALĖK BLOGĮ GERUMU / Švč. Mergelės Marijos Dangun ėmimas	23
VYNO DOVANA / 20 eilinis sekmadienis (B)	24
PAS KĄ MES EISIME? / 21 eilinis sekmadienis (B)	25
VIDINĖS TARŠOS ATSPINDYS / 22 eilinis sekmadienis (B)	26

Straipsniai

Arkivyskupas Rino Fisichella NAUJAJAI EVANGELIZACIJAI – NAUJI EVANGELIZUOTOJAI	28
---	----

Bažnyčia Lietuvoje

Didieji Žemaičių Kalvarijos atlidai	32
Paminėtos Lietuvos Krikšto 625 metų ir pal. Jurgio Matulaičio beatifikacijos 25 metų sukaktys	38
Kauno arkivyskupijos dangiškojo globėjo šventė	40

Bažnyčia pasaulyje

Mons. dr. Algirdas Jurevičius Eucharistinio kongreso Dubline fragmentai	42
--	----

Benediktas XVI

Kontempliacija ir maldos jėga (2 Kor 12, 1–10)

2012 m. birželio 13 d.

Brangūs broliai ir seserys!

Kasdienis susitikimas su Viešpačiu ir dažnas sakramentų priėmimas atveria mūsų protą ir širdį jo artumui, žodžiui, veikimui. Malda yra ne tik sielos kvėpavimas, bet ir, vaizdžiai kalbant, ramybės oazė, kurioje galime surasti vandens, gaivinančio mūsų dvasinį gyvenimą ir perkeičiančio mūsų egzistenciją. Dievas traukia mus prie savęs, akina kopti į šventumo kalną, vis labiau prie Jo artintis, siūlydamas šviesos ir paguodos kelią. Apie tokią asmeninę patirtį Paulius ir kalba Antrojo laiško korintiečiams 12-ajame skyriuje, prie kurio šiandien norėtume stabtelėti. Tiems, kurie ginčijo jo apaštalavimo teisėtumą, Paulius nepateikia sąrašo, kiek bendruomenių įkūrė ir kiek kilometrų įveikė; jis nesitenkina primindamas sunkumus bei priešiškus, patirtus skelbiant Evangeliją, bet atkreipia dėmesį į savo santykį su Viešpačiu, tokį intensyvų, kad jį galima apibūdinti ir kaip ekstazės, gilios kontempliacijos momentą (plg. 2 Kor 12, 1); tad jis giriasi ne tuo, ką nuveikė, ne savo išgalėmis, veikla ir sėkmėmis, bet Dievo veikimu jame ir per jį. Labai drovėdamasis pasakoja apie ypatingą pagavimo ir iškėlimo iki Dievo dangaus patirtį. Laiške primena, kad prieš keturiolika metų „buvo pagautas ir iškeltas iki trečiojo dangaus“ (2 Kor 12, 2). Šventasis Paulius pasakoja trečiuoju asmeniu, pasitelkdamas tokį kalbėjimo būdą, pasako tai, ko neįmanoma nusakyti žodžiais, – praneša, kad vienas žmogus buvo pagautas ir paimtas į Dievo „sodą“, į rojų. Kontempliacija tokia gili ir intensyvi, jog apaštalas nepamena gautojo apreiškimo turinio, bet išlaikė atmintyje datą ir aplinkybes, kuriomis Viešpats jį pasigrobė visiškai, patraukė prie savęs lygiai taip pat stipriai kaip ir kelyje į Damaską jo atsivertimo akimirka (plg. *Fil* 3, 12).

Šventasis Paulius toliau pabrėžia, jog tam, kad dėl didingų apreiškimų neišpuiktų, jam duotas „dyglys“ kūne (2 Kor 12, 7), kančia, ir jis karštai maldaujas Prisikėlusįjį išlaisvinti jį iš to šėtono pasiuntinio, to skausmingo kūniškojo dyglio. Paulius sako, jog tris kartus primygtinai maldavo Viešpatį, kad atitolintų nuo jo tą išbandymą. Kaip tik giliai kontemplanodamas Dievą, kai girdi „slaptingus žodžius, kurių nevalia žmogui ištarti“ (4 eil.), jis sulaukia į savo maldavimus atsakymo. Prisikėlusysis aiškiai ir padrašindamas atsako: „Gana tau mano malonės, nes mano galybė geriausiai pasireiškia silpnume“ (9 eil.).

Pauliaus pateikiamas tų žodžių komentaras gali nustebinti, bet drauge parodo, kad jis suprato, ką reiškia būti tikru Evangelijos apaštalu. Jis sušunka: „Todėl aš mieliausiu noru girsiuosi silpnumais, kad Kristaus galybė apsigyventų manyje. Džiaugsiuosi tad silpnumu, paniekinimais, bėdomis, persekiojimais ir priespauda dėl Kristaus, nes, būdamas silpnas, esu galingas“ (9b–10 eil.), t. y. giriasi ne savo darbais, bet veikla Kristaus, veikiančio per jo silpnumą. Stabtelėkime akimirka prieš šio įvykio, nutikusio tais metais, kai šventasis Paulius atsidėjo tylai ir kontempliacijai prieš keliaudamas į Vakarų skelbti Kristaus, nes ta gilaus nuolankumo ir pasitikėjimo nuostata apsiereiškiančio Dievo akivaizdoje yra iš pagrindų svarbi ir mūsų maldai bei gyvenimui, mūsų santykiui su Dievu ir su mūsų silpnumu.

Pirmiausia: apie kokį silpnumą apaštalas kalba? Kas tas „dyglys“ kūne? Nežinome ir mums nepasakoma, bet apaštalo nuostata leidžia suprasti, kad bet kokį sunkumą sekant Kristumi ir liudijant Evangeliją galima įveikti, jei su pasitikėjimu atsiveriama Viešpaties veikimui. Šventasis Paulius gerai suprato, kad jis yra „nenaudingas tarnas“ (plg. *Lk* 17, 10) – didelių darbus daro ne jis, bet Viešpats, – „molinis indas“ (plg. 2 Kor 4, 7), į kurį Dievas įdeda apsčiai savo galingos malonės. Intensyvios kontempliacinės maldos akimirka šventasis Paulius aiškiai supranta, kaip sutikti ir išgyventi kiekvieną įvykį, pirmiausia kančias, sunkumus, persekiojimus: akimirka, kai pajaučia savo silpnumą, pasireiškia Dievo, kuris nepalieka likimo valiai, bet tampa paspirtimi ir jėga, galybė. Žinoma, Paulius norėtų būti išlaisvintas iš to „dyglio“, tos kančios, bet Dievas sako: „Ne, tau tai nebūtina. Turi užtektinai malonės atsispirti ir daryti tai, ką turi daryti.“ Tas pat galioja ir mums. Viešpats neišlaisvina mūsų iš blogybių, bet per kančias, sunkumus, persekiojimus padeda bręsti. Vadinasi, tikėjimas sako: jei išliekame Dieve, „mūsų išorinis žmogus vis nyksta“, o „vidinis diena iš dienos atsinaujina“ (plg. 2 Kor 4, 16). Korinto krikščionims ir mums apaštalas skelbia, kad „lengvas dabartinis mūsų vargas ruošia mums neapsakomą, visa pranokstančią amžinąją garbę“ (2 Kor 4, 17). Žmogiškai kalbant, sunkumų našta nebus lengva, bus sunki, bet akistatoje su Dievo meile, su buvimo Dievo mylimam didybe atrodys lengva, žinant, jog amžinoji garbė bus neapsakoma. Taigi augant mūsų vienybei su Viešpačiu ir stiprėjant mūsų maldai, suvokiame esminį dalyką, kad Dievo karalystė tikrove tampa ne mūsų priemonių, dorybių, gebėjimų galia, bet kad įstabius darbus per mūsų silpnumą, netinkamumą užduočiai atlieka Dievas. Vadinasi, turime turėti nuolankumo nepasitikėti tiesiog patys savimi, bet Viešpaties vynuogyne darbuotis padedami Viešpaties, patikėdami jam save kaip trapius „molinius indus“.

Šventasis Paulius mini du ypatingus apreiškimus, iš pagrindų pakeitusius jo gyvenimą. Pirmasis, kaip žinome, yra sukrečiantis klausimas kelyje į Damaską: „Sauliau, Sauliau, kam mane persekioji?“ (*Apd 9, 4*); klausimas, leidęs atrasti ir sutikti gyvą bei artimą Kristų ir pajusti pašaukimą būti Evangelijos apaštalu. Antrasis – žodžiai, Viešpaties ištarti per kontempliacinę maldą, apie kurią šiandien kalbame: „Gana tau mano malonės, nes mano galybė geriausiai pasireiškia silpnume.“ Tik tikėjimas, pasitikėjimas Dievo veikimu, mūsų nepaliekančio Dievo gerumu laiduoja, kad darbuojamės ne bergždžiai. Tad Dievo malonės galia lydėjo šventąjį Paulių nežmoniškuose Evangelijos skleidimo varguose, o jo širdis įžengė į Kristaus širdį ir tapo gebanti kitus vesti prie To, kuris dėl mūsų mirė ir prisikėlė.

Vadinasi, melddamiesi atveriamė savo dvasią Viešpačiui, kad jis apsigyventų mūsų silpnume paversdamas jį jėga Evangelijos naudai. Turtingas reikšmių yra ir graikiškas veiksmazodis, kuriuo Paulius apibūdina Viešpaties apsigyvenimą jo žmogiškajame silpnume; jis pavartoja žodį *episkenoos*, kuris reiškia „pasistatyti palapinę“. Viešpats ir toliau stotasi palapinę mummyse, tarp mūsų, yra įsikūnijimo slėpinys. Patsai dieviškasis Žodis, atėjęs apsigyventi mūsų žmogystėje, trokšta gyventi mummyse, išskleisti savo palapinę, apšviesti ir perkeisti mūsų gyvenimą ir pasaulį.

Šventojo Pauliaus patirta intensyvi Dievo kontempliacija primena mokinių kontempliaciją ant Taboro kalno, kai, matydamas atsimačiusį ir skaisčiai spindintį Jėzų, Petras jam taria: „Rabi, gera mums čia būti. Pastatykime tris palapines: vieną tau, antrą Mozei, trečią Elijui“ (*Mk 9, 5*). „Jis nesižinojo, ką sakąs, nes jie buvo persigandę“, – priduria šventasis Morkus (*Mk 9, 6*). Kontempliuoti Viešpatį yra vienu metu ir kerintis, ir baugus dalykas: kerintis, nes Jis mūsų širdį traukia, pagauna ir kelia aukštyn, nunešdamas į aukštybes, kur patiriame jo meilės ramybę, grožį; baugus, nes apnuogina mūsų žmogiškąjį silpnumą, netinkamumą, bergždžias pastangas įveikti piktąjį, besikėsinantį į mūsų gyvenimą, – tai ir yra į mūsų kūną įsmigęs dyglys. Kasdien melddamiesi, kontempliuodami Viešpatį gauname Dievo meilės jėgos ir pajuntame, kokie teisingi šventojo Pauliaus Romos krikščionims parašyti žodžiai: „Ir aš esu tikras, kad nei mirtis, nei gyvenimas, nei angelai, nei kunigaikštystės, nei dabartis, nei ateitis, nei galybės, nei aukštumos, nei gelmės, nei jokie kiti kūriniai negalės mūsų atskirti nuo Dievo meilės, kuri yra mūsų Viešpatyje Kristuje Jėzuje“ (*Rom 8, 38–39*).

Pasaulyje, kuriame rizikuojame kliauti vien žmogiškųjų išteklių veiksmingumu ir galia, esame pašaukti iš naujo atrasti ir liudyti Dievo galybę, gaunamą per mal-

dą, kurios dėka kasdien vis augame darydami savo gyvenimą panašų į Kristaus, kuris, pasak Pauliaus, „buvo nukryžiuotas dėl silpnumo, bet dabar jis gyvas Dievo galybe. Nors mes irgi silpni jame, bet jums gyvensime su juo Dievo galybe“ (*2 Kor 13, 4*).

Brangūs bičiuliai, praėjusiam šimtmetyje protestantų teologas ir Nobelio taikos premijos laureatas Albertas Schweitzeris pareiškė, kad „Paulius yra mistikas ir niekas kitas, kaip tik mistikas“, t. y. žmogus, tikrai įsimylėjęs Kristų ir taip su juo susivienijęs, kad gali pasakyti: „manyje gyvena Kristus“. Šventojo Pauliaus mistika remiasi ne tik jo išgyventais ypatingais įvykiais, bet ir kasdieniu intensyviu ryšiu su Viešpačiu, visada palaikiusiu jį savo malone. Mistika jo nenutolino nuo tikrovės, priešingai – suteikė jėgos kasdien gyventi darbuojantis dėl Kristaus ir statydinti Bažnyčią ligi aurometinio pasaulio pakraščiu. Vienybė su Dievu nenutolina nuo pasaulio, bet suteikia jėgų iš tikrųjų likti pasaulyje, atlikti jame tai, ką reikia atlikti. Tad ir savo maldos gyvenime galime patirti ypatingo intensyvumo akimirku, kai gyviau jaučiame Viešpaties artumą, tačiau labai svarbus ir pastovumas, svarbu ištikimai puoselėti ryšį su Dievu, pirmiausia sausros, sunkumų, kančios, Dievo tariamos tolybės laikotarpiais. Tik pagauti Kristaus meilės galėsime pakelti negandas taip, kaip Paulius, įsitikinę, kad viską galime tame, kuris mus stiprina (plg. *Fil 4, 13*). Vadinasi, kiek maldai skirsime erdvės, tiek mūsų gyvenimas keisis ir bus gaivinaimas konkrečios Dievo meilės jėgos. Taip, pavyzdžiui, nutiko palaimintajai Kalkutos Motinai Teresei, kuri, nors ir būdama trapi, Jėzaus kontempliacijoje būtent ir sausros laikotarpiais atrado galutinį pagrindą ir neįtikėtiną jėgą atpažinti Jį vargšuose ir paliktuosiuose likimo valiai. Kristaus kontempliavimas savo gyvenime, kaip jau sakyta, neatitolina nuo tikrovės, bet dar labiau įtraukia į žmogiškuosius reikalus, nes Viešpats, traukdamas mus prie savęs, kai meldžiamės, leidžia mums tapti artimais kiekvienam broliui Jo meilėje. Dėkoju.

Dieviškasis išganymo planas (*Ef 1, 3–14*)

2012 m. birželio 20 d.

Brangūs broliai ir seserys!

Mūsų malda labai dažnai yra pagalbos prašymas prispyrus bėdai. Žmogui tai normalus dalykas, nes mums reikia pagalbos, reikia kitų, reikia Dievo. Tad normalu, ko nors Dievo prašyti, ieškoti Jo pagalbos;

ir turime neužmiršti, kad „Tėve mūsų“ malda, kurios mus išmokė Viešpats, yra prašomoji malda ir kad šia malda jis mus moko, ko turėtume prašyti pirmiausia, nuvalo ir nuskaistina mūsų trokšimus ir per tai – mūsų širdį. Tačiau nors ir normalu maldoje ko nors prašyti, vien tuo apsiriboti nederėtų. Yra pagrindo ir dėkoti: atidžiau pažvelgę, pamatysime, kad iš Dievo esame gavę daug gerų dalykų; jis mums toks geras, jog pridera ir būtina jam padėkoti. Tad egzistuoja ir šlovinimo malda: jei mūsų širdis atvira, tai, nepaisydami visų problemų, pamatysime ir jo kūrinijos grožį, toje kūrinijoje pasireiškiantį jo gerumą. Vadinasi, turime ne vien prašyti, bet ir šlovinti bei dėkoti: tik tada mūsų malda bus pilnatviška.

Savo laiškuose Paulius ne tik kalba apie maldą, bet ir pateikia maldų – ir prašymo, ir šlovinimo bei aukštinimo už tai, ką Dievas padarė ir toliau daro žmonijos istorijoje.

Šiandien norėčiau stabtelėti prie Laiško efeziečiams pirmojo skyriaus, prasidedančio malda, kuri yra šlovinimo himnas, padėkos, džiaugsmo išraiška. Šventasis Paulius šlovina Dievą, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvą, nes jis jame paskelbė „savo valios slėpinį“ (Ef 1, 9). Iš tiesų pagrįsta Dievui dėkoti, kad jis atskleidė tai, kas paslėpta, – savo valią mūsų atžvilgiu, „savo valios slėpinį“. Sąvoka *mysterion* – „slėpinys“ dažnai pasitaiko Šventajame Rašte ir liturgijoje. Nenoriu skverbtis į filologiją, todėl tik pasakysiu, kad bendroje vartosenoje tas žodis nurodo tai, ko negalima pažinti, tikrove, neprieinamą mūsų protui. Himne, kuriuo pradedamas Laiškas efeziečiams, esame už rankos vedami prie šios sąvokos ir tos tikrovės, kurią ji žymi, gilesnės prasmės. Tikintiesiems „slėpinys“ yra ne tiek tai, kas nežinoma, kiek Dievo gailėstingoji valia, jo meilės planas, pilnatviškai atskleistas Jėzuje Kristuje ir atveriantis galimybę „su-vokti kartu su visais šventaisiais, koks yra plotis ir ilgis, ir aukštis, ir gylis, ir pažinti Kristaus meilę“ (Ef 3, 18–19). Dievo „nežinomas slėpinys“ apreikštas ir jo turinys yra tai, kad Dievas myli ir myli nuo pradžių, amžinai.

Stabtelėkime akimirką prie šios iškilmingos ir gilios maldos. „Garbė Dievui, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvui“ (Ef 1, 3). Šventasis Paulius pavartoja žodį *euloghein*, juo paprastai perteikiama hebrajiška sąvoka *barak*: tai reiškia aukštinti, šlovinti, dėkoti Dievui Tėvui kaip išganymo gėrio versmei, kaip Tam, kuris „palaimino mus Kristuje visokeriopa dvasine palaima danguje“.

Apaštalas dėkoja ir šlovina, bet drauge apmąsto motyvus, akinančius žmogų šlovinti, dėkoti, nurodydamas pagrindinius dieviškojo plano elementus bei etapus. Pirmučiausia šlovintinas Dievas Tėvas, nes, pasak šventojo Pauliaus, jis mus išsirinko „prieš pasaulio

sukūrimą, kad būtume šventi ir nesutepti jo akivaizdoje“ (4 eil.). Tai yra šventus ir nesuteptus mus padaro jo meilė. Dievas pašaukė mus, kad gyventume, kad būtume šventi. Ir tokį sprendimą priėmė prieš pasaulio sukūrimą. Nuo amžių esame jo sumanyti, jo minties vaisius. Kartu su pranašu Jeremiju ir mes galime patvirtinti, kad Jis mus pažino dar prieš sukurdamas motinos iščiose (plg. Jer 1, 5), o pažindamas pamilo. Pašaukimas į šventumą, tai yra į bendrystę su Dievu, yra jo amžinojo plano dalis, to plano, kuris aprėpia visą istoriją ir visus pasaulio vyrus bei moteris, nes tas pašaukimas visuotinis. Dievas nė vieno neatstumia, nes jo planas – meilės planas. Šventasis Jonas Aukšburnis teigia: „Pats Dievas padarė mus šventus, o mes pašaukti išlikti šventi. Šventas tas, kas gyvena tikėjimu“ (*Homilija apie Laišką efeziečiams*, 1, 1, 4).

Šventasis Paulius tęsia: Dievas mus iš anksto paskyrė ir išrinko būti „išūniais“ „per Jėzų Kristų“, kad būtume įtraukti į jo viengimį Sūnų. Apaštalas pabrėžia šio įstabaus Dievo plano žmonijai neužtarnautumą. Dievas mus pasirenka ne todėl, kad esame geri, bet todėl, kad Jis yra geras. Senovėje tas gerumas būdavo išreiškiamas priešodžiu: *bonum est diffusivum sui*; gėris sklinda, nuo gėrio esmės neatsiejamas sklidimas, plitimas. O kadangi Dievas yra gerumas, Jis yra gerumo perteikimas, Jis nori gerumą perteikti; Jis kuria, nes nori savo gerumą perteikti mums ir padaryti mus gerus bei šventus.

Šlovinimo maldos viduryje apaštalas vaizduoja, kokiū būdu tikrove tampa Tėvo išganomasis planas Kristuje, jo mylimajame Sūnuje. Jis rašo: „turime atpirkimą jo krauju ir nuodėmių atleidimą jo malonės gausa“ (Ef 1, 7). Kristaus kryžiaus auka yra unikalus ir nepakartojamas įvykis, kuriuo Tėvas ne tik žodžiu, bet ir konkrečiai aiškiai parodė savo meilę mums. Dievas yra toks konkretus ir jo meilė tokia konkreti, jog jis įžengia į istoriją, tampa žmogumi, kad pajustų, ką reiškia gyventi tame sukurtajame pasaulyje, ir prisimtų skausmingą kančios kelią ligi mirties. Dievo meilė tokia konkreti, kad jis dalijasi ne vien mūsų būtimi, bet ir mūsų kančia bei mirtimi. Kryžiaus auka padaro mus „Dievo nuosavybe“, nes Kristaus kraujas išpirko iš kaltės, nuplovė blogį, išlaisvino iš nuodėmės ir mirties vergijos. Šventasis Paulius kviečia susimąstyti, kokia gili yra Dievo meilė, perkeičianti istoriją, perkeitusi jo paties gyvenimą, iš krikščionių persekiotojo padariusi jį nenuilstančiu Evangelijos apaštalu. Dar kartą atminkime padrašinančius Laiško romiečiams žodžius: „Jei Dievas už mus, tai kas gi prieš mus?! Jeigu jis nepagailėjo nė savo Sūnaus, bet atidavė jį už mus visus, – kaipgi jis ir visko nedovanotų kartu su juo?! <...> Ir aš esu tikras, kad nei mirtis, nei gyvenimas, nei angelai, nei kunigaikštystės, nei dabartis, nei ateitis, nei galybės, nei aukštumos,

nei gelmės, nei jokie kiti kūriniai negalės mūsų atskirti nuo Dievo meilės, kuri yra mūsų Viešpatyje Kristuje Jėzuje“ (*Rom 8, 31–32. 38–39*). Tas tikrumas, būtent kad Dievas yra už mus, ir jokie kūriniai negali mūsų nuo Jo atskirti, nes jo meilė stipresnė, turi perskverbti mūsų būtį, mūsų krikščioniškąją sąmonę.

Galiausiai šlovinimo himno pabaigoje užsimenama apie Šventąją Dvasią, išlietą tikinčiųjų širdyse, Globėją, kurią gavome kaip pažadėtąjį antspaudo: ji, pasak Pauliaus, „yra mūsų paveldėjimo laidas, kol bus atpirkta jo nuosavybė jo didybės šlovei“ (*Ef 1, 14*). Atpirkimo darbas dar neužbaigtas – tą jaučiame, – atpirkimas bus ligi galo atbaigtas tada, kai tie, kuriuos Dievas įsigijo, bus visiškai išgelbėti. Mes vis dar žengiame atpirkimo, kurio esminė tikrovė prasidėjo su Jėzaus mirtimi ir prisikėlimu, keliu. Vis dar esame kelyje į galutinį atpirkimą, visišką Dievo vaikų išlaisvinimą. O Šventoji Dvasia laiduoja, kad Dievas iki galo įgyvendins savo išganomąjį planą, „visa, kas yra danguje ir žemėje“, iš naujo suvienydamas „Kristuje tartum galvoje“ (*Ef 1, 10*). Šventasis Jonas Auksaburnis šitai taip pakomentuoja: „Dievas išsirinko mus, kad tikėtume, ir užantspaudavo mus būsimos šlovės paveldėjimui“ (*Homilija apie Laišką efeziečiams, 2, 11–14*). Turime pripažinti, kad atpirkimo kelias yra ir mūsų kelias, nes Dievas trokšta laisvo kūrinio, trokšta, kad tas laisvai ištartų „taip“; bet pirmučiausia tai yra Jo kelias. Esame Jo rankose ir dabar laisvi eiti Jo atvertu keliu. Žengiame tuo atpirkimo keliu kartu su Kristumi jausdami, kad atpirkimas tampa tikrove.

Vizija, šventojo Pauliaus pateikta šioje didingoje šlovinimo maldoje, atvedė mus prie trijų Švenčiausiosios Trejybės Asmenų veikimo kontempliacijos – Tėvo, kuris mus išsirinko prieš pasaulio sukūrimą, sumanė ir sukūrė, Sūnaus, kuris mus atpirko savo krauju, ir Šventosios Dvasios, mūsų atpirkimo ir būsimosios šlovės laido. Nuolatine malda, kasdieniu ryšiu su Dievu ir mes, kaip šventasis Paulius, mokomės vis aiškiau atpažinti to plano bei veikimo ženklus Kūrėjo grožyje, atsiskleidžiančiame jo kūriniuose (plg. *Ef 3, 9*); anot šventojo Pranciškaus Asyžiečio giesmės: „Būk pašlovintas, Viešpatie, su visa tavo kūriniu“ (*FF 263*). Atkreipti dėmesį į kūrinių grožį ir tame grožyje išvysti Dievo veidą ypač svarbu dabar, atostogų laikotarpiu. Savo gyvenimais šventieji aiškiai parodo, kiek daug Dievo galybė gali nuveikti per žmogaus silpnumą. Ji taip pat gali veikti ir per mus. Per visą išganymo istoriją Dievas artinasi prie mūsų ir kantriai laukia mūsų, suprasdamas mūsų neištikimybę, drąsindamas įsipareigoti ir mus vesdamas.

Malda mokomės regėti šio gailestingojo plano ženklus Bažnyčios kelyje. Tada augame Dievo meile atverdami savo vartus, kad Švenčiausioji Trejybė įeitų ir psi-

gyventų mumyse, apšviestų, šildytų mūsų egzistenciją ir jai vadovautų. „Jei kas mane myli, laikysis mano žodžio, ir mano Tėvas jį mylės; mes pas jį ateisime ir apsigyvensime“ (*Jn 14, 23*), – sako Jėzus, pažadėdamas mokiniams dovanoti Šventąją Dvasią, kuri juos visko išmokys. Šventasis Ireniejus kartą yra pareiškęs, kad Šventoji Dvasia įprato būti žmoguje per įsikūnijimą. Malda turime pratintis būti su Dievu. Ji labai svarbi mokantis būti su Dievu, nes leidžia patirti buvimo su Juo, atpirkimo grožį.

Brangūs bičiuliai, tik tada, kai mūsų dvasinį gyvenimą maitina malda, tampame gebantys išlaikyti tai, ką šventasis Paulius vadina „tikėjimo slėpiniu“ tyroje sąžinėje (plg. *1 Tim 3, 9*). Malda, kaip „pratinimosi“ būti su Dievu būdas, ugdo žmonės, kuriuos įkvepia ne egoizmas, noras turėti, galios alkis, bet altruizmas, troškimas mylėti, tarnauti, tai yra Dievas, ir tik taip įmanoma nešti šviesą į pasaulio tamsą.

Šią katechezę norėčiau užbaigti Laiško romiečiams epilogu. Drauge su šventuoju Pauliumi ir mes šloviname Dievą, nes jis mums viską pasakė Jėzuje Kristuje ir dovanavo mums Guodėją, tiesos Dvasią. Laiško romiečiams pabaigoje šventasis Paulius rašo: „Tam, kuris gali jus padaryti stiprius, kaip sako mano Evangelija ir Jėzaus Kristaus skelbimas, sekant apreiškimu paslapties, nutylėtos per amžinuosius laikus, o dabar atskleistos ir pranašų raštais amžinojo Dievo įsakymu paskelbtos visoms tautoms, kad jos paklustų tikėjimui, vienam išmintingajam Dievui per Jėzų Kristų šlovė amžiu amžiais! Amen“ (*16, 25–27*). Dėkoju.

Apie kristologinį himną Laiške filipiečiams

2012 m. birželio 27 d.

Brangūs broliai ir seserys!

Mūsų malda, kaip sužinojome per praėjusias katechezes, sudaro tyla ir žodžiai, giesmės ir gestai, įtraukiantys visą žmogų – jo burną ir protą, jo širdį ir visą kūną. Ši ypatybė būdinga hebrajų maldei, pirmiausia psalmėms. Šiandien norėčiau pakalbėti apie vieną seniausių krikščioniškosios tradicijos giesmių ar himnų. Šventasis Paulius tą himną pateikia savo savotiškame dvasiniame testamente – Laiške filipiečiams. Tai iš tiesų laiškas, apaštalo padiktuotas kalėjime, tikriausiai Romoje. Jausdamas artėjančią mirtį, jis sako, kad jo kraujas bus pralietas kaip auka (plg. *Fil 2, 17*).

Nepaisydamas tokios situacijos keliamo didelio pavojaus jo fiziniam neliečiamumui, šventasis Paulius visame laiške taip džiaugiasi, jog yra Kristaus mokinys ir gali eiti jo pasitikti, kad net mirtį laiko ne netektimi, bet laimikiu. Laiško pabaigoje jis galingai kviečia būti kupiniems džiaugsmo, kuris yra pamatinė krikščioniškosios būties ir mūsų maldos savybė. Šventasis Paulius rašo: „Visuomet džiaukitės Viešpatyje! Ir vėl kartoju: džiaukitės!“ (Fil 4, 4). Tačiau kaip galima džiaugtis laukiant netrukus paskelbsimo mirties nuosprendžio? Iš kur ar, tiksliau, iš ko šventasis Paulius semiasi giedrumo, jėgos, drąsos eiti pasitikti kankinystės ir kraujo praliejimo?

Atsakymą atrandame Laiško filipiečiams viduryje, krikščioniškosios tradicijos vadinamoje *carmen Christo*, giesmėje Kristaus garbei, arba bendriau „kristologiniame himne“; šioje giesmėje visas dėmesys sutelktas į Kristaus „nusistatymą“, tai yra į jo mąstyseną ir konkrečią bei įgyvendintą laikyseną. Ši malda pradeda paraginimu: „Būkite tokio nusistatymo kaip Jėzus Kristus“ (Fil 2, 5). Tas nusistatymas apibūdinamas tolesnėse eilutėse: meilė, dosnumas, nuolankumas, klusnumas Dievui, savęs atidavimas. Kalbama ne tik apie sekimą Jėzaus pavyzdžiu kaip moraliniu dalyku, bet ir apie visos egzistencijos įtraukimą į jo mąstyseną ir veikseną. Malda turi įgalinti vis artimiau pažinti Viešpatį ir susivienyti su Juo, kad galėtume mąstyti, veikti ir mylėti kaip Jis, Jame ir per Jį. Ugdytis Jėzaus nusistatymą, mokytis to yra krikščioniškojo gyvenimo kelias.

Šiandien norėčiau trumpai stabtelėti prie kai kurių šios glaustos giesmės elementų – giesmės, kuria apibendrinama Dievo Sūnaus dieviškoji bei žmogiškoji kelionė ir aprėpiama visa žmonijos istorija: nuo buvimo Dievo būvyje iki įsikūnijimo, kryžiaus mirties ir išaukštinimo Tėvo šlovėje įtraukiamas ir Adomo, pradžios žmogaus, elgesys. Šis Kristų aukštinantis himnas pradedamas jo buvimu, anot graikiškojo teksto, *en morphe tou Theou*, tai yra buvimu „Dievo pavidalo“ arba, tiksliau, Dievo būvio. Jėzus, tikras Dievas ir tikras žmogus, negyvena savo „kaip Dievo“ buvimu, kad triumfuotų ir primestų savo viršenybę, nelaiko tai nuosavybe, privilegija ar sergėtinu lobiu. Priešingai, jis „apiplėšė“ pats save prisiimdamas, pasak graikiškojo teksto, *morphe doulos*, „vergo pavidalą“, kančios, skurdo, mirties paženklinantį žmogiškąją tikrovę; tapo visiškai panašus į žmones, išskyrus nuodėmę, kaip vergas visą save atidavė tarnavimui kitiems. Šiuo atžvilgiu Euzebijus Cezarėjietis IV a. pareiškė: „Jis užsivertė ant savęs kenčiančių narių vargą. Mūsų vargas negales padarė savosiomis. Kentėjo ir vargo dėl mūsų – ir tai darė iš savo didelės meilės žmonijai“ (*La dimostrazione evangelica*, 10, 1, 22). Šventasis Paulius toliau nusako „istorinį“ Jėzaus nusižeminimo kontekstą: „nusižemino, tapdamas klusnus iki mirties“ (Fil 2, 8). Dievo

Sūnus tikrai tapo žmogumi ir nuėjo visiško klusnumo ir ištikimybės Tėvo valiai kelią iki didžiausios aukos – gyvybės atidavimo. Negana to, apaštalas patikslina: „iki mirties, iki kryžiaus mirties“. Ant kryžiaus Jėzus Kristus patyrė didžiausią pažeminimą: nukryžiuvimu bausdavo tik vergus, o ne laisvus asmenis. „*Mors turpissima crucis* – gėdingiausia mirtis yra ant kryžiaus“, – rašė Ciceronas (plg. *In Verrem*, V, 64, 165).

Kristaus kryžiumi žmogus atperkamas, o Adomo patirtis apverčiama: Adomas, sukurtas pagal Dievo paveiklą ir panašumą, gviešės savo išgalėmis būti kaip Dievas, užimti Dievo vietą ir per tai neteko jam duoto pirminio kilnumo. Jėzus, priešingai, buvo „Dievo būvio“, bet nusižemino, paniro į žmogaus būvį, kad, likdamas visiškai ištikimas Tėvui, atpirktų mumyse esantį Adomą ir sugražintų žmogui prarastą kilnumą. Bažnyčios tėvai pabrėždavo, kad Jis tapo klusnus ir per savo žmogiškumą bei klusnumą žmogaus prigimčiai gražino tai, ko ji buvo netekusi dėl Adomo neklusnumo.

Melsdamiesi, puoselėdami ryšį su Dievu atveriamė protą, širdį, valią Šventosios Dvasios veikimui, kad įžengtume į tą pačią gyvenimo dinamiką. Kirilas Aleksandrietis, kurio šventę šiandien švenčiame, tvirtina: „Dvasios veikimas malonės galia mėgina mus paversti tobula Jo nusižeminimo kopija“ (*Lettera Festale* 10, 4). Žmogiškoji logika, priešingai, stengiasi save įgyvendinti galia, viešpatavimu, galingomis priemonėmis. Žmogus ir toliau trokšta savo jėgomis statyti Babelio bokštą, siekdamas Dievo aukštybės, buvimo kaip Dievas. Įsikūnijimas ir kryžius mums primena, jog visapusiškas savęs realizavimas yra savo valios palenkimas Tėvo valiai, savanaudiškumo atsisakymas, kad būtum pripildytas Dievo meilės bei gailėstingumo ir taip taptum tikrai gebantis mylėti kitus. Žmogus savęs neatranda užsisklęsdamas, pats save patvirtindamas. Žmogus save atranda tik išeidamas iš savęs; tik išeidami iš savęs, atrandame save. Ir Adomas norėjo būti panašus į Dievą – tai savaime nėra bloga, – tačiau jis Dievą įsivaizdavo neteisingai. Dievas nėra tas, kuris trokšta vien didybės. Dievas yra meilė, jis save dovanoja pirma Trejybėje, paskui kūrinyje. O būti panašiam į Dievą reiškia išeiti iš savęs, atiduoti save meilėje.

Antroje Laiško filipiečiams „kristologinio himno“ dalyje subjektas pasikeičia; jis nebe Kristus, bet Tėvas. Šventasis Paulius pabrėžia, kad kaip tik dėl klusnumo Tėvo valiai „Dievas jį išaukštino ir padovanojo jam vardą, kilniausią iš visų vardų“ (Fil 2, 9). Tas, kuris šitaip nusižemino iki vergo būvio, išaukštinamas, iškeliamas aukščiau visko ir gauna vardą *Kyrios*, „Viešpats“, aukščiausią kilnumą ir viešpatystę. Šiam naujam vardui, kuriuo Senajame Testamente vadinamas Dievas, priklaups kiekvienas kelis danguje, žemėje ir po žeme ir kiekvienos lūpos Dievo

Tėvo šlovei išpažins: „Jėzus Kristus yra Viešpats“ (plg. 10–11 eil.). Išaukštintasis Jėzus yra tas pats Paskutinės vakarienės Jėzus, nusivelkantis drabužius, persijuosiantis rankšluosčiu, pasilenkiantis mazgoti apaštalams kojų ir tariantis jiems: „Ar suprantate, ką jums padariau? Jūs vadinatė mane Mokytoju ir Viešpačiu ir gerai sakote, nes aš toks ir esu. Jei tad aš – Viešpats ir Mokytojas – numazgojau jums kojas, tai ir jūs turite vieni kitiems kojas mazgoti“ (Jn 13, 12–14). Maldoje ir gyvenime visada svarbu atminti štai ką: „Dievop kopinama kaip tik nužengiant prie žemiausio patarnavimo, nužengiant prie meilės, kuri yra Dievo esmė ir todėl iš tikro nuvalanti jėga, įgalinanti žmogų suvokti ir pažinti Dievą“ („Jėzus iš Nazareto“, 2007).

Laiško filipiečiams himnas mūsų maldai pateikia dvi svarbias gaires. Pirmoji yra „Viešpaties“ šaukimas, kreipiamas į Jėzų Kristų, sėdintį Tėvo dešinėje: jis yra vienintelis mūsų gyvenimo Viešpats tarp gausybės „valdovų“, trokštančių nurodinėti ir vadovauti. Todėl būtina turėti vertybių skalę, kurios aukščiausia vieta būtų skirta Dievui, kad kartu su šventuoju Pauliumi galėtume pasakyti: „Visa laiką nuostoliu palyginti su Jėzaus Kristaus, mano Viešpaties, pažinimo didybe“ (Fil 3, 8). Susitikimas su Prisikėlusiuoju leido jam suprasti, kad Jis yra vienintelis lobis, dėl kurio verta atiduoti visą savo egzistenciją.

Antroji gairė yra parpuolimas, „kiekvieno kelio“ žemėje ir danguje priklaupimas, primenantis pranašo Izaijo pasakymą, kuriuo atkreipiamas dėmesys į kiekvieno kūrinio pareigą šlovinti Dievą (plg. 45, 23). Klūpojimu priešais Švenčiausiąjį Sakramentą arba priklaupimu meldžiantis ir kūnu išreiškiamą šlovinimo nuostatą Dievo akivaizdoje. Todėl tai darytina ne iš įpročio ir skubiai, bet giliai suvokiant to reikšmę. Priklaupdami priešais Viešpatį išpažįstame savo tikėjimą į Jį, pripažįstame, kad jis yra vienintelis mūsų gyvenimo Viešpats.

Brangūs broliai ir seserys, meldamiesi žvelkime į Nukryžiuotąjį, dažniau pasilikime adoruoti priešais Eucharistiją, kad mūsų gyvenimas išliktų į meilę Dievo, kuris nuolankiai nusižemino, kad mus pakeltų ligi savęs. Katechezės pradžioje klausėme, kaip šventasis Paulius gali džiaugtis iškilus artimos kankinystės ir kraujo praliejimo grėsmei. Tai įmanoma tik todėl, kad apaštalas nenukreipė žvilgsnio nuo Kristaus, kol supanašėjo su juo mirtyje puoselėdamas viltį pasiekti „ir prisikėlimą iš numirusių“ (Fil 3, 11). Kaip šventasis Pranciškus priešais Nukryžiuotąjį, taip ir mes tarkime: „Aukščiausias šlovingasis Dieve, apšviesk mano širdies tamsumas. Duok man tikrą tikėjimą, tvirtą viltį ir tobulą meilę, išvalgumą bei išmintį, kad visada galėčiau vykdyti Tavo šventą ir teisingą valią. Amen“ (plg. Malda prieš Nukryžiuotąjį: FF [276]).

Benediktas XVI

Apie šventuosius Petrą ir Paulių

*Pamokslas per šv. Mišias 2012 m. birželio 29 d.
Šv. Petro bazilikoje*

<...> Priešais Šv. Petro baziliką, kaip žinome, stovi dvi imponantiškos apaštalų Petro ir Pauliaus statulos, lengvai atpažįstamos iš jų atributų – raktų Petro rankoje ir kalavijo Pauliaus rankose. Pagrindiniame Šv. Pauliaus bazilikos už sienos portale irgi pavaizduotos scenos iš šių abiejų Bažnyčios stulpų gyvenimo ir kankinystės. Krikščioniškoji tradicija visada laikė Petrą ir Paulių neperskiriamais – drauge jie iš tikro atstovauja visai Kristaus evangelijai. Romoje jų kaip tikėjimo brolių ryšys įgijo ypatingą reikšmę. Šio miesto krikščių bendruomenė juos laikė savotiška priešybe mitiniams Romului ir Remui, brolių porai, iš kurių kildinta Roma. Siūlėsi ir kita panaši priešprieša, irgi susijusi su broliškumo tema: pirmoji biblinė brolių pora rodo mums nuodėmės poveikį: Kainas nužudo Abelį, o Petras ir Paulius, nors labai skirtingi, o jų santykis ne be įtampų, įgyvendina naują, Evangelija paremtą buvimo broliais būdą – autentišką būdą, galimą tik dėl juose veikiančios Kristaus evangelijos malonės. Tik sekimas paskui Jėzų veda prie naujo broliškumo – šitai yra pirmutinė pagrindinė žinia, perteikiama kiekvienam iš mūsų šiandienės išskilmės, žinia, kurios svarbą atspindi pastangos siekti visiškos bendrystės, trokšamos ekumeninio patriarcho, Romos vyskupo ir visų krikščionių.

Ką tik girdėtame skaitinyje iš Mato evangelijos Petras paliudija Jėzui savo tikėjimą išpažindamas jį Mesiją ir Dievo Sūnumi; jis tai daro ir kitų apaštalų vardu. Atsakydamas Viešpats atskleidžia užduotį, kurią nori jam patikėti, būtent kad jis būtų *petra* – „uola“, regimu pamatu, ant kurio stovėtų visas dvasinis Bažnyčios statinys (plg. Mt 16, 16–19). Bet kuria prasme Petras yra uola? Kaip jis turi įgyvendinti šią prerogatyvą, gautą, savaime suprantama, ne sau pačiam? Evangelisto Mato pasakojime pirmiausia pasakoma, kad Simono Dvylikos vardu išstartas Jėzaus tapatybės pripažinimas kyla ne iš „kūno ir kraujo“, tai yra ne iš jo žmogiškųjų gebėjimų, bet remiasi ypatingu Dievo Tėvo apreiškimu. Tačiau iškart po to Jėzui paskelbus apie savo kančią, mirtį ir prisikėlimą, Simonas Petras sureaguoja kaip tik paakintas „kūno ir kraujo“: jis ėmė drausti: „<...> tau neturi taip atsitikti!“ (16, 22). O Jėzus atsakė: „Eik šalin, šėtone! Tu man papiktinimas...“ (23 eil.). Mokinys, Dievo dovanos galia galintis tapti tvirta uola, pasirodo ir žmogiškai silpnas, kaip ant kelio gulintis akmuo, už kurio gali užkliūti

ir parkristi, – graikiškai *skandalon*. Čia aikštėn iškyla įtampa tarp Viešpaties dovanos ir žmogaus gebėjimo. Toje Jėzaus ir Simono Petro scenoje tam tikru būdu nuvokiama popiežystės istorijos drama – popiežystės, kuriai būdingas abiejų šių elementų sambūvis: viena vertus, šviesos ir jėgos iš aukštybių galia popiežystė yra laike keliaujančios Bažnyčios pamatas, bet, kita vertus, šimtmečių tėkmėje išnyra ir žmonių silpnumas, kurį perkeisti tegali atsivėrimas Dievo veikimui.

Šiandieniam Evangelijos skaitinyje galingai suskamba aiškus Jėzaus pažadas: „pragaro vartai“, t. y. blogio galybės, nenugalės, *non praevalent*. Čia į galvą ateina pasakojimas apie pranašo Jeremijo pašaukimą; patikėdamas užduotį, Viešpats jam sako: „O aš – štai padariau tave šiandien sutvirtintu miestu, geležiniu šulu ir vario siena, kad būtum prieš visą kraštą: prieš Judo karalystės karalius ir didžiūnus, prieš jos kunigus ir visą liaudį. Prieš tave jie kovos, bet tavęs neįveiks – *non praevalent*, – nes aš esu su tavimi, kad tave išgelbėčiau“ (*Jer 1, 18–19*). Jėzaus pažadas Petru, tiesą sakant, yra dar didesnis už duotąjį senajam pranašui: šiam grasino žmogiškieji priešai, o Petrą reikia ginti nuo „pragaro vartų“, nuo griauamosios piktosios galios. Jeremijas gauna pažadą, susijusį su juo kaip žmogumi ir jo kaip pranašo tarnyba, o Petras raminamas dėl Bažnyčios ateities, Bažnyčios, kuri yra Jėzumi Kristumi besiremianti naujoji bendruomenė, pranokstanti asmeninį Petro gyvenimą ir apimanti visus laikus.

Pereikime dabar prie raktų simbolio, apie kurį girdejome Evangelijoje. Juo primenama pranašo Izaijo pranašystė apie tarnautoją Eljakimą: „Jam ant peties uždėsiu Dovydo namų raktą: kai jis atrakins – niekas negalės uždaryti, kai jis užrakins – niekas negalės atidaryti“ (*Iz 22, 22*). Raktas simbolizuoja valdžią Dovydo namams. Evangelijoje yra dar ir kita ištara, skirta Rašto aiškintojams ir fariziejams, kuriems Viešpats prikiša, kad jie užrakina žmonėms Dangaus Karalystę (plg. *Mt 23, 13*). Ta ištara irgi padeda mums suprasti pažadą Petru: jam, kaip ištikimam Kristaus žinios valdytojui, patikėta atverti Dangaus Karalystės vartus ir įvertinti, ką priimti ir kam vartus užtrenkti (plg. *Apr 3, 7*). Tad abu įvaizdžiai – rakto ir surišimo bei atrišimo – turi panašią reikšmę ir vienas kitą pastiprina. Ištara „surišti ir atrišti“, būdinga rabiniškajai kalbėsenai, daroma užuomina, viena vertus, į sprendimus, susijusius su mokymu, ir, kita vertus, į galią drausminti, t. y. į galią ekskomunikuoti ir ekskomuniką panaikinti. Paralele „danguje ... žemėje“ laiduojama, kad Petro sprendimai, priimti atliekant šią jo bažnytinę funkciją, galioja ir Dievo akivaizdoje.

18-ajame Mato evangelijos skyriuje, skirtame bažnytinės bendruomenės gyvenimui, atrandame dar vieną Jėzaus ištara mokiniams: „Iš tiesų sakau jums: ką tik jūs surišite žemėje, bus suriša ir danguje, ir ką tik atrišite žemėje, bus atriša ir danguje“ (*Mt 18, 18*). O šventasis Jonas pasakojime apie prisikėlusio Kristaus pasirodymą Velykų vakarą tarp apaštalų perteikia šiuos Viešpaties žodžius: „Imkite Šventąją Dvasią. Kam atleisite nuodėmes, tiems jos bus atleistos, o kam sulaikysite, – sulaikytos“ (*Jn 20, 22–23*). Šių paralelių šviesoje tampa aišku, kad valdžią atrišti ir surišti sudaro galia atleisti nuodėmes. O ši malonė, iš chaoso ir blogio jėgų atimanti visą energiją, glūdi Bažnyčios slėpinio bei tarnybos šerdyje. Bažnyčia yra ne tobulų, bet nusidėjėlių bendruomenė – nusidėjėlių, turinčių pripažinti, kad jiems reikia Dievo meilės, būti nuplautiems Jėzaus Kristaus kryžiaus galia. Jėzaus ištara apie Petro ir apaštalų valdžią leidžia suvokti, kad Dievo galia yra meilė, savo šviesą skleidžianti nuo Golgotos. Tada taip pat galime suprasti, kodėl Evangelijos pasakojime po Petro tikėjimo išpažinimo iškart eina pirmasis išpėjimas apie kančią: juk savo mirtimi Jėzus iš tikrųjų nugalėjo pragaro galias, savo krauju ant pasaulio išliejo milžinišką gailingumą srautą, savo išganingais vandenimis drėkinantį visą žmoniją.

Brangūs broliai ir seserys, ikonografinėje tradicijoje, kaip sakiau pradžioje, šventasis Paulius vaizduojamas su kalaviju, ir žinome, kad tuo įrankiu jis buvo nužudytas. Tačiau, skaitydami tautų apaštalo laiškus, atrandame, kad kalavijo įvaizdis susijęs su jo visa evangelizacine misija. Jausdamas artimą mirtį, jis, pavyzdžiui, Timotiejui rašo: „Iškovoju gerą kovą“ (*2 Tim 4, 7*). Tikrai kovą ne karvedžio, bet Dievo žodžio skelbėjo, ištikimo Kristui ir jo Bažnyčiai, kuriai visą save atidavė. Ir kaip tik todėl Viešpats suteikė jam šlovės vainiką ir kartu su Petru paskyrė būti Bažnyčios dvasinio pastato stulpu. <...>

Katalikiškojo auklėjimo kongregacija
Popiežiškasis kunigiškųjų pašaukimų institutas

Pašaukimų į kunigo tarnybą skatinimo pastoracinės gairės

Pratarmė

1. Katalikiškojo auklėjimo plenarinė asamblėja (1) paprašė paskelbti pašaukimų į kunigo tarnybą skatinimo pastoracines gaires.

Atsiliepdamas į šį prašymą, Popiežiškasis kunigiškųjų pašaukimų institutas, bendradarbiaudamas su savo konsultoriais, Tautų evangelizacijos, Rytų Bažnyčių, Pašvęstojo gyvenimo institutų ir apaštališkojo gyvenimo draugijų ir Dvasininkijos kongregacijomis parengė *Klausimyną dėl kunigiškųjų pašaukimų pastoracinės tarnybos*, skirtą atnaujinti pašaukimų, pirmiausia į tarnaujamają kunigystę, pastoracijos įvairiose pasaulio dalyse apžvalgą.

2008 m. kovo 15 d. *Klausimynas* per apaštališkąsias nunciatūras buvo išsiuntinėtas vyskupų konferencijų atsakingiesiems už pašaukimų pastoraciją, taip pat „nacionalinių pašaukimų centrų“ vadovams prašant informuoti apie pašaukimų padėtį ir pateikti pastoracinių pasiūlymų.

Iš vyskupų konferencijų ir nacionalinių centrų gautų atsakymų į *Klausimyno* klausimus analizė parodė, jog yra poreikis parengti pašaukimų pastoracijos, paremtos aiškia ir gerai pagrįsta pašaukimų ir tarnaujamosios kunigystės tapatybės teologija, gaires.

I. Pašaukimų į kunigo tarnybą pastoracija šiandiniame pasaulyje

2. Kunigiškųjų pašaukimų padėtis šiandiniame pasaulyje labai įvairi. Ją galima apibūdinti ir kaip gerą, ir kaip prastą. Vakaruose kunigiškųjų pašaukimų mažėja, kituose žemynuose, nepaisant išteklių stygiaus, viltingai gausėja.

Nerimą keliantis kunigų skaičiaus mažėjimas, jų vidutinio amžiaus didėjimas ir naujosios evangelizacijos reikalavimai tradiciškai krikščioniškosiose šalyse Bažnyčiai kelia naujų iššūkių (2).

Sumenkęs gimstamumas irgi prisideda prie pašaukimų į ypatingą pašvęstumą mažėjimo. Katalikų tikinčiųjų gyvenimas kenčia nuo nežaboto materialinių gėrybių vaikymosi padarinių ir religinės praktikos

nuosmukio, trukdančių drąsiai rinktis daug pastangų reikalaujančią evangelinę alternatyvą.

Pasak Šventojo Tėvo Benedikto XVI, „būtent šiais mūsų laikais labai gerai žinome, kad tie, kurie pakviesti pirmieji, sako *ne*. Dauguma Vakarų krikščiųionių, t. y. naujų *pakviestų pirmųjų*, dabar pasitraukė; jie neturi laiko Viešpačiui“ (3).

Kad ir kokia organizuota bei kūrybinga būtų pašaukimų pastoracija Europoje ir abiejose Amerikose, visai neatitinka įdedamų pastangų. Vis dėlto, nepaisant sunkių situacijų, į kurias reikia žvelgti drąsiai ir tiesiai, esama ir atsigavimo ženklų, pirmiausia ten, kur aiškiai ir patraukliai siūlomas krikščioniškasis gyvenimas.

3. Krikščionių bendruomenės malda visada stiprindavo Dievo tautos dėmesį pašaukimams, „dvasinio solidarumo“ jausmą (4).

Kunigiškieji pašaukimai žydi visur, kur visa pastoracija – šeimų, jaunimo, misijų – plėtojasi ir auga nepalikdama nuošalyje pašaukimų pastoracijos. Vietinė Bažnyčia tampa iš tikro „atsakinga už kunigiškųjų pašaukimų gimimą ir plėtrą“ (5). Tad pašaukimų matmuo nėra tiesiog programų ir pasiūlymų priedėlis, bet tampa natūralia visos bendruomenės išraiška.

Katalikų Bažnyčios statistiniai duomenys ir kai kurie sociologiniai tyrimai rodo, jog tada, kai parapijose, draugijose, bažnytinėse bendruomenėse ir bažnytinuose sąjūdžiuose skatinamos naujosios evangelizacijos iniciatyvos (6), jaunimas būna atviresnis Dievo kvietimui ir sprendimui paskirti savo gyvenimą Bažnyčios tarnystei.

Šeima išlieka pirmine krikščioniškojo tikėjimo perteikimo bendruomene. Visur akivaizdu, kad daugelis kunigiškųjų pašaukimų atsiranda tose šeimose, kur krikščioniškojo gyvenimo pagal savo pašaukimą pavyzdys ir evangelinių dorybių praktikavimas žadina troškimą visiškai save atiduoti. Rūpinimasis pašaukimais suponuoja stiprią šeimos pastoraciją.

Pridurtina, jog pašaukimo į kunigystę klausimą berniukams bei jaunuoliams dažnai įžiebia džiugus kunigų liudijimas.

Su Kristumi susivienijusių, savo tarnybą patenkintų ir broliškais saitais tarp savęs susisaisčiusių kunigų liudijimas daro kunigiškąjį pašaukimą jaunuoliams labai viliojantį. Vyskupai ir kunigai teikia jaunuoliams iškilų ir patrauklų išventinamosios kunigystės įvaizdį. „Svarbiausia ir veiksmingiausia pašaukimų žadinimo

priemonė yra kunigų gyvenimo liudijimas, besąlygiškas atsidavimas Dievo kaimenei, meilės sklidas tarnavimas Viešpačiui ir jo Bažnyčiai, paženklintas Velykų džiaugsmu ir viltimi prisiimto ir nešamo kryžiaus, pagaliau broliška santarvė ir uolus rūpinimasis pasaulio evangelizacija“ (7).

Kunigai iš tikro dažnai yra atsidavimo Bažnyčiai, gebėjimo džiugiai save dovanoti, nuolankaus prisitaikymo prie įvairių situacijų liudytojai. Jų pavyzdys kelia kitiems troškimą dosniai išsipareigoti Bažnyčioje ir norą paskirti savo gyvenimą Viešpačiui ir broliams (8). Ypač galingai jaunimą traukia kunigų išsipareigojimas žmonėms, alkstantiems Dievo, religinių vertybių bendrame didelio dvasinio skurdo būvyje (9).

Daugelis jaunuolių pašaukimą į kunigystę ir pašvęstąjį gyvenimą atranda *savanoriškai padirbėję* kenčiančiaisiais, stokojančiaisiais ir vargšais besirūpinančiose labdaros įstaigose ar kurį laiką praleidę katalikų misijoje.

Mokyklos yra dar viena vieta, kur berniukai ir jaunuoliai, sutikdami mokytoją kunigą ar dalyvaudami įvykiuose, gilinančiuose jų krikščioniškojo tikėjimo supratimą, pradeda pašaukimo atpažinimo procesą.

4. Paplitusi sekuliarizuota mąstysena trukdo jaunuoliams atsilipti į kvietimą radikaliau ir dosniau sekti paskui Viešpatį Jėzų.

Daugelyje vietinių Bažnyčių atsakymų į Popiežiškojo kunigiškųjų pašaukimų instituto išsiuntinėtą *Klausimyną* pateikta ne viena priežastis, kodėl jauni vyrai ignoruoja pašaukimą į kunigo tarnybą, atidėdami tai neapibrėžtai ateičiai.

Be to, tėvai, puoselėdami viltis apie savo vaikų ateitį, palieka nedaug erdvės ypatingo pašaukimo galimybei.

Dar vienas kunigiškajam pašaukimui kenksmingas aspektas yra laipsniškas kunigo išstūmimas į socialinio gyvenimo pakraštį ir dėl to jo reikšmės viešojoje erdvėje netekimas. Be to, daug kur abejojama celibato pasirinkimu. Celibato charizmos bei alternatyvos menką vertinimą lemia ne tik sekuliarizuota mąstysena, bet ir klaidingos nuomonės Bažnyčioje. Nėgana to, tylos šydu neįmanoma uždengti rimtų, neigiamų peiktino ir papiktinamo elgesio padarinių, sukeltų neištikimybės tarnaujamosios kunigystės pareigoms, pavyzdžiui, seksualinio piktnaudžiavimo atvejais. Tai trikdo jaunus vyrus, net ir linkusius atsiverti Viešpaties kvietimui.

Faktinis kunigų gyvenimas, įtrauktas į perdėto aktyvizmo sūkurį ir paženklintas per didelio pastoracinio

darbo krūvio, gali aptemdyti ir susilpninti kunigiškojo liudijimo spindesį. Tokiomis aplinkybėmis jaunų vyrų padrašinimas leisti į asmeninę dvasinę kelionę pasiūlant jiems dvasinį palydėjimą suteikia vaisingų progų apsvaistyti arba iširti pašaukimą, ypač kunigiškąjį pašaukimą.

II. Tarnaujamosios kunigystės pašaukimas ir tapatybė

5. Pašaukimo į tarnaujamąją kunigystę tapatybė suvoktina krikščionio kaip Kristaus mokinio tapatybės kontekste. „Kiekvieno kunigo, kaip ir kiekvieno krikščionio, pašaukimo istorija yra Dievo ir žmogaus neišreiškiamo dialogo istorija, pašaukiančio Dievo meilės ir su meile atsiliepančio žmogaus laisvės dialogo istorija“ (10).

Evangelijose pašaukimas pateikiamas kaip nuostabus Dievo ir žmonių susitikimas. Tai – buvimo pašauktam slėpinys, slėpinys, susijęs su kiekvieno krikščionio gyvenimu, bet aiškiau išryškėjantis tuose, kuriuos Kristus pakviečia viską palikus sekti paskui jį artimiau. Kristus visada pasirinkdavo kai kuriuos asmenis tiesiogiau su juo bendradarbiauti įgyvendinant Tėvo išganomąjį planą.

Prieš pašaukdamas mokinius ypatingai užduočiai, Jėzus pakviečia juos viską padėti į šalį, gyventi artimoje bendrystėje su juo, maža to, „būti“ su juo (*Mk 3, 14*) (11).

Ir šiandien prisikėlęs Viešpats pašaukia būsimus kunigus, kad padarytų juos tikrais jo išganomojo artumo pasaulyje skelbėjais ir liudytojais.

Tokia patirtis yra pavyzdys, rodantis poreikį būti prisikėlusio Kristaus bendrakeleiviams, pasirenkančiais gyvenseną, kuri nieko negarantuoja, bet atveria šaukiančio Dievo slėpiniui.

6. Kunigiškosios tarnybos ištaka ir pavyzdys yra Kristus, Ganytojas (12). Jis pats nusprendė kai kuriems savo mokiniams patikėti galią aukoti Eucharistijos auką ir atleisti nuodėmes.

„Pasiųsdamas apaštalus, kaip jis pats buvo Tėvo siųstas, Kristus per juos savo pašventinimo ir pasiuntinybės dalininkais padarė ir jų įpėdinius vyskopus, kurių tarnybos pareigos žemesniu laipsniu buvo perduotos kunigams, idant šie, sudarę kunigų luomą, būtų vyskupų luomo bendradarbiai, padedantys tinkamai vykdyti Kristaus patikėtą apaštališkąją pasiuntinybę“ (13).

Dėl šios priežasties kunigas, pasak mokymo apie šventimų žymę, padaromas panašus į Kunigą Kristų, idant

jis galėtų veikti Kristaus kaip Galvos ir Ganytojo vardu ir asmeniu (14). Kunigo būtis ir tarnybinis veikimas kyla iš Dievo ištikimybės, kurią ženklina dvasinė dovana, Šventimų sakramento galia nuolatos glūdinti kunige ir skirianti jį nuo pakrikštytųjų, besidalijančių bendrąja kunigyste. Kadangi yra susietas su vyskupų luomu, presbiteris dalyvauja galioje, „kuria pats Kristus ugdo, šventina ir valdo savo Kūną“ (15).

Tad tarnaujamoji kunigystė iš esmės skiriasi nuo bendrosios kunigystės ir pastarajai tarnauja (16). Juk tarnaujantysis kunigas „savo turima šventąja galia ugdo ir veda kunigiškąją tautą, atstovaudamas Kristaus asmeniui įvykdo eucharistinę auką ir visos tautos vardu atnašauja ją Dievui, o tikintieji savo karališkąja kunigyste susijungia Eucharistijos aukoje ir tą kunigystę išreiškia sakramentų priėmimu, malda bei padėka, švento gyvenimo pavyzdžiu, savęs išsižadėjimu ir veiklia meile“ (17). „To siekia ir tuo atbaigiama kunigų tarnyba“ (18).

Akivaizdu, kad dovana, suteikta rankų uždėjimu, turi būti nuolatos „atgaivinama“ (plg. 2 Tim 1, 6), kad „kunigai, tiek meldamiesi ir adoruodami, tiek sakdami pamokslus, tiek atnašaudami eucharistinę auką ir teikdami kitus sakramentus, tiek kitaip tarnaudami žmonėms“, visomis išgalėmis didintų „Dievo garbę“ ir ugdytų „žmonėse dieviškąjį gyvenimą“ (19).

Šis pirmasis Šventimų sakramento matmuo, jo kristologinis pobūdis, yra jo ekzeziologinio matmens pagrindas (20). Kadangi pati Bažnyčia buvo suburta prisikėlusio Kristaus, kunigams Šventimų sakramentu suteikiama galia būti veiksmingais Bažnyčios statydinimo įrankiais skelbiant Dievo žodį, švenčiant sakramentus ir vedant Dievo tautą (21). Be šių dovanų Bažnyčia netektų savo tapatybės. Tad tam, kad Bažnyčia egzistuotų, tarnaujamoji kunigystė yra gyvybiškai svarbi ir esminė, nes yra veiksmingas malonės, kuria prisikėlęs Kristus statydina Bažnyčią Dvasioje, pirmumo ženklas (22).

Todėl kunigų, atstovaujančių Kristui, Ganytojui, visišką atsivadimą Bažnyčiai yra jų teologinę tapatybę ir dvasinį gyvenimą vienijantis elementas. Dėl šios priežasties „kunigo meilė pirmiausia susijusi su Jėzumi Kristumi: tik mylint Jėzų Kristų kaip Galvą ir Sužadėtinį ir jam tarnaujant meilė tampa versme, kriterijumi, matu bei paskata mylėti Bažnyčią ir tarnauti jai kaip Kristaus Kūnui ir Sužadėtinei“ (23). Nekildinama iš tokios meilės tarnaujamoji kunigystė virsta funkcijos atlikimu ir nebėra ganytojo, guldančio galvą dėl savo kaimenės, tarnystės dovana. Todėl būtent meilė Kristui yra pagrindinis pašaukimo į kunigystę motyvas.

7. Kunigiškoji tarnyba, suteikta Šventimų sakramentu, iš prigimties pažymėta Trejybės gyvenimo (24), gyvenimo, perduoto Kristaus ir jo vienybės su Tėvu Šventojoje Dvasioje. Tai iš pagrindų nusako kunigiškąją tapatybę (25).

Kiekvienas kunigas gyvena realioje ir ontologinėje bendrystėje su kunigija, esančia vienybėje su savo vyskupu: „Dėl savo prigimties kunigo tarnyba gali būti vykdoma tik tada, kai kunigas, sakramentais įtrauktas į kunigijos luomą, yra susijęs su Kristumi, taigi lieka hierarchinėje vienybėje su savo vyskupu. Kunigo tarnybai būdinga radikali *bendruomeninė forma*, ir ją galima vykdyti tik kaip *bendrą darbą*“ (26).

Kunigas Jėzaus Kristaus vardu tarnauja Bažnyčios *communio*. Viešpats asmeniškai pašaukia kunigą ir įtraukia į asmeninį santykį su savimi, apaštališkąją brolija ir pastoracine misija, kurios kilmė be galo trejbiška. Išventinamosios tarnybos tapatybė paženklinta apaštališkojo „mes“, kuris yra Trejybės bendrystės atspindys ir dalyvavimas toje bendrystėje (27).

Akivaizdu, kad ir pašaukimo kelionė, ir pats ugdymas turi būti susiję su esminiais trejbinio gyvenimo elementais (28), būdingais išventinamajai tarnybai, kurioje Kristaus asmeninis pašaukimas turi tarnauti bendrystės ir misijos gyvenimui, atspindinčiam Trejybės gyvenimą.

Todėl svarbi pašaukimų pastoracijos užduotis yra pasiūlyti berniukams ir jaunuoliams krikščionišką patirtį, leisiančią jiems tiesiogiai pažinti paties Dievo tikrovę bendrystėje su broliais ir vykdant evangelinę misiją (29). Jausdamiesi sūnų ir dukterų, turinčių tą patį juos be galo mylintį Tėvą, šeimos dalimi, jie pašaukti gyventi kaip broliai ir seserys ir, išlaikydami vienybę, paskirti save naujosios evangelizacijos tarnystei – „skelbti ir liudyti įstabią Dievo išganomosios meilės tiesą“ (30).

Pašaukimų į išventinamąją tarnybą pastoracija siekiama, kad atsirastų bendrystės ir misijos vyrų, gebančių įkvėpimo semtis iš „naujo įsakymo“ (plg. Jn 13, 34), „bendrystės dvasingumo“ šaltinio.

Skatinant pašaukimus bei jų atpažinimą tokia krikščioniškoji patirtis labai gerbtina. Ji yra malonės, įrašytos į Šventimų sakramentą, kelionės pagrindas ir autentiškos evangelizacijos sąlyga.

8. Norint įsitikinti „pašauktųjų“ tinkamumu, būtina protingai ir išmintingai nustatyti, ar kandidatas tenkina esmines sąlygas, kad jam būtų leista tapti kunigu. Pašaukimų pastoracija suvokia, kad atsakas į pašaukimą remiasi laipsniška įvairių asmenybės dėmenų –

žmogiškųjų ir krikščioniškųjų, asmeninių ir bendruomeninių, kultūrinių ir pastoracinių – integracija.

Apaštališkajame paraginiame *Pastores dabo vobis* rašoma: „Tarnaujamosios kunigystės esmės ir misijos pažinimas yra būtina prielaida, o sykiu tikriausias kelias bei lemiamas paskata Bažnyčioje išskleisti sielovados veiklą kunigo pašaukimui pažadinti ir pažinti bei kandidatams ugdyti kunigo tarnybai“ (31).

Dėl šios priežasties pašaukimų pastoracija pirmiausia siekia ugdyti visą asmenį ir „pašauktuosius“ į kunigystę rengti gilaus bendruomeninio patyrimo kontekste, padėdama jiems darytis panašiams į Kristų, Ganytoją.

Bet kuris, kas pašauktas, turi gyventi artimu meilės santykiu su Tėvu, kuris jį kviečia, su Sūnumi, į kurį turi pasidaryti panašus, su Dvasia, kuri jį ugdo per maldą, Dievo žodžio klausymąsi, dalyvavimą Eucharistijoje ir tylią adoraciją.

Pašaukimu augama laipsniškai imantis užduočių, pasirinkimų, pareigų. Tai taip pat leidžia giliai ir plačiai atpažinti, ar asmens pašaukimas autentiškas.

Sakramento malonei priimti būtina jausmų integracija ir branda. Šis pašaukimas nesiūlytinas tiems, kurie, nors ir pagirtinai žengia atsivertimo keliu, rodo ženklų, kad yra labai trapios asmenybės.

Svarbu, kad bet kuris pašauktasis aiškiai suvoktų priimamus įsipareigojimus, ypač dėl celibato (32).

Pravartu, kad pašauktasis būtų išsiskyręs konkrečioje bažnytinėje aplinkoje, remiančioje jo motyvus rinktis pašaukimą ir padedančioje išgydyti bet kuriuos galimus individualius nukrypimus nuo pašaukimo (33). Tad pamatinę svarbą įgyja patirties parapijoje ir vyskupijoje kokybė, dalyvavimas Bažnyčios veikloje, draugijose ir sąjūdžiuose (34).

Paprastai būtų naudinga, kad berniukai ir jaunuoliai iki seminarijos turėtų bendruomeninio gyvenimo patirties.

9. Esminis vaidmuo tenka pašaukimo kelio vadovams, dažnai pakeičiantiems kunigą, maitinusį ir palaikiusį pradmeniską pašaukimą. Autentiškiau ir patikimiau atpažinti pašaukimą leidžia ir pedagoginis santykis su ugdytojais, ir brolystės su kitais pašauktaisiais kokybė.

Kadangi kunigų įvaizdžiai viešuomenėje suteikia nuovoką apie kunigą ir jo tarnybos įprastinio gyvenimo aplinkoje sąlygas, prie kunigiškųjų pašaukimų plėtros

gali prisidėti individualių kunigų ir vyskupijos visos kunigijos gyvenimas.

Kunigo, kuris gerbiamas kaip šventasis, asmenybė gali nemažai prisidėti prie pašauktųjų drąsos ir dosnumo. Kunigai, visiškai atsidavę pastoracijai, yra patikimi pavyzdžiai ir atspirties taškai, padedantys sutvirtinti motyvus rinktis kunigo šventimus.

Užtenka priminti šv. Joną Mariją Vianėjų, šventąjį Arso kleboną, kurį 2010-aisiais, Kunigų metais, Šventasis Tėvas Benediktas XVI nurodė kaip spindintį pavyzdį visiems kunigams. Greta jo galima prisiminti gausybę kitų pavyzdinių kunigų, kurie, savęs išsižadėję, visais amžiais lydėjo Dievo tautą įvairiose vietinėse Bažnyčiose.

Taip pat svarbu pasitikinti ir atkakliai melsti Mergele Mariją, kunigų Motiną, padėti atvira širdimi priimti tai, ką Dievas yra mums numatęs. Prašome, kad padėtų mums su tikėjimu ir meile ištarti „taip“ Viešpačiui, kuris Dievo karalystei skleisti visada kviečia naujų darbininkų.

10. Kunigiškajam pašaukimui auginti ir brandinti būtinas troškimas tarnauti savo dalinei Bažnyčiai ir gilus nusiteikimas imtis bet kurios pastoracinės tarnystės. Vidinės laisvės potyris kils iš pajautos, kad pašaukimas nėra mano nuosavybė.

Aktyvus dalyvavimas krikščionių bendruomenės gyvenime gali padėti išvengti naujų klerikalizmo formų, nederamo pastoracinio centralizmo situacijų, tik dalį dienos trunkančios pastoracinės tarnystės, su savo paties asmeniniais poreikiais susijusių tarnybinių pasirinkimų ir negebėjimo matyti platesnio vaizdo ir bendruomenės vienybės.

Norint statydinti Bažnyčią, nuolatos vykdančią misiją, kunigo pašaukimas įgyvendintinas taip, kad rastųsi tarnybų turtinga bendruomenė, kurioje būtų daug erdvės pasauliečių veikliam dalyvavimui ir atsakomybei.

Kad gebėtų vadovauti bendruomenei ir ją palaikyti, jauniems vyrams, pašauktiems į kunigystę, naudinga mokytis dirbuotis drauge, palaikyti dialogą su visa krikščionių bendruomene ir branginti kiekvieną pašaukimą.

Nuo kunigiškosios tarnybos esmės neatsiejamas visuotinio matmuo (35). Iššventinimas padaro kunigą tinkamą misijai, kuri yra esminis kunigiškosios tapatybės aspektas.

Šiuo atžvilgiu svarbu ugdyti kiekvieną, kuris pašauktas rūpintis savo artimu sykiu neužmiršdamas tų, kurie toli.

Nusiteikimas misionieriauti neatsiejamas nuo kunigo tapatybės kiekvienoje jo veikloje. Tam būtina išsiugdyti vidinę struktūrą ir labiau ne veikimo, bet buvimo būdą, išsiskiriantį pasiryžimu peržengti bet kurios dalinės tikrovės ribas atveriant savo širdį naujosios evangelizacijos poreikiams.

III. Pasiūlymai kunigiškųjų pašaukimų pastoracijai

11. Kunigiškieji pašaukimai yra Šventosios Dvasios veikimo Bažnyčioje vaisius. Kai kuriose šalyse kunigiškieji pašaukimai galingai ir daug žadančiai veši, o tai akina toliau skatinti pašaukimus.

Bažnyčia, suvokdama pašaukimų į kunigystę poreikį, pripažįsta, kad jie yra Dievo dovana, ir nepalaujamai bei kupina pasitikėjimo meldžia Viešpatį gausiai jų suteikti.

„Būtent pats Dievas, pjūtis Šeimininkas, pasirenka darbininkus; jo pakvietimas visada neužtarnautas ir nelauktas. Tačiau sykiu Dievo sandoros su mumis slėpinyje visi esame pašaukti bendradarbiauti su apvaizda ir naudotis į mūsų rankas įdėtu įrankiu – malda. To mūsų prašė pats Jėzus: *Melskite pjūtis šeimininką, kad atsiųstų darbininkų į savo pjūtį!*“ (36).

Malda sujaudina Dievo širdį. Tikintiesiems malda tampa didžiąja gyvenimo mokykla, mokanti juos žvelgti į pasaulį ir kiekvieno žmogaus poreikius su Evangelijos išmintimi. Bet pirmiausia ji suvienija širdis su Kristaus meile ir užuojauta žmonijai (37).

Daugelis vietinių Bažnyčių patyrusios, kad nemažai jaunų vyrų pašaukimą į tarnaujamąją kunigystę pajunta ten, kur malda yra nuolatinis ir gilus bendruomenės gyvenimo matmuo.

12. Vakaruose vyrauja abejingumo krikščionių tikėjimui kultūra, negebanti suprasti pašaukimo į ypatingą pašvęstumą vertės.

Vis dėlto Bažnyčia, pašaukta gyventi dabartyje, išmintingai žvelgia į istoriją, kur regį lydinčio, reikalaujančio, net iš pirmo žvilgsnio nederlingiausiais ir nevaisingiausiais momentais tautą į sandorą su juo kviečiančio Dievo artumą. Ji „su nepaprasta užuojauta žvelgia į pasaulį, nes net jei pasaulis jaučiasi nutolęs nuo Bažnyčios, Bažnyčia negali jaustis nutolusi nuo pasaulio, kad ir kokia būtų pasaulio nuostata Bažnyčios atžvilgiu“ (38).

Bažnyčia ir šiandien toliau skelbia Dievo žodį ir skleidžia Gerąją Naujieną apie išganymą. Ji tai daro kupina drąsos, kylančios iš tiesos. Ji ypač stengiasi parodyti berniukams ir jaunuoliams viso gyvenimo reikalau-

jantį tikėjimą, atsiliepiantį į žmogaus širdyje glūdintį laimės troškulį.

Tai reiškia siūlyti tikėjimo kaip asmeninio, gilaus ryšio su Viešpačiu Jėzumi Kristumi, tuo, kuris atskleidžia Dievo slėpinį, patirtį.

Pašaukimo atradimas gimsta iš tikėjimo atsako, ypač tada, kai tikėjimas praktikuojamas krikščionių bendruomenėse, kur gyvenama Evangelijos grožiu, o vadovai ir ugdytojai geba įžiūrėti pašaukimo ženklus.

Norint įgyvendinti tai, ką siūlo krikščionių tikėjimas ir kas paskui paakina atsiliepti į pašaukimą, skatintini autentiški žmogiškieji santykiai (39). Tai turėtų daryti ugdytojai ir suaugę vadovai tikėjimo kelyje bendruomenių, išsiskiriančių patraukliu ir jaudinančiu krikščioniškuoju gyvenimu, aplinkoje.

Patartina būti pasirengusiems siūlyti kunigiškojo gyvenimo galimybę berniukams bei jaunuoliams ir kartu jausti būtinybę kviešti krikščionių bendruomenes karščiau melsti „pjūtis Šeimininką“ (plg. Mt 9, 38), kad pakviestų naujų tarnautojų ir pašvęstųjų.

Tai darant naudinga remti bendrąją vietinės Bažnyčios pastoraciją, paženklintą užsidedimo skelbti Evangeliją, ugdyti pašaukimus ir vykdyti misijas.

13. Pareiga ieškoti kunigiškųjų pašaukimų tenka visiems Bažnyčios nariams. „Vatikano II Susirinkimas aiškiai pabrėžė, kad *ugdyti pašaukimus reikia visai krikščioniškajai visuomenei, pirmiausia – savo giliu krikščionišku gyvenimu* [Optatam totius, 2]. Tik remdamasi tokiu įsitikinimu, pašaukimų sielovada galės atskleisti savo tikrai bažnytišką veidą bei išvysti vieningą veiklą, pasitelkdama specifines institucijas bei atitinkamas priemones bendruomenei ir bendrai atsakomybei ugdyti“ (40).

Jau prieš septyniasdešimt metų Šventasis Sostas įsteigė Popiežiškąjį kunigiškųjų pašaukimų institutą, turintį tikslą remti bendradarbiavimą tarp Šventojo Sosto ir vietinių Bažnyčių skatinant pašaukimus į išventinamąją tarnybą.

Ši institucija stengiasi skleisti kiekvienais metais Šventojo Tėvo visai Bažnyčiai adresuojamą *Žinią pasaulinės Maldos už pašaukimus dienos proga*. Be to, jai tenka užduotis rinkti ir skleisti naujienas apie vietinių Bažnyčių su pašaukimais susijusias reikšmingiausias iniciatyvas. Ji taip pat organizuoja tarptautines konferencijas, skatina žemynų konferencijas ir bendradarbiauja jas rengiant, siekdama padėti suvienyti pašaukimų pastoracijos baruose besidarbuojančiųjų pastangas.

Pastarųjų kelių dešimtmečių patirtis rodo, kad Šventojo Tėvo Žinia padeda vietinėms Bažnyčioms rengti, siūlyti ir įgyvendinti metines pašaukimų pastoracijos programas.

Vyskupo vaidmuo skatinant pašaukimus ir ypač kunigiškuosius pašaukimus yra svarbiausias ir išsiskiriantis. „Už kunigystės pašaukimų sielovadą pirmiausia atsakingas vyskupas [*Christus Dominus*, 15], pašauktas atsidėti jai asmeniškai, net jei galėtų ir privalėtų naudotis įvairiausiomis bendradarbiavimo formomis. Savo kunigams jis yra tėvas ir draugas, todėl pirmiausia turi rūpintis, kad charizmą ir kunigo tarnybos tęstinumas būtų garantuotas, kad *presbyterium* gautų naujų jėgų jo rankų uždėjimu. Jis turi stengtis, kad bendroji sielovada visada turėtų pašaukimų matmenį, negana to, kad tas matmuo sudarytų integralią ir neatskiriamą jos dalį. Vyskupo uždavinys – remti ir koordinuoti įvairias pašaukimų iniciatyvas“ (41).

Vyskupui tenka užduotis garantuoti, kad jaunimo ir pašaukimų pastoracija būtų patikėta kunigams ir kitiems asmenims, gebantiems užsidegimu ir savo gyvenimo pavyzdžiu perteikti sekimo paskui Viešpatį Jėzų Evangelijos mokykloje džiaugsmą.

Vyskupijos lygmeniu vyskupas turi įsteigti vyskupijos Pašaukimų centrą, sudarytą iš kunigų, pašvęstųjų asmenų ir pasauliečių. Toks bendrystės įrankis tarnauja pašaukimų pastoracijai vietinėje Bažnyčioje ir turi užduotį pašaukimų kontekste skatinti pašaukimus į ypatingą pašvęstumą.

Pašaukimų centras rūpinasi patarėjų pašaukimų klausimais ugdymu, skleidžia pašaukimų kultūrą Dievo tautoje, prisideda prie vyskupijos pastoracinės programos planavimo ir artimai darbuojasi išvien su vyskupijos šeimos pastoracijos, katechezės ir jaunimo pastoracijos centrais.

Vyskupijoje ir parapijose skatintinos ir remtinios pašaukimų grupės, siūlančios krikščioniškojo ugdymo programą ir pirmą galimybę išbandyti pašaukimus (42).

Vyskupijų pašaukimų centrus koordinuoja Vyskupų konferencijos įgaliotas nacionalinis ar tarpdiecezinis Pašaukimų centras.

14. Pašaukimo malonė derlingą dirvą atranda Bažnyčioje, kurioje per bendruomenes ir tikinčiuosius sukuriamos sąlygos laisvai ir dosniai atsiliepti į pašaukimą.

Palaimintasis Jonas Paulius II ragino vyskupus „sustiprinti socialinį krikščionių bendruomenės audinį

evangelizuojant šeimas, padedant pasauliečiams puoselėti ištikimybės, teisingumo ir krikščioniškosios meilės vertybes jaunimo pasaulyje“ (43).

Mūsų laikais krikščionių bendruomenių tikėjimo liudijimas tampa vis reikalingesnis, kad krikščionys, įsipareigoję sekti paskui Kristų, perteiktų jo meilę. Tikinčiųjų bendrystė Kristuje rengia Viešpaties pašaukimą, kviečiantį žmones į pašvęstumą ir misiją.

Kunigiškasis pašaukimas pirmiausia skatinamas krikščionių šeimose. Gaivinamos tikėjimo, meilės ir maldingumo dvasios, jos tampa „pirmąja seminarija“ (plg. *Optatam totius*, 2) ir „tebeteikia palankias sąlygas kunigystės pašaukimams pažadinti“ (44).

Net ir tada, kai krikščioniškose šeimose ugdoma pagarba kunigui, vis dėlto pastebima, ypač Vakaruose, kad joms kyla tam tikrų sunkumų priimti tai, kad jų vaikas galbūt pašauktas į kunigystę ar į ypatingą pašvęstumą.

Šeimos ir pašaukimų pastoracijos ugdomoji veikla iš dalies sutampa. Todėl būtina dėti pastangas, kad tėvai geriau suvoktų savo kaip auklėtojų tarnybą, besišaknijančią Santuokos sakramente, idant šeimos židinyje sukurtų žmogiškąsias ir antgamtines sąlygas, leidžiančias atrasti kunigiškąjį pašaukimą.

Parapija savo ruožtu yra itin tinkama vieta, kur skelbiama krikščioniškojo pašaukimo Evangelija ir pirmiausia pristatomas kunigiškosios tarnybos idealas. Ji yra vaisinga dirva pašaukimams ugdyti ir brandinti, jei tik „telkia Dievo šeimą kaip viena dvasia gyvenančią broliją ir per Kristų ją Dvasioje veda pas Tėvą“ (45), ir todėl gali būti apibūdinta kaip gyvenanti taip, kaip pirmieji krikščionys (plg. *Apd 2*, 42; 4, 32).

Parapijoje akivaizdi pašaukimų įvairovė, o primygtinis poreikis kunigams švęsti Eucharistiją ir Sutaikini mo sakramentą aiškus ir neatidėliotinas.

Parapijos bendruomenė yra vaisingos iššios, gebančios vertingai prisidėti prie keliaujančiųjų kunigo tarnybos link žmogiškojo ir dvasinio ugdymo.

Kunigai ir pašvęstieji asmenys, pirmiausia dirbantys parapijų bendruomenėse, esmingai svarbūs siūlant kunigiškąjį pašaukimą berniukams ir jaunuoliams ir pagelbėjant gerai pagrįsta ir veiksminga ugdymo programa, gebančia iškelti aikštėn pašaukimo klausimą.

Katechetai ir parapijos pastoracinio darbo organizatoriai, mokydami visos krikščioniškosios žinios, irgi gali

nurodyti ir pateikti vertingų sąsajų tarp katechetinių temų ir specifinių pašaukimų, pirmiausia pašaukimo į kunigystę. „Katechetai, mokytojai, auklėtojai, jaunimo sielovadininkai, kiekvienas pagal išgales ir gebėjimus, pašaukimų sielovadoje vaidina svarbų vaidmenį: juo geriau jie supras savo pašaukimo ir misijos Bažnyčioje prasmę, juo geriau pajėgs branginti kunigo pašaukimo ir misijos nepamainomą vertę ir pobūdį“ (46).

15. Seminaristams primintina tvirta pastoracinė tiesa: „Niekas nėra geriau tinkamas evangelizuoti jaunimo už patį jaunimą. Kunigystei besirengiantys jauni studentai, jauni vyrai ir moterys, ugdomi vienuoliais ar misionieriais, kaip pavieniai asmenys ir kaip bendruomenės yra pirmutiniai ir netarpiškiausi pašaukimų apaštalai tarp kitų jaunų žmonių“ (47). Be to, būtina neužmiršti organizuotų bažnytinių grupių, sąjūdžių ir draugijų, nes tai yra vertingos ugdomosios vietos kunigiškajam pašaukimui atsiverti. Susitikti su Kristumi ten padeda dėmesys individui, aiškus dvasinis turinys ir šaknijimasis maldoje. Iš tokių patirčių radosi daug pašaukimų (48).

Mokytojai mokyklose išipareigoję tarnystei, kurios esmė yra pašaukimas ir misija. Jie gali papildyti šeimos ugdomąjį vaidmenį, išplėsdami kultūrinius horizontus, ir niekada neturėtų užmiršti gyvenimo pašaukiminio matmens.

Jų tarnystė gali atverti jaunuolius rinktis visiško savęs atidavimo Dievui ir kitiems gyvenimą įkvėpdama berniukams ir jaunuoliams „troškimą vykdyti Dievo valią, kiekvienam renkantis tinkamiausią gyvenimo būdą ir neatmetant pašaukimo į kunigystę“ (49).

Studijų universitete laikotarpis daugelyje šalių yra vaisingas metas, padedantis priimti gyvenimo pasirinkimus. Jis vertas didžiausio dėmesio: jaunystės metai yra brangūs ir lemtingi ieškant savo egzistencijos pilnatviškos prasmės.

Tie, kurie Bažnyčios institucijose organizuoja laisvalaikį ir sporto renginius, nesitenkindami savitais tą veiklą įkvepiančiais motyvais ir žmogiškosiomis vertybėmis, kurias jie leidžia įgyvendinti, turėtų neužmiršti ir aukštesnio tikslo – asmens visapusiško ir darnaus ugdymo. Toks žmogiškasis ugdymas, jei neprieštarauja krikščioniškojo auklėjimo principams, iš tiesų yra vaisinga dirva kunigiškajam pašaukimui pasiūlyti.

Itin tinkama atpažinimo ir palydėjimo forma yra dvasinis vadovavimas. Iš kunigo laukiama nuoširdaus klausymosi ir dialogo, gebėjimo kelti pagrindinius egzistencijos klausimus ir į juos atsakyti, didelės išmin-

ties sprendžiant su gyvenimišku pasirinkimu ir su pašaukimu į kunigiškąją tarnybą susijusius klausimus.

Dvasinis vadovavimas ir konsultavimas pašaukimo klausimais reikalauja kunigo ypatingo pasirengimo pradinio ir tolesnio ugdymo laikotarpiu.

16. Pagrindinius kunigiškuosius pašaukimus skatinančius dalykus siūlo ugdymas, kuriuo rengiama krikščioniškajam gyvenimui: tai Dievo žodžio klausymasis, dalyvavimas Eucharistijos šventime ir artimo meilės praktikavimas.

Dievo žodis skelbiamas per mokymą ir nustato bei parbrėžia Evangelijos įgyvendinimo pavienių asmenų ir Bažnyčių bendruomenių gyvenime būdus bei formas: „Būtina tiesiogiai skelbti mokymą apie pašaukimo Bažnyčioje slėpinį, tarnaujamosios kunigystės vertę, jos reikalingumą Dievo tautai“ (50).

Tad įprastinis pašaukimų skatinimo būdas yra katechezė, padedanti vaikams ir jaunuoliams suvokti gyvenimo kaip atsako Dievui vertę bei kupiniems tikėjimo priimti asmeninio pašaukimo dovaną.

Katechezė rengiant Sutvirtinimo sakramentui teikia progą supažindinti sutvirtinamuosius su Dvasios dovanomis, charizmomis, tarnybomis ir įvairiais su tai susijusiais pašaukimais.

Bet kurio pobūdžio katechezei privalu pateikti kunigiškąjį pašaukimą: „Organiška ir visiems Bažnyčios nariams skirta katechezė ne tik išsklaido abejones ir įveikia vienašališkas bei iškreiptas nuomones apie tarnaujamąją kunigystę, bet ir atveria tikinčiųjų širdis dovanos laukimui bei sukuria palankias sąlygas rasti naujiems pašaukimams“ (51).

Eucharistija, krikščioniškojo gyvenimo ir bendruomenės centras, leidžia asmeniui žengti sakramentiniu bei liturginiu taku, gebančiu reguliariai skatinti bet kurio pašaukimo pažangą.

Tad dažnas ir reguliarus Sutaikinimo sakramento priėmimas yra esmingai svarbus atpažįstant kunigiškąjį pašaukimą.

Liturginiai metai yra krikščionių bendruomenės nuolatinė tikėjimo mokykla. Ji akcentuoja kasdienio gyvenimo laikus bei akimirkas ir padeda pašaukimams tarp tikinčiųjų bręsti.

Dėmesį į nepaprastą kunigiškojo pašaukimo svarbą gali atkreipti maldos iniciatyvos ir pirmiausia Eucharistijos

adoracija, jei visa tai rengiama ir įgyvendinama prasmingai ir vadovaujantis giliu liturginiu jausmu.

Artimo meilės liudijimas Bažnyčioje reiškiasi daugialypėmis ir netikėtomis formomis. Gyvybiškai svarbu tokias iniciatyvas pastiprinti tiksliai apibrėžtomis ugdymo programomis, skatinančiomis dosnumą bei tarnavimą Dievo karalystei ir darančiomis individus bei bendruomenes panašius į Kristų.

Jaunuolių jautrumas silpnųjų ir vargšų gyvenimo sąlygoms didėja. Daugelis pasirenkę tarnauti, tapatintis su artimo džiaugsmiais ir gyvenimo sunkumais.

Kaip tarnavimo kenčiantiesiems, pagyvenusiesiems ir vargšams būdą vieni renkasi savanorišką karitatyvinį darbą. Kiti įsipareigoja auklėti vaikus mokydami katekizmo per katalikiškąsias organizacijas ar laisvalaikio veiklą. Treti vertingai liudija savanoriškai imdamiesi misionieriaus darbo, galinčio galingai pakeisti asmens gyvenimą, atveriančio neatidėliotiniams ir rimtiems materialiniams bei dvasiniams poreikiams besivystančiose šalyse.

Pašaukimai, išaugantys krikščioniškoje artimo meilės aplinkoje, būna tvirti ir autentiški, tikrai motyvuojami noro tarnauti.

17. Bažnytinėse bendruomenėse būtina skatinti tikrą ir autentišką sąjūdį maldos, kuria Viešpaties būtų prašoma pašaukimų. Juk „krikščioniškoji malda, gaivinama Dievo žodžio, sukuria idealias sąlygas, idant kiekvienas galėtų rasti savo egzistencijos tiesą bei vienintelio ir nepakartojamo gyvenimo plano, kurį jam patiki Dievas, esmę. Todėl ypač vaikus ir jaunuolius būtina auklėti taip, kad jie būtų ištikimi maldai ir Dievo žodžio apmąstymui: nuščiuvę ir suklusę jie išgirs Viešpaties kvietimą į kunigystę ir kilniadvasiškai jam paklus“ (52).

Remtinios ir skatintinos visos iniciatyvos, kurių darni bendruomenė imasi meldama pašaukimų.

Tad pravartu, kad vyskupijos Pašaukimų centras pasiūlytų ir organizuotų „neregimą vienuolyną“, kurioje daug asmenų įsipareigotų dieną ir naktį nepertraukiamai melsti kunigiškųjų pašaukimų.

Tradicinis mėnesinis bendruomeninės maldos už kunigus ir kunigiškuosius pašaukimus metas, kurio pagrindą sudaro Eucharistijos adoracija, yra „pašaukimų ketvirtadienis“.

„Pasaulinė maldos už pašaukimus diena“ ir „Seminarijos diena“ yra dvi vertingos progos melstis, kateki-

zuoti ir skelbti krikščionių bendruomenei pašaukimų galimybę.

18. Altoriaus tarnyba dažnai būna pirmasis žingsnis kitų tarnysčių formų krikščionių bendruomenėje link. Tokia patirtis, išmintingai integruota į liturginės maldos, Dievo žodžio klausymosi ir sakramentinio gyvenimo mokymą, gali tapti realiu keliu, vedančiu prie kunigiškojo pašaukimo galimybės.

Todėl pašaukimų į kunigystę pastoracija ypatingą dėmesį skiria berniukams ministrantams. Daugelis kunigų ir seminaristų iki seminarijos yra buvę ministrantais ir tarnavę prie altoriaus.

Ypač svarbios yra jaunuoliams organizuojamos rekolekcijos ir su pašaukimu susijusios dvasinės pratybos, kur įgyjama tylos, ilgos maldos ir susitikimo su Dievo žodžiu patirtis.

„Rezidencinės pašaukimų bendruomenės“ (*residential vocational communities*) irgi jaunuoliams gali padėti atrasti ir atpažinti į seminariją kreipiantį pašaukimą. Jos yra savotiška „išankstinė seminarija“ su tinkamai parengtais kunigais, siūlančiais „gyvenimo regulą“, paženklinantą broliško gyvenimo, asmeninių studijų, dalijimosi Dievo žodžiu, asmeninės bei bendruomeninės maldos, Eucharistijos šventimo ir dvasinio vadovavimo.

19. Mažosios seminarijos berniukams ir pilnametystės dar nesulaukusiems jaunuoliams gali pasiūlyti globą, auklėjimą ir ugdymą, kas padeda atpažinti troškimą tapti kunigais. Be to: „Turint galvoje jos prigimtį ir misiją, mažoji seminarija gali tapti reikšmingas atsparos taškas pašaukimams vyskupijoje skatinti, siūlydama tinkamas ugdomasias patirtis jaunuoliams, siekiantiems atrasti savo gyvenimo kryptį bei pašaukimą, ir tiems, kurie jau apsisprendė leisti link tarnaujamosios kunigystės, bet dar nėra pasirengę stoti į didžiąją seminariją“ (53).

Pabaiga

20. Skatinti pašaukimus į kunigystę Bažnyčiai yra nuolatinis iššūkis.

Savo 70-ųjų įsteigimo metinių proga Popiežiškasis kunigiškųjų pašaukimų institutas, siekdamas padrasinti visas krikščionių bendruomenes ir tuos, kurie ypatingu būdu išitraukę į pašaukimų pastoraciją, šį dokumentą pateikia dalinėms Bažnyčioms kaip pašaukimų į tarnaujamąją kunigystę skatinimo santrauką.

Tinkamiausia aplinka pašaukimams į kunigystę yra kiekviena krikščionių bendruomenė, klausanti Dievo

žodžio, besimeldžianti liturgija ir liudijanti artimo meilę. Tokioje aplinkoje kunigo misija aiškiausiai regima ir atpažįstama.

Šiuo dokumentu norima paremti bažnytinių bendruomenių, organizacijų ir sąjūdžių išsipareigojimą skatinti pašaukimus, pastangas vykdyti pašaukimų pastoraciją, gebančią žadinti troškimą save atiduoti ir pirmiausia skatinančią svetingai atsiliepti į Dievo balsą, kviečiantį į tarnaujamąją kunigystę.

Šventasis Tėvas patvirtino šį dokumentą ir leido paskelbti.

Roma, 2012 m. kovo 25-oji, *Viešpaties Apreiškimo išskilmė*

Kardinolas Zenon Grocholewski
Prefektas

+Jean-Louis Brugues
Sekretorius

Nuorodos

(1) Katalikų auklėjimo kongregacijos plenarinė asamblėja šią temą aptarė 2005 ir 2008 m. susitikimuose.

(2) „Ypač kai kuriuose regionuose labai nedidelis jaunų kunigų kiekis jau dabar pastoracijos darbui yra rimta problema. Kartu su visa krikščionių bendruomene, kupini pasitikėjimo, nuolankiai meldžiame Viešpatį dovanoti naujų ir šventų pjūties darbininkų (plg. Mt 9, 37–38). Žinome, kad Viešpats kartais priverčia mus laukti, bet sykiu taip pat žinome, kad niekas nebeldžia bergždžiai. Tad kantriai pasitikėdami toliau meldžiame Viešpatį naujų šventų darbininkų dovanos“ (Benediktas XVI. Kreipimasis į Italijos vyskupų konferencijos narius jų 57-ajame visuotiniame susirinkime 2007 m. gegužės 24 d.: *Insegnamenti* III-1 [2007], 917–918).

(3) Benediktas XVI. Homilija per šv. Mišias su Šveicarijos vyskupų konferencijos nariais (2006 11 07): *Insegnamenti*, II-2 (2006), 573.

(4) „Apgaubkime šiuos mūsų brolius Viešpatyje savo dvasiniu solidarumu. Melskime, kad jie būtų ištikimi misijai, kuriai juos šiandien kviečia Viešpats, ir pasirengę kasdien be išlygų vis iš naujo ištarti savo *taip* Viešpačiui, savo *aš čia*“ (Benediktas XVI. *Homilia in presbyterali Ordinatione duorum et viginti diaconorum Romanae Dioecesis* [2007 04 29]: AAS 99 [2007], 350).

(5) Jonas Paulius II. Posinodinis apaštališkasis paraginimas *Pastores dabo vobis* (1992 03 25), 41: AAS 84 (1992), 726.

(6) Žr. *Pastores dabo vobis* (1992 03 25), 68: AAS 84 (1992), 775–778.

(7) *Pastores dabo vobis* (1992 03 25), 41: AAS 84 (1992), 727.

(8) „Meilės tarnavimas yra giliausia kiekvieno pašaukimo prasmė, o jos būdinga forma – kunigystės pašaukimas“ (*Pastores dabo vobis*, 40: AAS 84 [1992], 725).

(9) „Jūsų entuziazmas, bendrystė, maldos gyvenimas ir dosni tarnyba yra nepamainomi. Gali pasitaikyti, kad naujų reikalavimų ir problemų akivaizdoje pajusite nuovargį ar baimę, bet turime tikėti, kad Viešpats suteiks reikalingos jėgos padaryti tai, ko jis iš mūsų prašo. Jis – melskime to ir būkime tikri – niekad neleis, kad pašaukimų trūktų, jei melsime jo šito ir sykiu pašaukimų ieškosime bei juos skatinsime karštu bei kūrybišku jaunatviškumu ir pašaukimų tarnyba, galinčia atskleisti kunigiškosios tarnybos grožį“ (Benediktas XVI. Susitikimas su dvasininkais ir vienuoliais Asyžiaus Šv. Rufino katedroje 2007 m. birželio 17 d.: *Insegnamenti* III-1 [2007], 1138).

(10) *Pastores dabo vobis*, 36: AAS 84 [1992], 715–716.

(11) *Pastores dabo vobis*, 34: AAS 84 [1992], 713.

(12) Plg. *Pastores dabo vobis*, 23: AAS 84 [1992], 694.

(13) Vatikano II Susirinkimas. Dekretas dėl kunigų tarnybos ir gyvenimo *Presbyterorum ordinis* (1965 12 07), 2: AAS 58 (1966), 992; plg. Vatikano II Susirinkimas. Dogminė konstitucija apie Bažnyčią *Lumen gentium* (1964 11 21), 28: AAS 57 (1965), 33–36.

(14) Plg. *Presbyterorum ordinis*, 2: AAS 58 (1966), 992.

(15) Ten pat.

(16) Plg. *Lumen gentium*, 10: AAS 57 (1965), 14.

(17) *Lumen gentium*, 10: AAS 57 (1965), 14–15.

(18) *Presbyterorum ordinis*, 2: AAS 58 (1966), 993.

(19) Ten pat.

(20) Plg. *Pastores dabo vobis*, 14: AAS 84 (1992), 681.

(21) Plg. *Presbyterorum ordinis*, 4–6: AAS 58 (1966), 995–1001.

(22) Plg. *Pastores dabo vobis*, 15: AAS 84 (1992), 679.

(23) *Pastores dabo vobis*, 23: AAS 84 (1992), 691.

(24) „*Kunigo tapatybė*, – rašė Sinodo tėvai, – *kaip ir kiekviena krikščioniškoji tapatybė, kyla iš Švenčiausiosios Trejybės*. <...> Bažnyčios slėpinyje kaip trejbinės bendrystės slėpinyje, kuriam būdingas misijinis matmuo, atsiveria kiekviena krikščioniškoji tapatybė, taigi ir ypatinga kunigo bei jo tarnybos tapatybė. Juk kunigas savo sakramentinių šventimų dėka yra siunčiamas Tėvo per Jėzų Kristų, Dievo tautos Galvą ir Ganytoją. Kunigas panašus į Jį ypatingu būdu, idant Šventosios Dvasios teikiama galia gyventų

- ir darbuotūsi tarnaudamas Bažnyčiai ir pasaulio išganymui“ (*Pastores dabo vobis*, 12: AAS 84 [1992], 675–676).
- (25) „Kunigo tapatybės ryšinių pobūdį galima suprasti taip: per kunigystę, kylančią iš Dievo nesuvokiamojo slėpinio arba Tėvo meilės, Jėzaus Kristaus malonės ir Šventosios Dvasios vienybės dovanos, kunigas sakramentiškai įtraukiamas į bendrystę su vyskupu ir kitais kunigais, idant tarnautų Dievo tautai, kuri yra Bažnyčia, ir visus vestų pas Kristų“ (*Pastores dabo vobis*, 12: AAS 84 [1992], 676).
- (26) *Pastores dabo vobis*, 17: AAS 84 (1992), 683.
- (27) Plg. *Presbyterorum ordinis*, 7–9: AAS 58 (1966), 1001–1006.
- (28) Plg. *Pastores dabo vobis*, 17: AAS 84 (1992), 682–684.
- (29) „Pirma konkrečių iniciatyvų planavimo, būtina skatinti bendrystės dvasingumą, padarant tai auklėjimo principu visur, kur ugdomas žmogus ir krikščionis, lavinami altoriaus tarnautojai, pašvęstojo gyvenimo institutų nariai ir pastoracijos darbuotojai, statydinamos šeimos ir bendruomenės“ (Jonas Paulius II. Apaštališkasis laiškas *Novo millennio ineunte* [2001 01 06], 43: AAS 93 [2001], 297).
- (30) Jonas Paulius II. Žinia 42-osios Pasaulinės maldos už pašaukimus dienos proga (2005 04 17): *Insegnamenti XXVII-2* (2004), 115.
- (31) *Pastores dabo vobis*, 11: AAS 84 (1992), 674.
- (32) „Ypač minėtinas kandidatų į kunigystę rengimas celibatiniam gyvenimui. Svarbu, kad jie išmoktų celibatiškai gyventi ir celibatą vertinti kaip brangią Dievo dovaną ir iškilų eschatologinį ženklą, liudijantį nepadalytą meilę Dievui bei jo tautai ir kunigą darantį panašų į Jėzų Kristų, Bažnyčios Galvą ir Sužadėtinį. Ši dovana iš tikrųjų yra išskirtinis būdas, kaip išreikšti kunigo tarnavimą Bažnyčiai Viešpatyje ir su Juo, ir šiandiniame pasaulyje turi pranašiškos vertės“ (Benediktas XVI. Laiškas Katalikų Bažnyčios Kinijos Liaudies Respublikoje vyskupams, kunigams, pašvęstiesiems asmenims ir tikintiems pasauliečiams [2007 05 27], 14: AAS 99 [2007], 577).
- (33) Plg. *Pastores dabo vobis*, 9: AAS 84 (1992), 670–671.
- (34) Plg. *Pastores dabo vobis*, 68: AAS 84 (1992), 775–778.
- (35) Plg. Dvasininkijos kongregacija. Kunigų tarnybos ir gyvenimo vadovas (1994 01 31), 14–15.
- (36) Jonas Paulius II. Kalba *Serra International* nariams (2000 12 07): *Insegnamenti XXIII-2* (2000), 1050; plg. Kalba *Serra International* sąjūdžiui (1980 03 29): *Insegnamenti III-1* (1980), 759–761.
- (37) Plg. Jonas Paulius II. Žinia 38-osios Pasaulinės maldos už pašaukimus dienos proga (2001 05 06): AAS 93 (2001), 98–102.
- (38) Paulius VI. Kalba per Kristaus Apsireiškimo iškilme Betliejaus šventojoje grotuje (1964 01 06): AAS 56 (1964), 177: *L'Osservatore Romano*, Anno CIV–5 (1964 01 07–08), 2.
- (39) Plg. *Novo millennio ineunte*, 45: AAS 93 (2001), 298–299.
- (40) *Pastores dabo vobis*, 41: AAS 84 (1992), 726–727.
- (41) *Pastores dabo vobis*, 41: AAS 84 (1992), 727; plg. Vatikano II Susirinkimas. Dekretas dėl kunigų ugdymo *Optatam totius* (1965 10 28), 2; *Codex iuris canonici*, can. 385.
- (42) Plg. *Pastores dabo vobis*, 41: AAS 84 (1992), 728.
- (43) Jonas Paulius II. Žinia Pasaulinės maldos už pašaukimus dienos proga (1993 05 02): *Insegnamenti XV-2* (1992), 135.
- (44) *Pastores dabo vobis*, 41: AAS 84 (1992), 728.
- (45) *Lumen gentium*, 25: AAS 57 (1965), 34.
- (46) *Pastores dabo vobis*, 41: AAS 84 (1992), 728.
- (47) Rytų Bažnyčių kongregacija, Vienuoliškųjų ir pasaulietinių institutų kongregacija, Tautų evangelizacijos kongregacija, Katalikiškoji auklėjimo kongregacija. Pašaukimų pastoracijos poslinkiai dalinėse Bažnyčiose: patirtis ir ateities planai. Vyskupų ir atsakingųjų už bažnytinius pašaukimus 2-ojo tarptautinio kongreso (Roma, 1981 m. gegužės 10–16 d.) baigiamasis dokumentas, 41.
- (48) Plg. *Pastores dabo vobis*, 41: AAS 84 (1992), 726–729.
- (49) *Pastores dabo vobis*, 41: AAS 84 (1992), 728; plg. Katalikiškojo auklėjimo kongregacija. Drauge auklėti katalikiškiosiose mokyklose (2007 09 08), 19.
- (50) *Pastores dabo vobis*, 39: AAS 84 (1992), 723.
- (51) Ten pat.
- (52) *Pastores dabo vobis*, 38: AAS 84 (1992), 721.
- (53) Vyskupų kongregacija. Vyskupų pastoracinės tarnybos vadovas *Apostolorum succesores* (2004 02 22), 86.

Mons. dr. Algirdas Jurevičius

Rūpestis – pašaukimas Bažnyčios įsčiose

Per Viešpaties Apreiškimo šventę (2012 m. kovo 25 d.) Katalikiškojo auklėjimo kongregacija paskelbė *Pašaukimų ir kunigo tarnybą skatinimo pastoracines gaires*. Nedidelės apimties dokumentas yra ne kabinetinio darbo vaisius, bet ilgai brandintas ir bendrystėje su vietinėmis Bažnyčiomis parengtas teologinių–pastoracinių minčių koncentratas. Iš viso pasaulio vyskupijų ir Kongregaciją suplaukę pageidavimai, pasiūlymai bei pasidalijimai dėl kunigiškųjų pašaukimų ugdymo tapo visą Bažnyčią praturtinančiomis gairėmis. Reikia pasidžiaugti, kad Vatikano kurijos dokumentų rengimas tariantis ir atsiklausiant vietinių Bažnyčių nuomonės tampa vis dažnesnis reiškinys.

1. (Ne)Mažėjantis pašaukimų skaičius

Pastoracinėse gairėse kunigiškųjų pašaukimų klausimu pirmiausia apžvelgiamos pašaukimų tendencijos, kurios apibūdinamos žodžiais *gerai* ir *prastai*: Europoje pašaukimų mažėja, o kituose žemynuose – gausėja. Anot 2011 metais Vatikano paskelbtos statistikos (2011 *Annuario Pontificio*), bendras kunigų skaičius pasaulyje didėja. Per dešimtmetį (nuo 1999 m. iki 2009 m.) kunigų skaičius padidėjo 1,4 proc. ir siekia daugiau kaip 400 tūkstančių. Statistika, nors ir optimistinė, negali guosti, nes paguodą teikia ne skaičiai, bet žmonės. Sumenkęs gimstamumas kai kuriose pasaulio dalyse atima iš visuomenės natūralią dinamiką, o tai turi įtakos ir pašaukimų mažėjimui.

2. Vietinė Bažnyčia „gimdo“ kunigus

Kunigai neatsiranda iš niekur, kunigiškasis pašaukimas išsiskiria vietinėje krikščionių bendruomenėje, todėl pirmiausia vietinė Bažnyčia tampa atsakinga už kunigiškųjų pašaukimų radimąsi ir plėtrą. „Parapijos bendruomenė yra vaisingos įsčios“ (14), gebančios prisidėti prie pašaukimo į kunigystę ugdymo.

Kai kurios parapijos reguliariai siunčia savo kandidatus rengtis kunigystei, tačiau pasitaiko ir tokių parapijų, iš kurių nėra kilęs nė vienas kunigas, nors parapija nuolat turi savo kleboną. Ta proga derėtų pamąstyti visai parapijai, kodėl ji tik naudojasi kitose vietinėse Bažnyčiose subrandintais pašaukimo vaisiais, o pati lieka bevaisė. Dokumente išvelgiami atsigavimo ženklai pirmiausia ten, kur aiškiai ir patraukliai siūlomas krikščioniškasis gyvenimas ir skatinamos naujosios evangelizacijos iniciatyvos.

3. Autentiškas džiaugimasis kunigyste

Kunigiškojo pašaukimo pažadinimui jaunuolių širdyse ypač svarbus kunigo pavyzdys. Pastoracinėse gairėse akcentuojamas džiugus kunigo liudijimas. Žmonės labai dažnai mato nuo sielovadinio darbo pavargusį, neretai keletą parapijų aptarnaujantį kunigą, iš kurio veido pradingsta džiaugsmas. Mažėjant parapijiečių, darosi vis sunkiau išlaikyti bažnyčios pastatus, remti ir plėtoti sielovados iniciatyvas, todėl nemažai kunigų linę skūstis nelengvu pragyvenimu, vargana parapijos finansine padėtimi ir kitais į pesimizmą kreipiančiais dalykais.

Suprantama, dirbtinė šypsena nieko nepakeis, tačiau jeigu kunigas praras iš tikėjimo kylančią viltį ir džiaugsmą, tuomet buitiniai rūpesčiai persismelks į bendravimą su parapijiečiais, į pamokslus, tiesiog į visą kunigo laikyseną. Tai paprastai tampa didžiule žala parapijai ir pašaukimų sielovadai. Dokumente nurodoma, jog džiugūs, savo tarnybą patenkinti ir broliškai tarp savęs sutariantys kunigai yra veiksmingiausia pašaukimų žadinimo priemonė.

4. Aktyvizmo pagunda

Dokumente taip pat atkreipiamas dėmesys į perdėtą kunigų aktyvumą, vadinamąjį *aktyvizmą*, dėl kurio kunigas visur skuba, lekia, organizuoja, bet pritrūksta laiko *būti* kunigu, gėrėtis ir kontempliuoti savo kunigystę. Pradžios knygoje, kurioje pasakojama apie pasaulio kūrimą, nepamirštama pabrėžti, kad po svarbesnio kūrimo veiksmo Dievas kontempliuojo, gėrėjosi savo kūryba, nes tai buvo gera. Gaila, kad aktyvizmu apsikrėtę dvasininkai pritrūksta laiko sustoti, pažvelgti į savo darbus ir jais gėrėtis Dievo akivaizdoje: kontempliuoti ir dėkoti už tai Viešpačiui.

Nors nemažai kunigų yra įsitraukę į Bažnyčios socialinę veiklą, patys aktyviai dalyvauja siekdami palengvinti žmonių materialinį skurdą, tačiau dokumente labiau pabrėžiamas kitokio pobūdžio visuomenės skurdas, į kurį per mažai kreipiama dėmesio: „Ypač galingai jaunimą traukia kunigų išpareigojimas žmonėms, alkstantiems Dievo, religinių vertybių bendrame didelio dvasinio skurdo būvyje“ (3). Bažnyčia mato sekuliarizmo nualintą žmogų, kuriam pirmiausia reikia ne materialinės duonos, bet dvasinio maisto. Tad paminėtinas dvasinis vadovavimas bei naujoji evangelizacija, kurie traukia tikėjimo gelmės ieškančius jaunuolius. Kaip Kristus pašaukė mokinius pirmiausia *būti* su juo (plg. Mk 3,14), taip ir kunigystė visų pirma pasireiškia *buvimu*, o tik po to *veikimu*.

5. Nuolatinis dovanos atgaivinimas

Apaštalas Paulius ragino Timotiejų atgaivinti Dievo malonės dovaną, suteiktą rankų uždėjimu (plg. 2 *Tim* 1, 6). Dokumente pabrėžiamas nuolatinis šios iš Šventimų sakramento kylančios dovanos atgaivinimas. Gyvenantiems ir veikiantiems sekularioje visuomenėje kunigams nėra lengva matyti pasaulio kelius ir klystkelius ir kartu gyventi pagal Kelią, Tiesą ir Gyvenimą (plg. *Jn* 14, 6). Išižiūrėjimas į Kristų padeda išgryninti motyvaciją, nes būtent meilė Kristui yra pagrindinis pašaukimo motyvas, nors pasirengimo kunigybei pradžioje dažniausiai esti ir įvairiausių kitų – šalutinių motyvų.

Kadangi kunigas – bendrystės ir dialogo žmogus, pašauktieji į kunigystę turi būti giliai įaugę į savo vietinės Bažnyčios bendruomenės gyvenimą, kad sugebėtų kurti bendrystę ir kitose bendruomenėse. Svarbus gilus nusiteikimas imtis bet kurios pastoracinės tarnystės vienybėje su savo ganytoju – vyskupu.

6. Pašauktas Dievo per Bažnyčią

Jaunuoliai pajunta pašaukimą į kunigystę, tačiau Bažnyčios pareiga patvirtinti pašaukimo tikrumą. Pasitaiko, kad kandidatai tiesiog veržiasi būti kunigais, nes jaučiasi esą pašaukti, tačiau už kunigų rengimą atsakingos Bažnyčios institucijos (kunigų seminarijos) pataria kitose tarnystėse ieškoti savo pašaukimo. Galime jausti įvairių pašaukimų, tačiau reikia pakankamai nusižeminimo leisti Bažnyčiai ištirti pašaukimo tikrumą.

Atsakas į kunigiškąjį pašaukimą remiasi įvairių asmenybės dėmenų (žmogiškųjų ir krikščioniškųjų, asmeninių ir bendruomeninių, kultūrinių ir pastoracinių) integracija. Siekdamas būti dvasios vadovu kitiems, pašauktasis turi pasižymėti jausmų integracija ir branda. Bažnyčiai tenka nelengva užduotis – atpažinti pašaukimą ir patvirtinti jo autentiškumą, todėl šaukiančiojo Dievo, pašaukto jaunuolio ir pašaukimą patvirtinančios Bažnyčios bendradarbiavimas yra nepaprastai reikšmingas.

7. Religinių poreikių tenkintojai?

Mūsų krašto Bažnyčios gyvenime išgalėjo tik iš dalies kunigiškąjį pašaukimą atspindintis žodynas: *patarnauti* tikintiesiems, *aptarnauti* parapiją... Nepaisant to, kad vyrauja žodžio *tarnauti* šaknis, paslaugų visuomenėje tai sukuria netinkamą įvaizdį, esą Bažnyčios sritis – paslaugų teikimas religinių poreikių turintiems asmenims. Dokumente, priešingai tokiam

supratimui, kalbama ne apie aptarnavimą ar patarnavimą, bet akcentuojama, kad kunigai yra bendrystės ir misijos vyrai: „Nusiteikimas misionieriauti neatšiejamas nuo kunigo tapatybės kiekvienoje jo veikloje“ (10). Pagrindinis kunigystės tikslas – ne ką nors „aptarnauti“, bet misionieriškai skleisti Evangelijos dvasią bei kviešti į tikėjimą.

8. Maldos sąjūdis

Kadangi „malda sujaukina Dievo širdį“ (11), raginama skatinti maldos sąjūdį – melsti pašaukimų. Dokumente patariama organizuoti „neregimą vienuolyną“, kuriame „daug asmenų išipareigotų dieną ir naktį nepertraukiamai melsti kunigiškųjų pašaukimų“ (17). Pastaraisiais metais labai suaktyvėjo pasauliečių malda už kunigus organizuojant adoracijas bei išipareigojant melsti naujų dvasinių pašaukimų.

Popiežius Benediktas XVI susitikime su dvasininkais ir vienuoliais Asyžiuje (2007 m. birželio 17 d.) tarė pabrėžiančius žodžius: „Viešpats niekada neeis, kad pašaukimų trūktų, jei melsime jo šito ir sykiu pašaukimų ieškosime bei juos skatinsime karštu bei kūrybišku jaunatviškumu ir pašaukimų tarnyba, galinčia atskleisti kunigiškosios tarnybos grožį.“

Dokumente minima, kad šaukia Dievas, tačiau tai jokia būdu nereiškia, jog pati Bažnyčia toje srityje turėtų nieko neveikti. Todėl raginama kiekvienoje vyskupijoje įsteigti Pašaukimo centrus, kurie rūpintųsi pašaukimų klausimu bei skleistų pašaukimų kultūrą. Tokie centrai turėtų artimai bendradarbiauti su vyskupijos Šeimos, Katechetikos bei Jaunimo centrais. Kaip visose srityse žmonės kviečiami bendradarbiauti su Dievo malone, taip ir dvasinių pašaukimų pastoracijoje Bažnyčia kviečiama aktyviai bendradarbiauti su į savo pjūtį darbininkus šaukiančiu Viešpačiu.

GYVOJI DUONA

18 eilinis sekmadienis (B)

Iš 16, 2–4. 12–15; Ef 4, 17. 20–24; Jn 6, 24–35

Po stebuklingo duonos padauginimo (plg. Jn 6, 11) Jėzus pasitraukia pats vienas į kalną, nes žmonės ruošėsi jį paskelbti karaliumi (plg. Jn 6, 15). Tačiau minia taip lengvai nenusileidžia – lieka toje dykvietėje iki kitos dienos, nes yra įsitikinusi, jog Jėzus neišvyko iš tos vietovės. Vis dėlto dabar, išaušus rytui, Jėzaus nebegalima surasti; nebėra ir mokinių, tačiau jie bent jau buvo pastebėti, kad išplaukia be Mokytojo (plg. Jn 6, 22). Jėzus pasitraukia nuo minios nesuvokiamu būdu. Atplaukus kelioms valtims iš Tiberiados, kyła mintis jo ieškoti Kafarnaume (plg. Jn 6, 23). Iš tiesų ten jis pagaliau surandamas ir pirmasis klausimas, kuriuo jis prakalbinamas, išduoda juos pačius – atskleidžia jų smalsumą: „Rabi, kada suspėjai čionai atvykti?“ (Jn 6, 25). Taip, jie jo ieško, tačiau ne tam, kad suprastų jo slėpinį, bet norėdami turėti jį prie savęs ir nestokoti veltui dalijamos duonos.

Minios smalsumas nėra patenkinamas: Jėzaus atsakymas paaiškina žodžio „ieškoti“ prasmę. Jis kviečia žmogų būti nuoširdų su pačiu savimi. Būna įvairių ieškojimo priežasčių, bet jos gali būti klaidingos. Viešpaties ieško pirmieji du mokiniai (plg. Jn 1, 38), taip pat Magdalena (plg. Jn 20, 15), jų ieškojimas nuoširdus. Jo ieškojo ir Nikodemus (plg. Jn 3, 1); tik nežinia, ar tai buvo tikėjimo poreikis, ar tik savo kultūrinio išsilavinimo kėlimas. Per Palapinių šventę žydai jo ieškojo smalsumo skatinami: „O kur tasai?“ (Jn 7, 11). Tad mus gelbsti ne tiek Dievo ieškojimas, kiek šios paieškos motyvacija: kodėl ieškau? Ko noriu iš jo? Ko tikiuosi iš susitikimo su juo? „Plušėkite ne dėl žūvančio maisto, bet dėl išliekančio amžinajam gyvenimui! Jo duos jums Žmogaus Sūnus“ (Jn 6, 27). Nuoširdaus tikėjimo atrastas Kristaus slėpinys tampa maistu, gyvenimo prasme.

Minia neatlyžta: „Ką mums veikti, kad darytume Dievo darbus?“ (Jn 6, 28). Čia pavartotas graikiškas žodis *ergazesthai* reiškia „pelnyti darbu“. Klausimas atskleidžia judėjišką mentalitetą, susietą su darbų verte. Klausytojai pasirengę dirbti, veikti, daryti „darbus“, kad gautų šios duonos. Tačiau jos negalima „pelnyti“ žmogaus darbu, savo pastangomis. Ji gali mums tekti tik kaip Dievo dovana, Dievo darbas. Todėl Jėzus pa-

sipriešina šiam mąstymui ir pateikia Dievo Karalystei paveldėti vieną būtiną darbą: tikėti į jį, Jėzų Kristų.

Šiame dialoge glūdi visa apaštalo Pauliaus teologija: Įstatymo darbais Dievo akivaizdoje nė vienas žmogus negali būti nuteisintas (plg. Rom 3, 20); išties esame nuteisinti ne darbais, bet vien tikėjimu į Jėzų Kristų (plg. Rom 3, 27–28; Gal 2, 16; 3, 5). To, kas aukščiausia ir tikriausia, negalime pasiekti savo išgalėmis; turime leisti apdovanojami ir išitraukti į to, kas dovanota, dinamiką. Pirmutinis darbas yra tikėti į Tėvo siųstąjį Jėzų Kristų, kuris trokšta mumyse tapti meile, ir tik po to seka kiti geri darbai. Tikėjimu priėmę šią Tėvo dovaną, tampame gebantys atlikti kažką gero. Prisiminkime palyginimą apie paslėptą lobį: žmogus pirmiau atrado paslėptą lobį dirvoje ir tik tada viską pardavė (plg. Mt 13, 44), taip sakant, tik atradęs meilę Kristuje, sugebėjo kažko atsisakyti dėl Dievo Karalystės, išsilaisvinti iš senojo, nuodėmingo žmogaus. Tik susitikę asmeniškai Viešpatį Jėzų, esame perkeičiami ir su meile bei džiaugsmu gyvename pagal Dievo ir Bažnyčios įsakymus. Šis susitikimas įvyksta tikėjimo dėka, kreipiant savo gyvenimą į Jėzų Kristų. Žinoma, čia kalbama apie gyvą tikėjimą, kuris kuria meilę Dievui ir artimui, ugdo mūsų gyvenimą pagal evangelines vertybes. Taigi darbas, kurį turime atlikti šiame gyvenime ir kuris įprasmina mūsų visas kitas veiklas bei pasotina mūsų giliausius troškimus, yra tikėjimas į Jėzų Kristų, Tėvo siųstąjį.

Toliau Jėzaus klausytojai prašo ženklų: kaip Viešpats buvo davęs maną, savo buvimo tautoje ženklą (plg. Sk 11, 6), taip ir Jėzus turi padaryti ženklą, kuris suteiktų tikrumo jo žodžiams. Žmogišku požiūriu Jėzus atsako gana keistai: jei vieną dieną Dievas davė duonos jūsų tėvams, keliausiems per tyrus į Pažadėtąją žemę, tai šiandien jis duoda jums mane kaip duoną, nes „aš esu gyvybės duona; kas ateina pas mane, niekuomet nebealks, ir kas tiki mane, niekuomet nebetros“ (Jn 6, 35). Kristaus asmenyje baigiasi duonos istorija: baigėsi įvaizdis, nes atėjo tikrovė; manos įvaizdis yra baigtas, nes žmogaus alkis gauna Jėzuję galutinį ir visiškai aiškų atsakymą. Velykų kontekste (plg. Jn 6, 4) Jėzus duoda ir dalija duoną, kuri visiškai įveikia alkį, sunaikina mirties patirtį, nes ji taps prisikėlimo ir gyvenimo duona, jo kūnu už „pasaulio gyvybę“ (Jn 6, 51). Ši duona, kaip Gyvenimo dovana, neapvilia: „Aš atėjau, kad žmonės turėtų gyvenimą, – kad apščiau jo turėtų“ (Jn 10, 10).

KELIONĖS MAISTAS

19 eilinis sekmadienis (B)

1 Kar 19, 4–8; Ef 4, 30–5, 2; Jn 6, 41–51

Šio sekmadienio Evangelijos tekstas tęsia jau prieš tai pradėtą Jėzaus kalbą apie gyvybės duoną. Prisiminkime, kai Jėzus stebuklingai padalijo duoną, niekas jam nepriekaištavo, dargi jį išaukštino, ir tik pabėgdamas jis išsigelbėja, kad minia jo nepaskelbtų karaliumi (plg. Jn 6, 1–15). Tačiau šiandien jau regime visai kitą situaciją. Kai Jėzus pradeda aiškinti duonos padauginimo prasmę, nuo jo nusigręžiama: kai duona tampa kelionės pagrindu, nusprendžiama likti nevalgius, nes tai pasirodo, yra per daug įpareigojantis reikalas. Daugelis, kurie valgė stebuklingos duonos, dabar lyg niekur nieko klausia: „Kuo jis save laiko? Žinome jo tėvą, motiną...“ Greičiausiai ir mes, jeigu esame nuoširdūs, keliame tuos pačius klausimus; taip pat dažnai esame sunerimę dėl Jėzaus mums nurodyto gyvenimo kelio. Kas yra šis Jėzus, kuris mums siūlo save kaip gyvenimo maistą, prasmę? Kaip jis gali pretenduoti veikti mūsų gyvenimą šiandien, kai pats gyveno prieš du tūkstančius metų?

Abejojimas nėra tikėjimo trūkumas. Abejonė ir tikėjimas gali puikiai tarp savęs sugyventi, nežinojimas ir paieška yra autentiško dvasinio kelio dalis. Tamsa yra normali kiekvieno susitikimo su Dievu patirtis, o ryški šviesa – dažniausiai tik tam tikros situacijos akimirka. Išties turime sutikti, jog visiškai ir iki galo nepasitikime Jėzumi. Galbūt jau patyrėme, kad, nors ir pasitikėjome Evangelija, gyvenimo reikalai pakrypo ne ta linkme, kaip norėjosi. Turbūt čia ir glūdi mūsų problema: prašome Dievo, kad mes galėtume turėti jį kaip nuosavybę ir juo naudotis, užuot prašę, kad būtume Dievo nuosavybė. Mūsų situacija dar labiau komplikuojasi, kai Jėzus pasako, jog niekas niekada nėra matęs Dievo (plg. Jn 6, 46). Žydams buvo uždrausta vaizduoti Dievo veidą. Nė vienas paveikslas, nė viena skulptūra negali išreikšti Viešpaties veido. Net negalima paaiškinti Dievo. Niekas negali vietoj Dievo mokyti kito. „Pranašų parašyta: Ir bus visi mokomi Dievo“ (Jn 6, 45). Vadinas, niekas neturi Dievo pilnatvės, nes tokia pretenzija prilygtų pasakymui, kad jis yra Dievas.

Bet jei Dievas negali būti mums suprantamas, artimas, tada jis yra tolimas, nežinomasis, nublokštas į šalį po Didžiojo visatos sprogo. Kaip tik dėl to sutikti Dievą ir atrasti gyvenimo kelio tikrą kryptį daugelis iš mūsų bando savarankiškai, savo jėgomis: Dievas bejėgis įžengti su savo galia į laiko tėkmę ir mums dovanoti dieviškąjį gyvenimą mūsų pačių lygmeniu. Todėl jaučiame pareigą jį pakeisti, „susikonstruoti“ pagal savo įgeidžius. Kol jis nedaro stebuklų, o vis kalba apie „dangaus maną, kūno ir kraujo priėmimą, amžiną gyvenimą, kuris pakeis tą, kurį dabar gyvename“, jaučiame turį teisę patys vieni spręsti gyvenimo užduotis ir kažką sudieivinti. Mes bandome, bet, deja, vėl atsiduriame pradiniam taške. Šeimos meilė, atrodė, atves į galutinį sprendimą, tačiau pasijutome užgožti, nes ji irgi yra siaura ir nepripildanti. Politika, socialinė veikla mus nuvylė, nes mūsų priimti sprendimai atnešė dar didesnių bėdų. Bažnytinis įsipareigojimas mums atskleidė, kad Bažnyčios viduje ir išorėje yra ne tik gerų žmonių, bet ir pasipūtėlių, karjeristų, vagių. Darbas kai kam suteikė prabangą, bet tam tikru metu nebežinoma, ką su tais pinigais daryti. Tad daugelis mūsų brolių ir sesių pasuko ieškoti kitų išganymo kelių, kurie vadinasi įvairiai: alkoholis, maistas, narkotikai, seksas, psichologija, sportas, Rytų technikos, karjera, o kartais ir savižudybė. O juk visa tai – nusivylimo išraiška.

„Tuomet žmonės keliaus nuo jūros lig jūros, nuo šiaurės lig rytų, skubės šen ir ten, ieškodami Viešpaties žodžio, bet jo nesuras“ (Am 8, 12). Kiek kartų buvome nusivylę Dievu. Bet jis nepažadėjo šioje žemiškoje kelionėje didžių dalykų, tik šiek tiek „duonos, nužengusios iš dangaus“. Apaštalai buvo išsiųsti keliauti be nieko ir grįžę turėjo pripažinti, kad jiems nieko netrūko: „Ar jums ko nors trūko, kai aš jus buvau išsiuntęs be piniginių, be krepšio ir be kurpių?“ (Lk 22, 35). Evangelija mus kreipia į esmę, į tai, kas iš pirmo žvilgsnio atrodo nereikšminga. Dažnai žvelgiame į Dievo žodį tik kaip į paguodą itin sunkiais gyvenimo momentais. Tačiau Žodis visų pirmiausia mus išpėja apie klaidingus statusus, kuriuos statomės ir garbiname. Viešpaties atsakymas į mūsų problemas ne nuvilnia, bet pasiūlo esmę. Dievo pažadas yra „tikroji duona“; tai juk ir yra gyvenimo pažadas. Žinoma, mums reikia darbo, pažangos, draugystės, socialinio įsipareigojimo, tačiau kiekvienam dalykui – sava vieta.

NUGALĖK BLOGĮ GERUMU

Švč. M. Marijos Dangun ėmimas
Apr 11, 19a; 12, 1–6a.10ab; 1 Kor 15, 20–27a; Lk 1, 39–56

Šios dienos iškilmeje kontempliuojame Marijos perėjimo iš šio pasaulio į Rojų slėpinį: švenčiame jos Velykas. Kaip Kristus prisikėlė iš numirusių su savo garbinguoju kūnu ir įžengė į Dangų, taip Šventoji Mergelė, su Viešpačiu visiškai susieta, buvo paimta su kūnu ir siela į dangiškąją šlovę. Ir čia Motina seka savo Sūnų ir eina pirma mūsų. Šalia Jėzaus, naujojo Adomo, kuris yra užmigusiųjų pirmgimis (plg. *1 Kor 15, 20. 23*), Marija, naujoji Ieva, pasirodo kaip „visos Bažnyčios amžinojo išaukštinimo pradžia ir paveikslas“ (*Dėkojimo giesmė*), „tikros vilties ženklas“ keliaujančiai Dievo tautai (plg. *Lumen gentium*, 68). Ištis pirmajame šios dienos skaitinyje skaitome: „Ir pasirodė danguje didingas ženklas: moteris, apsisiautusi saule, po jos kojų mėnulis, o ant galvos dvylikos žvaigždžių vainikas“ (*Apr 12, 1*). Šioje moteryje, šviesos apsuptyje, Bažnyčios tėvai atpažino Mergelę Mariją.

Marija yra pavyzdys ir pagalba visiems tikintiesiems: ji mus drąsina neprarasti pasitikėjimo Dievu sunkumų ir neišvengiamų kasdienių problemų akivaizdoje. Ji mums laiduoja savo paramą ir primena, kad gyvenimo esmė yra rūpintis „tuo, kas aukštybėse, o ne tuo, kas žemėje“ (*Kol 3, 2*). Pagauti kasdienių rūpesčių, rizikuojame manyti, jog būtent čia, šiame pasaulyje, kuriame esame tik praeiviai, yra žmogiškosios egzistencijos galutinis tikslas. Vis dėlto Rojus – tikrasis mūsų žemiškosios kelionės siekis. Kokios skirtingos būtų mūsų dienos, jei jas įkvėptų ši perspektyva. Taip gyvenimo šventieji. Jų gyvenimai liudija, kad, kai gyvenama širdimi nuolatos atsigręžus į Dievą, žemiškoji tikrovė priimama teisingai, nes ją apšviečia dieviškosios meilės amžinoji tiesa.

Savo garsiajame veikale „Dievo miestas“ šv. Augustinas († 430) primena, jog žmogiškoji istorija, pasaulio istorija, – tai dviejų meilių kova: Dievo meilės, kuri dovanojama save kitiems, ir savimeilės, kuri niekina Dievą ir artimą. Šis istorijos paaiškinimas – kaip dviejų meilių, dovanojančios meilės ir egoizmo, kova – atskleidžiamas jau minėtame pirmajame skaitinyje iš Apreiškimo knygos. Čia regime du įvaizdžius. Pirmiausia didžiulis ugniaspalvis slibinas, nerimą kelianti galia, prievarotos ir absoliutaus egoizmo apraiška. Tuo metu kai šv. Jonas rašė Apreiškimo knygą, šis slibinas buvo antikrikščioniški romėnų imperatoriai, nuo Nerono († 68) iki Domiciano († 96). Šios jėgos atrodė beribės, o jų akivaizdoje tikėjimas ir Bažnyčia – kaip beginklė moteris,

be galimybės išgyventi ir juo labiau nugalėti. Kas galėjo šioms jėgoms pasipriešinti? Ir vis dėlto žinome, kad galiausiai nugalėjo beginklė moteris, o ne egoizmas ir neapykanta; nugalėjo Dievo meilė, ir Romos imperija atsivėrė krikščioniškam tikėjimui.

Šventojo Rašto žodžiai kalba ne tik apie tam tikrą istorinį laikotarpį: slibinas nurodo ne vien to meto Bažnyčią persekiojusią antikrikščionišką galią, bet ir visų laikų antikrikščioniškas materialistines diktatūras. Praeitime amžiuje regėjome vėl šios jėgos apsirovėjimą: nacių ir sovietų diktatūras, kurių gnaužtuose, atrodė, neįmanoma išgyventi ir kurios norėjo praryti Dievą, tapusį kūdikiu, ir moterį, Bažnyčią. Tačiau iš tikrųjų meilė buvo stipresnė už neapykantą. Šiandien šis slibinas įgavęs naują pavidalą, jis sako, kad absurdiška mąstyti apie Dievą ir laikytis jo įsakymų, nes tai praėjusių laikų dalykas; verta gyventi tik dėl savęs ir imti iš šio trumpo gyvenimo viską, ką tik įmanoma paimti. Ir vėl atrodo neįmanoma pasipriešinti šiam vyraujančiam vartotojiškam mąstymui; atrodo neįmanoma vis dar tikėti Dievu, kuris sukūrė vyrą ir moterį ir kuris tapo kūdikiu, tikruoju pasaulio Valdovu. Ir nūdien šis slibinas atrodo neįveikiamas, tačiau taip pat išlieka tiesa, jog Dievas yra stipresnis už slibiną, kad nugalėtų meilė, o ne egoizmas.

Apsvarstę įvairias slibino istorines formas, pažvelkime į kitą įvaizdį: moteris, apsisiautusi saule, po jos kojų mėnulis, o ant galvos dvylikos žvaigždžių vainikas. Kaip minėta, pirmoji šio paveikslo reikšmė yra, be abejo, Dievo Motina, visiškai apsiausta saulės, tai yra Dievo šviesos; apjuosta dvylikos žvaigždžių, tai yra dvylikos Izraelio genčių, visos Dievo tautos, visų šventųjų bendrystės; ir po kojomis mėnulis, mirties ir tamsos simbolis. Marija paliko už savęs mirtį ir buvo visiškai apgaubta gyvenimu, paimta su kūnu ir siela į Dievo šlovę, nes ji, Dievo tarnaitė, gyveno dovanodama save Dievui ir artimui, drąsiai pasitikėjo Dievu slibino grėsmės akivaizdoje. Ir šis tarnystės gyvenimas dabar – Dangun ėmimo dieną – pasiekia tikrąjį gyvenimą.

Bet ši moteris, kuri kenčia, bėga ir gimdo sopuliuose, taip pat yra Bažnyčia, visų laikų kovojanti Bažnyčia (lot. *Ecclesia militans*). Visose kartose iš naujo ji turi gimdyti Kristų, dideliuose suspaudimuose drąsiai nešti jį į pasaulį. Visais laikais persekiojama slibino, gyvena beveik visuomenės užribyje, dykumoje. Blogis įvairiomis formomis, net užsimaskavęs gėriu, nori viešpatauti pasaulyje ir sunaikinti visuomenės bei Bažnyčios moralinius pagrindus. Tačiau visais laikais Bažnyčia, Dievo tauta, gyvena Dievo šviesoje ir Dievo maitinama Šventąja Eucharistijos duona. Ir

taip visose negandose, įvairiausiose situacijose, skirtingose pasaulio dalyse Bažnyčia, kentėdama ir kovodama su blogiu, pakyla ir nugalė. Tai Dievo meilės buvimas ir garantas prieš visas neapykantos ir egoizmo ideologijas. Iš pažiūros silpnas Dievas, tapęs kūdikiu, yra stiprus, ti-

kroji pasaulio galia, nes meilė stipresnė už neapykantą. „Būkite drąsūs: aš nugalėjau pasaulį!“ (Jn 16, 33). Esame kviečiami eiti Mergelės Marijos keliu: pasitikėti Dievu ir nebijoti duoti, prarasti savo gyvenimą, kad atrastume tikrą gyvenimą.

VYNO DOVANA

20 eilinis sekmadienis (B)

Pat 9, 1–6; Ef 5, 15–20; Jn 6, 51–58

Toliau skaitome Jono evangelijos 6 skyrių. Iki tol girdejome Jėzų kalbant apie duoną, nužengusią iš aukštybių. Dabar atsiranda nauja detalė: prie Jėzaus kūno, dovanojamo duonos pavidalu, pridedama vyno, kuris per šv. Mišias virsta jo krauju, dovana. „Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas turi amžinąjį gyvenimą, ir aš jį prikelsiu paskutiniąją dieną. Mano kūnas tikrai yra valgis, ir mano kraujas tikrai yra gėrimas. Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas pasilieka manyje, ir aš jame“ (Jn 6, 54–56). Mokymas apie Eucharistiją pasiekia savo pilnatvę.

Kodėl Jėzus savo eucharistiniu krauju pasirinko vyną? Ar todėl, kad raudonojo vyno spalva panaši į raudoną kraują? Ką reiškia žmonėms vynas? Duona nurodo paprasto kasdienio gyvenimo kuklumą, o vynas – džiaugsmo šventę. Vynas skirtas ne vien gerti, bet ir pasakyti tostą. Duona – būtinybė, Jėzus padaugina duonos alksančiai miniai (plg. Jn 6, 11–13), o vynas yra malonumas, todėl Kanoje jis padaugina vyno, kad vestuvių svečiai nepristigtų džiaugsmo (plg. Jn 2, 6–10). Biblija sako, kad vynas linksmina žmogaus širdį, o duona stiprina gyvastį (plg. Ps 104, 15). Jei Jėzus būtų pasirinkęs Eucharistijai duoną ir vandenį, tai būtų įkūnijęs vien tik skausmo, kasdienės rutinos pašventinimą (išties duona ir vanduo yra pasninko ir atgailos sinonimai). Pasirinkdamas vyną, jis norėjo parodyti džiaugsmo, už kurį dėkojama (gr. *eucharistia*) Dievui, svarbą žmogaus gyvenime. Dievo buvimas ir žvilgsnis neaptemdo mūsų dorų pasilinksminimų, bet priešingai – sustiprina. Be to, vynas leidžia šiek tiek nujausti galutinę Dievo ir žmonijos šventę, į kurią krypsta Izraelio lūkesčiai: „Galybių Viešpats surengs šiame kalne [Sionas, arba Jeruzalė, dangiškosios Jeruzalės simbolis] visoms tautoms <...> puotą su rinktiniais vynais, <...> grynais, geriausiais vynais“ (Iz 25, 6); „Tikrai ateis dienos, <...> kai kalnai lašės saldžiu vynu ir visoms tautoms jis tekės“ (Am 9, 13).

Jau nuo Nojaus laikų (plg. Pr 9, 20–21) vynas Biblijoje nuolat minimas kaip gėrimas, gebantis sukelti džiaugsmą, meilę, draugystę, šventę, bet kartu ir pavojų. II a. pr. Kr. išminčius Siracidas rašė: „Nemėgink įrodyti savo jėgų gerdamas vyną, nes vynas daugelį yra pražudęs. <...> Širdies džiaugsmui, gerai nuotaikai ir malonumui pakaks vyno, jeigu jis geriamas saikingai tinkamu laiku. Galvos skausmą, kartėlį ir gėdą sukels vynas, geriamas be saiko, pykstantis ir barantis. Daugiau ir daugiau vyno – tikri raizgai kvailiui, – jam jėgas sumažina ir žaizdas padaugina“ (Sir 31, 25. 28–30). O Patarlių knygoje taip parašyta apie girtavimą: „Nežvilgčiok į tą raudoną vyną, kai jis švyti taurėje! Kaip švelniai žemyn jis teka! Bet galų gale jis kanda kaip gyvatė ir gelia kaip angis. Tavo akys matys keistus vaizdus ir tavo širdis kalbės kvailus niekus. Tu jausiesi kaip žmogus, miegantis plačioje jūroje, tarsi žmogus, užmigęs burių stiebo viršūnėje. ‘Buvau paveiktas, – sakysi, – bet man neskaudėjo; buvau sumuštas, bet to nejaučiau! Kai tik pabusiu, ir vėl vyno prašysiu!’“ (Pat 23, 31–35).

Šiandien yra daug ir įvairių iniciatyvų, padedančių žmogui išbristi iš alkoholizmo problemos. Ieškoma būdų, kaip panaudoti visas mokslo ar psichologijos pasiūlytas priemones. Tokias iniciatyvas, be abejo, reikia drąsinti ir palaikyti. Tačiau kas tiki, tas neturėtų apleisti ir dvasinių priemonių, tai yra maldos, sakramentų ir Dievo žodžio. Nežinomo autoriaus knygoje „Atviri keliauninko pasakojimai savo dvasios tėvui“ aprašoma ši tikra istorija. Vienas rusų kareivis, alkoholio vergas ir beprarandąs savo tarnystę, ateina pas vieną šventą vienuolį (rus. *starec*) prašyti patarimo, kaip įveikti šią savo ydą. Vienuolis jam paliepia kiekvieną vakarą, prieš einant miegoti, perskaityti vieną Evangelijos skyrių. Jis įsigyja Evangelijų knygą ir pradeda stropiai tai daryti. Tačiau po kurio laiko grįžta nusiminęs pas vienuolį ir sako: „Tėve, esu labai neišprusęs ir nieko nesuprantu iš to, ką perskaitau! Duokite man kažką kitą daryti.“ Vienuolis atsakė: „Toliau tikėtai skaityk. Tu nesupranti, bet demonai supranta ir

dreba.“ Šis taip darė ir buvo išlaisvintas iš savo priklausomybės.

Antrajame skaitinyje skaitome apaštalo Pauliaus žodžius: „Nepasigerkite vynu, kuriame slypi pasileidimas, bet būkite pilni Dvasios“ (Ef 5, 18). Paulius pataria kovoti su apsvaigimu vynu kitu apsvaigimu – Dvasios apsvaigimu. Svaiginimosi padarinys visada tas pats: žmogus peržengia pats save, savo ankštos erdvės ribas. Svaigindamasis medžiaga, vynu ar narkotikais, žmogus peržengia save norėdamas gyventi žemiau savo proto lygmens, o svaigindamasis Dvasia jis peržengia save, kad gyventų aukščiau savojo proto lygmens, paties Dievo akiračiuose. Dvasinis apsvaigimas, patiriamas kontempliatyvioje maldoje ir ragaujant antgamtinės dovanas prie šv. Mišių altoriaus,

Bažnyčios tėvų vadinamas *sobria ebrietas* (lot. „blaivus apsvaigimas“), nes, pasak šv. Ambraziejus († 397): „Kas pasigeria vynu, tas svirduliuoja ir yra netikras, o kas apsvaigęs nuo Dvasios, tas iššaknijęs Kristuje. Šventas apsvaigimas yra tas, kuris ugdo širdies blai-vumą.“ Dievu apsvaigę kūriniai nėra iškūnyti, pilki asketai, pakibę tarp debesų. Greičiau priešingai. Tai vyrai ir moterys, kurie patyrė, pasak šv. Izaoko Siro († apie 700), Viešpaties gailestingumą ir dabar teturi vienintelį troškimą: gerti tą vyną, „kuris linksmina žmogaus širdį“ (Ps 104, 15) ir turi galią sukresti mūsų schemas, perkeisti gyvenimą. Nes, kaip sako šv. Izaokas, „atsigėrus šio vyno ištvirkėliai tapo skaidūs, nusidėjėliai atmetė užgauliojimo kelius, girtuokliai tapo blaivininkais, turtuoliai geidė neturto, silpnieji tapo stiprūs, o paprastieji – išmintingi.“

PAS KĄ MES EISIME?

21 eilinis sekmadienis (B)

Joz 24, 1–2a. 15–17. 18b; Ef 5, 21–32; Jn 6, 60–69

Šio sekmadienio Evangelijos ištrauka yra Jėzaus kalbos apie Eucharistiją pabaiga. Prieš pradėdamas mokymą, jis stebuklingai padaugino duonos ir pamaitino minią, kuri jį sekė (plg. Jn 6, 1–15). Tąkart visi buvo pakilios nuotaikos ir kitą dieną ruošėsi jį paskelbti karaliumi (plg. Jn 6, 15). Mat surado tą, kuris galėjo išspręsti gyvenimo problemas, tad buvo verta jam paklusti ir jį priimti. Kodėl Jėzus nepasinaudojo puikia galimybe? Kodėl pabėga ir pasitraukia vienas pats į kalną? Todėl kad Jėzus yra dangiškojo Tėvo Sūnus, „neregimojo Dievo atvaizdas“ (Kol 1, 15). Dievas yra neregimasis. Tyla yra viena iš Dievo savybių santykyje su žmogumi. Kiekvienas absoliutus įrodymas prievartautų žmogaus sąžinę, tačiau Dievas nė vieno nekala prie tiesos.

Dievas Jėzujė Kristujė atsisako savo visagalybės, pasitraukia tyloje į kalną ir kalba žmogui per Gyvenimo duonos ženklą. Įrodymai, kurių reikia, kad tikėtume, bus visada nepakankami sprendimui priimti. Tikėjimas – dovana, suteikta visiems, kad Dievas galėtų gyventi kiekvieno širdyje. Tiesa, kad Dievas yra visagalis, tačiau naudoja savo visagalybę, sukurdamas erdvę žmogaus laisvei. Dievas niekada neverčia žmogaus jį mylėti, ir niekas to negali daryti Dievo vardu.

Kalbėdamas apie Eucharistiją, Jėzus pristato gerą, bet drauge ir reiklų Dievą. „Kieti jo žodžiai!“ Kieti, nes dažnai laisvę painiojame su pančių nebuvimu, su įsitikinimu, kad galime verstis patys, be Dievo, kuris atrodė ribojantis mūsų laisvę. Ta iliuzija greitai virsta nusivylimu, keliančiu nerimą ir baimę bei paradoksaliai akinančiu ilgėtis praeities grandinių: „Verčiau būtume mirę nuo Viešpaties rankų Egipto žemėje“, – kalbėjo izraelitai dykumoje (Iš 16, 3). Iš tikrųjų tik būdami atviri Dievui, priimdami jo dovaną tampame tikrai laisvi, laisvi nuo žmogų bjaurojančios nuodėmės vergijos, gebantys tarnauti tikrajam gėriui.

„Kieti jo žodžiai“, nes žmogus dažnai pasiduoda iliuzijai, jog gali akmenis paversti duona (plg. Mt 4, 3). Nustumdamos Dievą į šoną ar vien pakęsdamos kaip privatų pasirinkimą, neturintį kištis į viešąjį gyvenimą, kai kurios ideologijos siekė jėga pertvarkyti visuomenę ir ekonomiką. Istorija tragiškai rodo, kad siekis be Dievo ir jo Apreiškimo laiduoti plėtrą, materialinę gerovę ir taiką visiems baigėsi ne duonos, bet akmenis žmogui davimu. Žmogus negeba pats sau suteikti gyvybės, jis suprantamas tik remiantis Dievu: būtent santykis su Juo teikia tvarumo mūsų žmogystei ir daro mūsų gyvenimą gerą bei teisų. Maldoje „Tėve mūsų“ meldžiame, kad jo vardas būtų šventas, kad būtų jo valia. Pasaulyje ir savo gyvenime pirmiausia turime susigražinti Dievo primatą, nes būtent tai leidžia iš naujo atrasti tiesą, kas mes esame, ir tik žinodami bei vykdydami Dievo valią atrasime savo tikrąjį gėrį.

Mes taip pat dažnai esame linkę sušvelninti Dievo reikalavimus, ieškodami kompromisų: norime kažką pasilikti sau, apsidrausti tuo atveju, jei viskas bus prarasta. Tik klaidinantys stabai eina į kompromisą su žmogumi, kad tik galėtų jį valdyti. Tikėjimas nėra prekių mainai, tai pasitikėjimo Dievu aktas. Ir jei bijome prarasti tai, ką turime, tada Dievas mus kviečia pasilaikyti sau viską. Jis išlaisvina žmogų, kuris dar neišmoko mylėti, kviečia jį nebijoti, laiduoja jam, kad vis tiek jį mylės ir jo lauks tol, kol žmogus supras, kur yra jo tikroji laimė (plg. *Lk 15, 11–32*).

„Nemaža jo mokinių pasitraukė ir daugiau su juo nebevaikščiojo“ (*Jn 6, 66*). Šio pasitraukimo akivaizdoje Viešpats nesušvelnina savo pasakymų, bet suteikia tokią pasirinkimo galimybę ir Dvylikai: „Gal ir jūs norite pasitraukti?“ (*Jn 6, 67*). Šis provokuojantis klausimas, skirtas ne tik to meto klausytojams, jis pasiekia visų laikų tikinčiuosius. Šiandien taip pat daugelis lieka pasipiktinę dėl krikščioniškojo tikėjimo paradokso. Jėzaus mokymas atrodo kietas, per daug sudėtingas ir praktiškai neįgyvendinamas. Tad kažkas šį mokymą atmeta ir palieka Kristų; dar kažkas ieško galimybės pritaikyti jo žodžius, iškraipydami jų prasmę ir vertę, prie šių laikų madų. „Gal ir jūs

norite pasitraukti?“ Ši neįauki provokacija nuskamba širdyje ir laukia iš kiekvieno asmeninio atsako. Išties Jėzus nepasitenkina išoriniu ir formaliu priklausymu ir tikėjimu, jam nepakanka pirminio ir entuziastingo prisidėjimo prie jo; priešingai, reikia priimti visą jo mokymą ir valią visam gyvenimui. Kristaus sekimas pripildo širdį džiaugsmo ir suteikia prasmę mūsų egzistencijai, tačiau pareikalauja ir drąsos, nes labai dažnai tenka irtis prieš srovę.

Į Jėzaus klausimą Petras atsako apaštalų vardu: „Viešpatie, pas ką mes eisime?! Tu turi amžinojo gyvenimo žodžius. Mes įtikėjome ir pažinome, kad tu – Dievo Šventasis“ (*Jn 6, 68–69*). Mes taip pat galime taip atsakyti kaip Petras, be abejo, suvokdami savo žmogiškąją trapumą, bet pasitikėdami Šventosios Dvasios galia, kuri pasireiškia bendrystėje su Jėzumi. Tikėjimas yra Dievo dovana žmogui ir sykiu laisvas ir visiškai žmogaus pasivedimas Dievui; tikėjimas – tai nuolankus įsiklausymas į Dievo žodį, kuris yra žibintas mūsų kojom ir šviesa mūsų takui (plg. *Ps 119, 105*). Jei atveriamė su pasitikėjimu širdį Kristui, ir mes galime patirti kartu su šventuoju Arso Klebonu († 1859), kad „mūsų vienintelė laimė šioje žemėje yra mylėti Dievą ir žinoti, kad jis mus myli.“

VIDINĖS TARŠOS ATSPINDYS

22 eilinis sekmadienis (B)
Ist 4, 1–2. 6–8; Jok 1, 17–18. 21b–22. 27;
Mk 7, 1–8a. 14–15. 21–23

Šį sekmadienį evangelistas Morkus perteikia šiuos Jėzaus žodžius, pasakytus tuo metu svarstant, kas švaru ir kas nešvaru: „Nėra nieko, kas iš lauko įėjęs į žmogų, galėtų jį sutepti. Žmogų suteršia vien tai, kas iš jo išeina. Iš vidaus, iš žmonių širdies, išeina pikti sumanymai...“ (*Mk 7, 14–15. 20–21*). Iš fariziejų reakcijos dar aiškiau nei iš tiesioginio klausimo dėl valgio matyti nuolatinė žmogaus pagunda blogio ištakas priskirti išorinei priežastčiai. Tokia išankstinė prielaida slypi daugelyje šiuolaikinių ideologijų: kadangi neteisingumas kyla „iš lauko“, norint, kad įsigalėtų teisingumas, užtenka pašalinti išorines priežastis, neleidžiančias jo pasiekti. Tokia mąstysena – išpėja Jėzus – naivi ir trumparegiška. Neteisingumo, blogio vaisiaus, šaknys nebūtinai vien išoriškos; jos glūdi

žmogaus širdyje, kur aptinkamos slėpingos bendradarbiavimo su blogiu sėklos.

Psalmininkas karčiai pripažįsta: „Štai esu gimęs su kalte, ir mano motina mane pradėjo su nuodėme“ (*Ps 51, 7*). Taip, žmogų susilpnina gili žaizda, menkinanti jo gebėjimą užmegzti bendrystę su kitu. Iš prigimties atviras laisvam dalijimuisi bendrystė, jis atranda savyje stebinančią traukos jėgą, verčiančią gręžtis į save, iškelti save virš kitų ir priešpriešinti kitiems: tai – egoizmas, pirmosios nuodėmės padarinys. Adomas ir Ieva, suvilioti šėtono melo, nuskyne slėpingą vaisių ir taip sulaužė Dievo įsakymą, pasitikėjimo Meile logiką pakeisdami įtarumo bei konkuravimo logiką, gavimo ir pasitikinčio laukimo iš Kito logiką paversdami nekantraus griebimo ir tenkinimosi vien savo jėgomis logiką (plg. *Pr 3, 1–6*), todėl jie patyrė nerimą ir netikrumą.

Šiandien tai ne tik asmeninė, bet ir socialinė bei kolektyvinė problema. Vakarų visuomenė labai susirū-

pinusi aplinkos užterštumu ir beveik nieko nebekalba apie vidinę ir moralinę taršą. Be abejo, kova prieš fizinę taršą ir rūpinimais higiena – civilizacijos bei pažangos ženklas. To negalime atsisakyti. Tačiau Jėzus ir nesako, jog nereikia mazgoti rankų ar plauti indų; jis tik pabrėžia, kad vien to nepakanka, nes taip nepasiekiamo blogio šaknies. Juk norint išsiaiškinti gaisro priežastis, ieškoma židinio, iš kurio pasklido liepsnos. Mūsų amžiuje svarbiausia ne daryti visa, ką tik gali žmogus, – jis gali sunaikinti save ir visą pasaulį, – bet žinoti, jog virš galėjimo dar yra privalėjimo ir leistinumų matas. Turėtume nuolankiai pripažinti, kad neįmanoma ne tik tai, kas fiziškai neįmanoma, bet ir tai, kas morališkai neleistina. Žinia, tai randasi ne tiesiog iš moralumo, nes to niekada nepakanka, o iš vidinio prisirišimo prie gyvojo Dievo. Tik kai Dievas, kaip galia, išties yra mūsų egzistencijoje, moralė įgyja tos galios.

Išorinės aplinkos tarša, su kuria dabar susiduriame, yra vidinės aplinkos taršos veidrodis ir rezultatas. Ekologiniai sąjūdžiai per mažai į tai kreipia dėmesio. Jie karštai kovoja – jų jausmas suprantamas ir teisėtas – su aplinkos tarša, tačiau tai, kad žmogus teršia savo dvasią, jie laiko viena iš jo laisvės teisių. Kai teisė į gyvybę ir natūralią mirtį negerbiama, kai žmogus pradedamas, išnešiojamas ir gimdomas dirbtiniu būdu, kai embrionai aukojami tyrimams, tuomet žmogiškosios ekologijos sąvoka iš visuotinės sąmonės galiausiai išnyksta. Pavyzdžiui, piktinamės matydami jūros paukščius, išlipančius iš nafta užteršto vandens, jie aplipę degutu negali skristi, tačiau nesielvartaujame regėdami savo vaikus, per anksti dvasiškai suluošintus pridengto blogio, kuris nūnai išplito visose gyvenimo srityse. Nenuoseklu iš naujųjų kartų reikalauti pagarbos gamtinei aplinkai, kai įstatymai bei auklėjimas joms nepadedą gerbti pačioms save.

Čia glūdi prieštaravimas. Norime pašalinti išmatuojamą taršą, tačiau nekreipiame dėmesio į dvasinį žmogaus užterštumą ir kūrimo galią, kuri glūdi jame

ir moko, skatina žmoniškai kvėpuoti. Priešingai, visiškai netikra laisvės sąvoka giname visa, ką žmogus sukuria savo nuožiūra. Kol neišsižadėsime šios laisvės karikatūros, tai yra laisvės naikinti iš vidaus sieklą, tol tęsis išorėn nukreiptas šio naikinimo poveikis. Ne tik gamta turi savo tvarką, savo gyvenimo formas, kurias mums privalu gerbti, jei norime gyventi iš jos ir joje, bet ir žmogus, jo vidinis pasaulis, yra kūrinys, įrikiuotas į kūrimo tvarką. Gamtos knyga yra viena ir nedalijama tiek aplinkos, tiek gyvybės ir lytiškumo, santuokos, šeimos, socialinių santykių, vienu žodžiu, visapusiško žmogaus vystymosi atžvilgiu. Mūsų pareigos aplinkai susijusios su pareigomis žmogui, kaip tokiam, ir kitiems. Negalima vienu pareigų reikalauti, o kitas trypti. Toks šiandienei mąstysenai ir praktikai būdingas gilus prieštaravimas žemina žmogų, ardo aplinką ir kenkia visuomenei.

Bažnyčia, suvokdama bendrąją atsakomybę už kūriniją, ne tik skatina saugoti žemę, vandenį ir orą, kuriuos Kūrėjas dovanuoja visiems, bet ir stengiasi apsaugoti žmogų nuo savigriovos. Mat jei visuomenėje žmogiškoji ekologija gerbiama, iš to nauda ir aplinkos ekologijai. Argi ne tiesa, kad beatodairiškas kūrinijos išnaudojimas prasideda tada, kai Dievas išstumiamas į paribį ar net neigiamas jo buvimas? Žmogui kaip kūriniiui stokojant ryšio su Dievu, materija susiaurinama ligi savanaudiško turėjimo, žmogus tampa jos galutinė instancija, o egzistencijos tikslu lieka vien noras skubiai susiglemžti kuo daugiau turto. Apaštalo Pauliaus Laiško romiečiams 8 skyriuje tai aiškiai pasakyta. Jame primenama, kad Adomas, tai yra iš vidaus užterštas žmogus, su kūrinija elgiasi kaip su vergu ir trypia ją taip, kad kūrinija tebedūsauja ir tebesikanina. Šiandien girdime kūriniją dejuojančią, kaip dar niekada niekas negirdėjo jos dejuojant. Paulius priduria, kad kūrinija laukia pasirodančių Dievo vaikų ir atsikvėps tik tada, kai pasirodys žmonės, pro kurių širdis prasišviečia Dievas.

Parengė br. Ramūnas Mizgiris OFM

Naujajai evangelizacijai – nauji evangelizuotojai

Popiežiškosios naujosios evangelizacijos tarybos pirmininko arkivyskupo Rino Fisichella pranešimas 2011 m. spalio 15 d. Vatikane vykusioje naujosios evangelizacijos konferencijoje

Popiežiškoji naujosios evangelizacijos taryba labai dėkoja visiems priėmusiems šį kvietimą ir taip gausiai susirinkusiems. Man asmeniškai tai suteikia progą išreikšti didelį džiaugsmą nuoširdžiu ir šiltu sveikinimo žodžiu. Kreipiuosi į jus apaštalo žodžiais, kurie geriau išreiškia šio momento nuotaiką ir sudaro reikšmingą kontekstą mūsų bendriems apmąstymams: „Aš dėkoju savo Dievui, kada tik jus prisimenu, visuomet, kiekvienoje maldoje, su džiaugsmu už jus visus besimeldamas, už jūsų bendradarbiavimą Evangelijos labui nuo pirmosios dienos iki šiandien. Esu tikras, kad tas, kuris jumyse pradėjo šį gerą darbą, jį ir pabaigs iki Kristaus Jėzaus dienos“ (*Fil 1, 3–6*).

Naujoji evangelizacija 27 metus buvo pal. Jono Pauliaus II mokymo tema; daugelis iš jūsų įtikėjote šiuo skelbimu ir paskyrėte savo gyvenimą evangelizavimo tarnybai. Praėjusiais metais Benediktas XVI su pranašiška intuicija rašė: „Perimdamas savo garbingų pirmtakų rūpinimąsi manau, kad dera pasiūlyti adekvačius atsakymus, idant visa Bažnyčia, leisdama atgaivinama Šventosios Dvasios galios, pasirodytų pasauliui misionierišku polėkiu, įgalinančiu plėtoti naująją evangelizaciją. Tai taikytina pirmiausia seniai įsteigtoms Bažnyčioms, gyvuojančioms skirtingose situacijose, turinčioms skirtingus poreikius ir todėl laukiančioms skirtingų evangelizacijos impulsų“ (*Motu proprio Ubicumque et semper*, kuriuo 2010 m. rugsėjo 21 d. įsteigta Popiežiškoji naujosios evangelizacijos taryba). Nuo tada mūsų Popiežiškoji taryba pradėjo žengti pirmuosius žingsnius. Tekste yra trys dalykai, kuriuos dera priminti, nes jie nurodo, ką reikia atlikti.

1. Turime pateikti „adekvačius atsakymus“. Pasaulio išgyvenama krizė yra iš esmės antropologinio pobūdžio. Sekuliarizacijos padariniai nulėmė neteisėtą Dievo nušalinimą, o tai stipriai iškreipė asmeninės tapatybės orientyrus: žmogus negeba nuteisinti savęs ir pats kreipti savo būtį. Taip pat Bažnyčia yra atsidūrusi šioje situacijoje dėl gilesnės tikėjimo krizės, kurią sukėlė abejingumas, esminio Bažnyčios mokymo turinio nepažinimas ir palaipsnis nutolimas nuo krikščionių bendruomenės, dėl to prarandamas priklausomybės bendruomenei jausmas.

2. Būtinai naujas „misionieriškas polėkis“. Jis turi įveikti visus sunkumus, kurie dešimtmečiais lėmė neteisėną

Bažnyčios misijos supratimą, nesuvokiant kiekvieno pakrikštytojo būtinos užduoties skelbti išgelbėjimo Evangeliją. Daugelis klaidingai ėmė galvoti, kad eksplicitiškas skelbimas nebereikalingas, o paprastas gyvenimo liudijimas taps nauja evangelizavimo forma. Tačiau liudijimo pati esmė apima taip pat eksplicitišką skelbimą, paaiškinant, kodėl pasirenkama sekti Kristų. Be to, pirmiausia akcentuojant tai, kas vienija, nepadėjo įveikti sunkumų dėl susiskaldymų tarp krikščionių ir kitų religijų.

3. Šventasis Tėvas taip pat teigia, jog esama „skirtingų situacijų“, kurioms reikia „skirtingų evangelizacijos impulsų“. Ši išvalga tiesiogiai susijusi su visais čia susirinkusiais. Esate reiškejai įvairių charizmų, veikiančių skirtingomis metodologijomis; tačiau pirmiausia visi esate naujosios evangelizacijos veikėjai. Todėl svarbu, kad nesumenktų išraiškų tarpusavio papildomumas, išlaikant vieningumą bendro projekto, kurį Bažnyčia siekia vykdyti per naująją evangelizaciją, per ją numatydama siektiną tikslą.

Kaip matome, mums visiems būtina vis giliau įsisąmąninti būtinybę naujo misionieriško polėkio, kuris būtų palaikomas mūsų klusniu atsiliepimu į Šventosios Dvasios veikimą; taip pat labai svarbu, kad įsipareigotume giliai apmąstyti ir imtis atitinkamų veiksmų, skirtingais būdais atsiliepdami į naujosios evangelizacijos iššūkius. Todėl maldos momentas išlieka būtinas pamatas, ant kurio statydinama mintis ir veikla taip, kad abi neštų veiksmingų malonės vaisių.

Naujoji evangelizacija nėra institucijos ar dikasterijos įvesta naujovė. Ji jau šiandien regima kasdienėje daugybės žmonių veikloje. Tai vyskupijų, parapijų bendruomenės, kunigai, vienuolijos, naujos pašvęstojo gyvenimo patirtys, seni ir nauji judėjimai, kurie jau kuris laikas su entuziazmu išgyvena naujosios evangelizacijos patirtį, o jų angažavimosi vaisiai regimi ypač jaunimo pasaulyje. Jūsų buvimas ne tik išreiškia įvairių bažnytinių organizacijų tikrovę – čia dalyvauja 33 vyskupų konferencijos ir 115 bažnytinių organizacijų, – bet taip pat ženklina didžiulį dinamizmą ir akivaizdžiai parodo, kaip tikėjimas tampa iššūkiu daugeliui krikščionių, – kad ištikimai laikantis Evangelijos tiesos ir klausantis gyvo Bažnyčios žodžio kvietimas atsiversti ir šiandien taptų išganinga patirtimi. Tai galime išreikšti Šventojo Tėvo žodžiais: „Šiandien gyvename naujosios evangelizacijos epochoje. Evangelijos skelbimui atsiveria platūs horizontai, o senos krikščioniškosios tradicijos kraštai kviečiami iš naujo rasti tikėjimo grožį. Šios misijos veikėjai yra vyrai ir moterys, su šv. Pauliumi galintys ištarti: „Man gyvenimas – tai Kristus.“ Tai asmenys, šeimos, bendruomenės, sutinkančios darbuotis Viešpaties vynuogyne pagal Evangelijos įvaizdį (plg. *Mt 20, 16*). Jie yra nuolankūs ir

didžiadvasiški darbininkai, neprašantys kito atlygio, tik galimybės dalyvauti Jėzaus ir jo Bažnyčios misijoje... Brangūs bičiuliai, Evangelija perkeitė pasaulį, ir tas perkeitimas tebevyksta, tarsi upei drėkinant didžiulį lauką (2011 m. rugsėjo 11 d. *Viešpaties angelo malda*). Naujoji evangelizacija turi tapti šia upe, drėkinančia šiandienos pasaulį, kuriame gyvena ir dirba žmonės.

Siekiant pateikti išsamų naujosios evangelizacijos apibrėžimą kyla grėsmė susiaurinti jos esmei būdingą turtingumą bei sudėtingumą; kyla pavojus nuskurdinti evangelizacinę veiklą, instrumentiškai suvedant ją vien į praktiką. Turime be perdėtos retorikos pakartoti, jog evangelizacijos darbas, nors jį sunku apibrėžti, neturi būti vykdomas vien dekoratyviai, jis visada privalo būti nukreiptas į esmę, visuomet pradedant nuo žmogaus ir jo jaučiamo Dievo troškimo. Naujoji evangelizacija reikalauja mokėti pagrįsti savo tikėjimą, parodyti Jėzų Kristų, Dievo Sūnų, vienintelį žmonių Gelbėtoją. Jei sugebėsime tai padaryti, galėsime mūsų amžininkams pateikti atsakymus, kurių jie laukia. Naujoji evangelizacija iš naujo pradedama nuo ištikinimo, jog malonė veikia ir perkeičia tiek, kad atverčia širdį, taip pat daro mūsų liudijimą įtikinamą. Žvelgti į ateitį su viltingu tikrumu reiškia nelikti užsisklendus savotiškame romantizme, kai žvelgiama vien į praeitį, taip pat nesileisti į utopiją, nevaldomai pasiduodant neįgyvendinamų hipotezių apžavams. Tikėjimas įpareigoja mus šiandien išgyvenamoje tikrovėje, todėl neatsiliepti reikėtų nepažinimą ir baimę; bet kuriuo atveju mums, krikščionims, tai nedera. Likdami užsidarę savo bažnyčiose, gal ir sulauktume tam tikros paguodos, tačiau tai reikėtų, kad Sekminės buvo veltui. Atėjo laikas atverti duris ir iš naujo skelbti prisikėlusį Kristų – esame jo liudytojai. Jei šiandien kas norėtų atpažinti krikščionis, turėtų vadovautis jų išipareigojimu tikėti, o ne jų intencijomis. Todėl giliau nagrinėjant naujosios evangelizacijos temą svarbu išskirti kai kurias vietas, kurios šiandien ypač atviros naujoviškam pastoraciniam veikimui.

Pirmoji sritis, susijusi su kiekvienu iš mūsų, yra pažadinti kiekvieno pakrikštytojo suvokimą, raginant rimtai žvelgti į savo krikštą. Veikiausiai pirmutinis ir tikrasis evangelizacijos iššūkis kyla iš vadinamosios „įprastinės pastoracijos“, kur tikintieji gyvena ir buriasi bendruomenėje. Privilegiuota vieta išlieka vyskupija, nes pirmasis evangelizuotojas visuomet yra vyskupas vienybėje ir bendrystėje su savo kunigais. Daugybėje iniciatyvų, kurias išbando vietinės Bažnyčios, reikia rasti formą, pagal kurią visa bendruomenė iš naujo suvoktų savo esmingą evangelizacinę užduotį. Naujoji evangelizacija ženklina perspektyvos pokytį, nuo „misijų liaudžiai“ pereinant į „misijas vykdančią liaudį“.

Negalime likti pasyvūs, turime kuo geriau įgyvendinti siekį, kad parapijos bendruomenė suvoktų, jog ji pati toje teritorijoje yra misionieriška bendruomenė. Parapija, sudaryta iš atskirų namų ir pati būdama namais, išlieka įprastinės pastoracijos pamatinė struktūra, kur sakramentinis gyvenimas ir ugdymas, meilės liudijimas ir tikėjimo perteikimas sudaro vieną visumą, kuri turi būti palaikoma bendru visų dalyvavimu bei atsakomybe. Parapija, kuri užsisklęstų, nepriimdama kitų bažnytinio gyvenimo išraiškų, neatitiktų savo esminės užduoties reikšti svetingą priėmimą ir organišką bendruomeninio gyvenimo sintezę, atsisakytų evangelizacinės jėgos, leidžiančios sutikti žmones ten, kur jie dirba ir veikia už parapijos ribų, ir kur parapija jų neįstengia pasiekti.

Ypatingas ryšys naująją evangelizaciją sieja su liturgija. Liturgija yra esminis veikimas, per kurį Bažnyčia išreiškia savo buvimą pasaulyje, tarpininkaudama Jėzaus Kristaus apreiškimui. Bažnyčios gyvenimui nuo pat pradžių būdingas liturginis veikimas. Bendruomenei skelbiant, tai buvo reiškiamas liturgine malda, regimu ir veiksmingu išganymo ženklų. Tai nebuvo vien žmonių savavališkas skelbimas, bet Dvasios veikimas, įgyvendintas per paties Kristaus buvimą tikinčiųjų bendruomenėje. Atskirti šiuos du momentus, reikėtų nesuprasti Bažnyčios. Bažnyčia gyva liturginiu veikimu, kuris yra tarsi gyvybiniai syvai jos skelbimui, o įvykdytas skelbimas grįžta į liturgiją kaip jos veiksminga atbaiga. *Lex credendi* ir *lex orandi* sudaro vieną visumą, kur net sunku užčiuopti vieno pradžią ir kito pabaigą. Taigi naujoji evangelizacija turės gebėti paversti liturgiją savo gyvybine erdve, kad ji visapusiškai išreikštų įvykdytą skelbimą. Naujosios evangelizacijos įgyvendinimo atmainų bei perspektyvų daugybė atsispindi taip pat liturgijos turtingume. Liturginio veikimo įvairiopumas ir jį sudarančių apeigų daugybė akivaizdžiai parodo, kad vienintelis ašinis slėpinys gali būti reiškiamas įvairiomis formomis nesusilpninant ryšio su vieninteliu išpažįstamu tikėjimu. Nepamirškime, kad gyvename pasaulyje, kuriam vis labiau reikia į slėpinį vedančių ženklų.

Liturginis veikimas nenutolina žmogaus nuo jo paties, priešingai, vis labiau leidžia jam suvokti savo gyvenimo esmę ir susieti jį su didesniu slėpiniu. Šiame kontekste norėčiau priminti pamatinę vertę to, ką naujoji evangelizacija išvelgia Sutaikinimo sakramente. Tai anaipol nėra svetima tema; apie tai kalbėti visiškai teisėta, nes čia pačia savo būtimi patiriama meilė ir tiesa. Svarbu, kad išpažinties sakramentas ir dvasinis vadovavimas užimtų tinkamą, jei ne centrinę vietą. Čia galime rasti teminių sąsąukų, kurios labai aktualios pereinant į veikimo plotmę. Pirmiausia mąstau apie prarandamą nuodėmės suvokimą, kuris iš dalies kyla dėl to, kad prarandamas priklausomybės bendruomenei suvokimas. Jeigu nėra

atskaitos bendruomenei, ypač sunku suvokti ir spręsti apie savo gyvenimą. Mūsų laikų žmogus užsisklendęs individualizme, nebeįstengia pakelti konfrontacijos ir pasiduoda iliuzijai, kad jo gyvenimas priklauso tik nuo jo paties ir kad jam socialinės atsakomybės nereikia. Išpažinties sakramentas verčia suvokti tiesos vertę žmogaus gyvenimui, nes susieja jį su bendruomene. Ideali ir prieštaravimų kupinam gyvenimui atleidimo reikia kaip meilės ir gailestingumo patirties; išpažintis leidžia suvokti tiek vieną, tiek kitą aspektą. Mūsų visuomenėje, kurioje, regis, pamirštama atleidimo prasmė ir vis labiau reiškiasi tokios reakcijos kaip smurtas, pagieža ir kerštas, vis labiau reikia atleidimo liudytojų ir gailestingumo ženklų. Jei žmonės nėra tiesiogiai patyrę, ką reiškia būti mylimiems ir sulaukti atleidimo, sunku įsivaizduoti, kad jie galėtų išreikšti tokius ženklus. Išpažintis yra veiksminga priemonė, perkeičianti žmogų. Nereikia pamiršti apie būtinybę patiems stoti gyvenimo tikrovės akivaizdon be jokių iliuzijų. Kai ne vieną yra užvaldžiusi visagalybės jausena, o tikrovė sumaišoma su sapnu manant, kad visa galima įsigyti ar pasisavinti, atsigręžti ir padaryti apyskaitą tikrovės akivaizdoje yra ne nuostolis, bet neatidėliotinas poreikis.

Benediktas XVI enciklikoje *Caritas in veritate* yra pasakęs, jog „pasaulis kenčia dėl minties stygiaus“ (CV, 53). Nedera manyti, kad naujai evangelizacijai netaikytina ši išvalga. Mąstymo stygius nuskurdina ir susilpnina tikėjimą manant, kad jis neįstengia visų suvienyti. Kultūros sfera sudaro gyvybinę erdvę suvokiant Evangelijos vertę ir pasaulio perkeitimui geriau pritaikytą kalbėseną. Nedera pakliūti į spąstus manant, neva naujai evangelizacijai reikia tik naujos komunikavimo technikos ar paprastai patiriamo įkvėpimo; jiems abiem reikia juos palaikančio proto, siekiančio suprasti jį supantį pasaulį ir mokėti įsiterpti į kultūrą, atsižvelgiant į įvairius kultūros aspektus ir užčiuopiant regimus patologijos ženklus, – o jų terapija dažnai nėra gera dėl analizės silpnumo. Turime minties galią, kuri yra nuolat atnaujinama tikėjimo, lydimo proto, kurį be paliovos gaivina troškimas pažinti. Priešinamės ribojančiam tiesos paiešką, rezignuojančiam protui, todėl priešinamės kultūrai, kuri gamina vien efemeriskus pavidalus. Turime gilią mintį, mokančią skaityti tikrovę vieningame ir globaliame pasaulyje ir išvelgti žmogaus grožį ir gerumą, nors jis ir paženklintas nuodėmės buvimu. Prieš mus atsiveria tokia istorinė galimybė, kokių retai pasitaiko pasaulio scenoje. Turime iš naujo atrasti pagrindinį kelią ir sutelkti žvilgsnį į esmę; tik tuomet taps įmanomas tikras įsipareigojimas, brandi mintis, kuri mūsų amžininkams būtų nuosekli ir tikėtina. Ugdytas yra „rizika“, kurią verta patirti, nes ji leidžia mums būti iniciatyviems visuotinio silpnumo akivaizdoje.

Šiame kontekste reikia sutelkti didžiausias pastangas ugdant šeimą ir ginant ją įvairių subtilių jos vientisumui gresiančių apraiškų akivaizdoje. Šeima sudaro natūralią erdvę, kurioje perduodamas tikėjimas ir asmeniniam gyvenimui būdingos pamatinės vertybės. Bažnyčioje paplitęs įsitikinimas dėl šeimos svarbos ir jos centrinės vietos visuomenės gyvenime; tačiau būtinos tolesnės pastangos, ypač naujosioms kartoms skleidžiant supratimą, jog šeimos tvirtumas negali remtis ankstesniais netikrumo paženklintais sprendimais, iš pagrindų pakertančiais tikrą meilę ir nepadedančiais ugdyti bendrystės siekių.

Svarbi dalis yra angažavimasis politiniame gyvenime. Akivaizdu, kad susiduriame su daugybe tradicijų, kylančių iš įvairių kultūrų; vis dėlto katalikams nedera vengti angažuotis politiniame gyvenime. Galimos bent dvi kryptys. Pirma, tiesiogiai įsipareigojant ir imantis viešų pareigų institucijose; antra, aktyviai pilietiškai dalyvaujant, jaučiant atsakomybę dėl visuomenės ateities. Šventasis Tėvas daugelį kartų pareiškė troškimą, kad augtų nauja politinio gyvenimo vadovų klasė. Ji galės veikti juo veiksmingiau ir vaisingiau, juo labiau remsis tikėjimu ir suvoks Bažnyčios socialinio mokymo svarumą bei būtinybę subsidiariai reikštis visuomenėje.

Paskutinė apmąstymų sritis yra nulemta imigracijos reiškinio. Šiandien Vakarai išgyvena situaciją, kuri labai skiriasi nuo praeities. Šiuo atveju siekiame nagrinėti ne šio reiškinio socialinės plotmės padarinius, bet jo poveikį naujai evangelizacijai. Pastarųjų dešimtmečių imigracija reiškė milijonų krikščionių judėjimą. Europa, Jungtinės Amerikos Valstijos, Kanada ir Australija gerai žino, ką reiškia imigrantai iš Rytų Europos, Vidurio Rytų, Lotynų Amerikos ir Filipinų: daugiausia tai katalikai ir krikščionys. Jie yra turtas ne tik ekonominiu lygmeniu, bet ir naujosios evangelizacijos požiūriu. Šiandienos visuomenė dažnai negailestinga ir linkusi nugramzdinti naujuosius imigrantus abejingumo sūkurėje, trukdydama jiems išlaikyti tikėjimą ir tradicijas. Taip neturi būti. Mūsų bendruomenės privalo būti atviros ir priimančios, nes jų tradicijos gali būti tas turtas, gebantis apeliuoti į mūsų abejingumą. Žinoma, jų išgyvenamam liaudiškajam maldingumui dažnai reikia geresnio tikėjimo turinio pažinimo. Vis dėlto naujoji evangelizacija gyvuoja ir per šį vaisingą dalijimąsi tradicijomis, kuris išreiškia pagarbą ir tarpusavio papildomumą. Galiausiai apsvaistytinas ir masinis kitų religijų migrantų dalyvavimas. Jie išreiškia žmogaus troškimą siekti Absoliuto ir parodo kelius, nusidriekiančius į senąsias išminties tradicijas. Jų rimtumas ir širdies tiesumas ieškant Dievo yra kelias, galintis nuvesti į susitikimą su Jėzumi Kristumi, ir dažnai tai įvyksta. Šios religijos gali tapti „parengimu Evangelijai“ (*Lumen gentium*, 16). Naujoji evangelizacija, kaip ir bendrai suvokiama evangelizacija, negali būti atskirta nuo

visiems skirto eksplicitiško Jėzaus Kristaus skelbimo ir negali niekam atimti galimybės susitikti su išganančiu žodžiu. Išlaikydami deramą pagarbą visiems ir apdairiai atsižvelgdami į situaciją naujieji evangelizuotojai neturi vengti galimybės susitikti taip pat su tais, kurie nepriima krikščioniškojo tikėjimo. Jei kartais skelbimas nepriimamas, tai nereiškia, kad negalima rasti bendrai pripažintų vertybių puoselėjant žmogaus gyvybę ir jos orumą, taip pat saugant kūriniją. Reikėtų rimtai apmąstyti daugybės bažnytinių struktūrų išipareigojimus šiose srityse, kad nebūtų apsiribojama vien patarnavimų teikimu, nors jie gyvybiškai svarbūs, bet būtų remiamasi misionierišku evangelizacijos polėkiu, laikantis tinkamo laiko ir nemažėjančios pagarbos.

Galiausiai yra sudėtinga komunikacijos pasaulio sritis. Apaštališkajame laiške, kuriuo įsteigta ši Popiežiškoji taryba, jai eksplicitiškai pavedama užduotis: „studijuoti ir puoselėti šiuolaikinių komunikavimo formų kaip naujosios evangelizacijos priemonių naudojimą“. Vien pažvelgus į tai, kas šiuo metu vyksta, akivaizdu, kad komunikavimo priemonės nėra vien tik įrankiai, bet ir autentiška kultūrinė raiška. Naujoji evangelizacija vyksta šio naujo „mediapolio“ viduje. Įvairūs balsai, tarp jų sociologų ir psichologų, atkreipia dėmesį į pavojus šiame naujame „mažajame dideliame interneto pasaulyje“, kuris plėtojasi ir iškelia daug problemų, ypač dėl įtakos asmenų ir masių elgsenai. Tačiau komunikavimo pasaulis neturi būti suvokiamas tik funkcionaliai; tai būtų pavojinga klaida. Tai reikėtų ne vien nutolimą nuo šio pasaulio, bet ir visų pirma trukdytų suvokti jo tikrąją prigimtį ir įvairias jį sudarančias formas. Komunikavimo pasaulį apmąstyti vien technologinėmis sąvokomis reikėtų jo redukavimą, tai nepadėtų išvelgti jame besireiškiančio kultūros veido. Iš tikrųjų šis minties ir technologijų pasaulis turi didžiulių galimybių, kurios šiuo metu tik iš dalies pažintos ir naudojamos. Žvelgiant į šį pasaulį, tiek į tai, kas jame gera, tiek ir į tai, kas bloga, jis atrodo vis panašesnis į šiuolaikinį areopagą, nuo kurio šiuolaikinis krikščionis neturi šalintis. Iš naujųjų komunikavimo formų kylanti kalba turi būti pažinta, studijuojama ir, kiek įmanoma, vartojama, tačiau neišduodant mums pavestos nešti žinios ir siekiant, kad mūsų skelbimas būtų aiškus ir suprantamas.

Būtina stoti šio naujojo pasaulio akivaizdon, nes dabar jis sąlygoja mūsų kultūrą drauge su iš jos kylančiomis kalbomis bei elgsenomis. Aišku, kad visa tai nepaneigiamai tarpasmeninio susitikimo pirmenybės – tai tikras iššūkis, įpareigojantis naują evangelizuotoją pasitikti kiekvieną žmogų, nuoširdžiai ir tikėtinau dalijantis savo gyvenimišką patirtimi.

Susitikimo tema pasirinkome Apaštalų darbų žodžius „Viešpaties žodis vis augo ir plito“ (plg. *Apd* 12, 24).

Tai išreiškia šio susitikimo tikslą ir apibrėžia apmąstomą perspektyvą. Evangelistas Lukas pasitelkia plastišką formą, leidžiančią patikrinti evangelizacijos darbą: pirmenybė teikiama Dievo žodžiui, kuris per bendruomenės veikimą sklinda į visą žemę ir augina Bažnyčią. Bažnyčia auga, augant Dievo žodžiui. Apaštalas meldžia, kad „Viešpaties žodis skintųsi kelią“ (2 *Tes* 3, 1); tai reiškia, kad ir mes turime žengti tuo pačiu žingsniu ir niekuomet nepavargti. Šv. Augustino žodžiai gali padėti rasti metodologiją mūsų misionieriškam angažavimuisi. Komentuodamas Evangelijos ištrauką, kur vyrai praardė namo stogą, kad galėtų nuleisti paralyžiuotą Jėzaus akivaizdon, jis rašo: „Ir tu turi taip elgtis, tarsi norėtum padaryti panašų dalyką vidiniame žmogaus pasaulyje: nukelti jo stogą ir prieš Viešpatį atnešti jo paralyžiuotą sielą, kurios visi nariai pažeisti ir negali daryti gerų darbų, kuri prislėgta savo pačios nuodėmių ir kenčia dėl savo geidulingumo ligos. Štai gydytojas, jis yra slaptoje, širdies viduje. Tai yra tikroji paslėptoji Rašto prasmė, kurią reikia paaiškinti. Jeigu esi priešais ligo, kurio nariai pažeisti ir kuris iš vidaus paralyžiuotas, idant nugabentum jį pas gydytoją, praverk jo stogą ir nuleisk pro jį paralitiką, kitaip tariant, atskleisk, kas slypi jo širdyje. Parodyk jam jo negalią ir gydytoją, kuris jį gali išgydyti“ (*Sermo*, 46, 13).

Baigiant šiuos trumpus apmąstymus vėl pasitelkime Šventojo Rašto vaizdinius, kuriuos išsako pranašas Zacharijas. Skelbdamas Mesijo erą, jis tai išreiškia tokiomis žodžiais: „taip kalbėjo Galybių Viešpats: Tomis dienomis dešimt vyrų iš visų kalbų genčių griebis judėją ir, nusitverdami jam už drabužio skverno, sakys: *Leiskite eiti su jumis, nes mes girdėjome, kad Dievas yra su jumis*“ (*Zch* 8, 23). Nėra iliuzija galvoti, kad ta pati scena tinka ir naujesiems evangelizuotojams. Viso pasaulio žmonės nori nutverti Kristaus mokinį ir sakyti: „Norime eiti su jumis, nes supratome, jog Dievas yra su jumis.“ Ar gali būti reikšmingesnė naujosios evangelizacijos patirtis, kai liudijimas toks įtikinamas, kad galima pajusti bendrystę su Dievu!

Galiausiai dėl Popiežiškosios tarybos išipareigojimo noriu jus patikinti, kad vykdydami naujosios evangelizacijos tarnybą, kaip sako šv. Paulius, esame pasirengę „būti su jumis visais jūsų pažangai ir tikėjimo džiaugsmui“ (plg. *Fil* 1, 25). Šventojo Tėvo vardu savo tarnystę pirmiausia skiriame vyskupams ir vyskupų konferencijoms, taip pat judėjimų, asociacijų ir pašvęstojo gyvenimo žmonėms. Ši tarnystė po būsimąjį Vyskupų sinodą bus vis labiau formuluojama ir planuojama, tačiau jai reikės ir jūsų svarbios pagalbos ir palaikymo. Tikiuosi, kad dėl to naujajai evangelizacijai nepristigs kūrybiško veiksmingumo bei dinamikos kaskart vis iš naujo ir tikėtinau skelbiant mūsų Išganytoją Dievo Sūnų Jėzų Kristų.

Didieji Žemaičių Kalvarijos atlaidai

Liepos 1 d. tradiciškai netoli Žemaičių Kalvarijos esančiame Panų kalne, kur stovi koplyčia, 16 val. šv. Mišiomis prasidėjo Didieji Žemaičių Kalvarijos atlaidai. Tos dienos popietę į šių nuo XVI a. žemaičių branginamą kalnelį rinkosi gausus būrys piligrimų. Šv. Mišioms vadovavo Telšių vyskupo vikaras, Telšių vyskupijos kurijos moderatorius apašt. protonot. Juozapas Pranciškus Gedgaudas, koncelebravo Telšių kunigų seminarijos vicerektorius, Telšių vyskupijos kurijos kancleris kan. Remigijus Saunorius, seminarijos dvasios tėvas mons. Vytautas Steponas Brazdeikis, seminarijos prefektas kan. Andriejus Sabaliauskas, taip pat ir kiti atvykę kunigai. Pamokslą šv. Mišių metu pasakė kan. A. Sabaliauskas. Šv. Mišiose giedojo Alsėdžių parapijos sumos choras. Į Panų kalne laikomas šv. Mišias iš įvairių parapijų atvyko didelis būrys Marijos legiono narių. Po šv. Mišių maldininkai patraukė pėsčiomis į Žemaičių Kalvarijos šventovę, kur 19 val. buvo giedama Vakarinė. Liturgijai vadovavo Vilniaus arkivyskupo augziliaras vysk. A. Poniškaitis, kartu meldėsi Telšių vyskupas ordinaras J. Boruta SJ ir jo augziliaras vysk. L. Vodopjanovas OFM, Žemaičių Kalvarijos bazilikos kapitulos kanauninkai, atvykę kunigai. Mišparus giedojo choralo grupė iš Klaipėdos, vadovaujama Vidmanto Budrecko. Prieš Mišparus į gausiai susirinkusius tikinčiuosius kreipėsi Telšių vyskupas ordinaras J. Boruta SJ. Jis pasveikino susirinkusiuosius ir taip pat perskaitė dekretą, kuriuo į Žemaičių Kalvarijos bazilikos kanauninkų kapitulą paskyrė ir kanauninku pakėlė Telšių vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos rektorių kun. teol. lic. Viktorą Ačą.

Mišparų metu pamokslą sakydamas svečias vyskupas A. Poniškaitis išryškino Marijos asmenį, kurį kiekvienas ieškantis Dievo turi pažinti kaip gyvą, ugdančią kiekvieną pasitikėti Viešpačiu.

Po Mišparų buvo einama Eucharistinė procesija aplink baziliką. Po to Telšių vyskupas ordinaras kvietė būnant prie stebuklingojo Krikščioniškų Šeimų Karalienės paveiklo melsti gražių, darnių, katalikiškų šeimų Bažnyčioje bei Lietuvoje ir palinkėjo per 12 atlaidų dienų vaisingo dvasinio atsinaujinimo.

Šeimų centrų diena

Liepos 2-ąją melstasi už šeimas ir šeimų centrų vadovus, darbuotojus bei savanorius. Šventovė nuo pat ryto laukė piligrimų iš Šilalės dekanato bei kitų parapijų. 12 val. šv. Mišioms vadovavo Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas, koncelebravo abu Telšių vyskupai: ordinaras J. Boruta SJ ir jo augziliaras L. Vodopjanovas OFM bei būrys kunigų. Į šv. Mišias, kuriose giedojo Šilalės dekanato jungtinis choras, tą dieną susirinko nemažas būrys dekanatų ir parapijų šeimų centrų vadovų bei savanorių iš visos Telšių vyskupijos.

Šv. Mišių pradžioje Telšių vyskupas ordinaras J. Boruta SJ kvietė nuoširdžiai melstis, kad ši mažiausia visuomenės ir Bažnyčios ląstelė – šeima neliktų be paramos ir šių dienų iššūkių akivaizdoje išliktų stabili ir tvirta.

Sakydamas pamokslą Panevėžio vyskupas J. Kauneckas išryškino esminius šeimos gyvenimo aspektus. Jo teigimu, šeima yra vieta, kur žmogus gerbiamas ir mylimas, kur išmokstama melstis, subręstama visuomeniniam ir asmeniniam gyvenimui. Vyskupas dėkojo visiems, kurie meldžiasi už šeimas, darbuojasi dėl šeimų visuomenėje, padeda formuoti teisingą požiūrį į šeimos instituciją. Grįsdamas pavyzdžiais iš gyvenimo, vyskupas kalbėjo apie tikrosios, sveikos, krikščioniškos šeimos svarbą ir reikšmę tautai, valstybei, Bažnyčiai. Jis ragino

Šventimai

Birželio 9 d. Vilniaus Šv. Juozapo seminarijos koplyčioje Vilniaus arkivyskupas metropolitas A. J. Bačkis rankų uždėjimu iškilmingų šv. Mišių metu suteikė diakono šventimus aštuoniems šeštojo kurso klierikams: **Marijan Apriško** (gim. 1981 09 08), **Dovydui Grigaliūnui** (gim. 1977 01 31), **Viktorui Kudriašovui** (gim. 1985 12 05), **Ronaldui Kuzmickui** (gim. 1987 04 19), **Tomui Paliukėnui** (gim. 1986 01 15), **Tadui Pikteliui** (gim. 1986 12 18), **Jaroslavui Spiridovičiui** (gim. 1983 04 16), **Egidijui Tubeliui** (gim. 1981 11 05). Šv. Mišiose kartu su Vilniaus arkivyskupu kardinolu A. J. Bačkiu už naujuosius diakonus meldėsi seminarijos vadovybės nariai, šventinamųjų klebonai bei pasveikinti atvykę kunigai, dėstytojai, seminaristai, šventinamųjų tėvai bei draugai. -Vn-

Birželio 29 d. Kauno arkikatedroje bazilikoje, švenčiant titulinės Šv. Petro ir Pauliaus iškilmes, per iškilmingą Eucharistiją jai vadovavęs Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius diakono šventimus suteikė Kauno kunigų seminarijos klierikui **Dariui Vasiliauskui**. -Kn-

Birželio 29 d. Vilkaviškio vyskupijos katedroje diakonu buvo įšventintas Kauno kunigų seminarijos absolventas **Deividas Baumila**, o diakonui **Vitalijui Valadkovičiui** suteikti kunigystės šventimai. Liturgijai vadovavo Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila. -Vl-

Birželio 29 d. Šiaulių katedroje diakono šventimai suteikti Kauno kunigų seminarijos auklėtiniiui **Donatui Grigaliui**. -Š-

Paskyrimai

Vilkaviškio vyskupijoje

Kun. **Vilius Sikorskas** atleistas iš Švč. Jėzaus Širdies Tarnaičių kongregacijos namų Kauno kapeliono pareigų ir paskirtas Garliavos parapijos rezidentu.

Kun. **Virginijus Vaitkus** paskirtas Garliavos parapijos vikaru. -Vk-

Kaišiadorių vyskupijoje

Diak. **Tadas Piktelis** diakono tarnystei ir liturginei praktikai paskirtas į Kaišiadorių parapiją. -Kš-

Įsteigė Šventimų komisiją

Kaišiadorių vyskupas Jonas Ivanauskas birželio 1 d. vyskupijoje įsteigė Šventimų ir skyrimų komisiją ir paskyrė jos nariais mons. R. Jurkevičių, mons. K. Kazlauską ir kun. R. Puzoną. Komisija įsteigta siekiant atlikti tinkamą šventinamiesiems būdingų savybių tyrimą (plg. kan. 1051). -Kš-

Pašventinti slaugos namai

Birželio 16 d. Vilniuje buvo pašventinti Palaimintojo Mykolo Sopočkos palaimamosios, arba paliatyviosios, slaugos namai. Pirmieji paliatyviosios slaugos namai Lietuvoje įkurti Vilniaus arkivyskupo kardinolo Audrio Juozo Bačkio ir Gailastingojo Jėzaus kongregacijos seserų pastangomis. Sunkiai sergančių žmonių globos ir būsimų slaugos namų organizavimo ėmėsi kardinolo A. J. Bačkio į Vilnių pakviesta sesuo Michaela Rak, prieš tai keliolika metų vadovavusi panašiai institucijai Lenkijoje. Šiems namams buvo skirtas apleistas pastatas Gailastingojo Jėzaus seserų namų kaimynystėje, Rasų gatvėje. Jo remontas ir slaugos namų įrengimas truko trejus metus. Darbai finansuoti aukotojų lėšomis, gautomis iš Airijos, Jungtinių Valstijų, Lenkijos, Lietuvos, kitų šalių. Namai dedikuoti palaimintajam kunigui Mykolui Sopočkai, nes šioje vietoje prieš karą jis gyveno, čia jo pasamdytas dailininkas Eugenijus Kazimirovskis pagal sesers šv. Faustinos vizijas tapė dabar Vilniaus Gailastingumo šventovėje kabantį Jėzaus paveikslą.

Palaimamosios slaugos namų pašventinimo iškilmėje kartu su vietos ganytoju kardinolu Audriu Juozu Bačkiu dalyvavo apaštališkasis nuncijus arkivyskupas

visus rodyti pavyzdį ir liudyti tikėjimą bei tikrąsias vertybes, nepaisant patiriamų dėl to sunkumų.

Šiose šv. Mišiose, po kurių buvo giedami Kalnai, dalyvavo ir kartu su tikinčiais meldėsi Šilalės miesto ir rajono valdžios atstovai. Po to Bazilikoje šeimų centrų vadovams ir savanoriams Telšių vyskupas ordinaras J. Boruta SJ įteikė kanoninius siuntimus ir palinkėjo tvirtybės atliekant itin svarbią ir reikšmingą darbą Bažnyčios gyvenime. Vėliau Telšių vyskupijos šeimos centre vyko šeimų centrų darbuotojų nuotaikinga agapė.

Tikybės mokytojų, katechetų ir visų švietimo darbuotojų diena

Liepos 3 d. Žemaičių Kalvarijoje melstasi už tikybės mokytojus, katechetus ir visus švietimo darbuotojus. Tą dieną prie jų jungėsi ir Palangos dekanato tikintieji. Pedagogai rinkosi Žemaičių Kalvarijos kultūros centre į jiems skirtą renginį, kuriame dalyvavo ir savo išvalgomis su tikybės mokytojais ir katechetais dalijosi Vilkaviškio vyskupas R. Norvila, abu Telšių vyskupai: ordinaras J. Boruta SJ ir augziliaras L. Vodopjanovas OFM, renginį vedė Telšių vyskupijos katechetikos centro vadovas mons. kan. R. Gudlinkis ir šio centro metodininkė Margarita Petrauskaitė. Renginio – konferencijos metu tikybės mokytojai parodė savo pačių parengtą meninę programą, skambėjo sveikinimo žodžiai, buvo skaitomi pranešimai, apžvelgta praeitų mokslo metų veikla, įvertinti nuveikti darbai bei laimėjimai. Daugiau nei 200 tikybės mokytojų ir parapijų katechetų po konferencijos dalyvavo pagrindinėse šv. Mišiose.

Šv. Mišių pradžioje, kurioms vadovavo Vilkaviškio vyskupas R. Norvila, o koncelebravo abu Telšių vyskupijos vyskupai ir nemažas būrys kunigų, susirinkusius pedagogus ir visus piligrimus pasveikino Telšių vyskupas ordinaras J. Boruta SJ. Pamokslą sakęs vyskupas R. Norvila analizavo tikėjimo svarbą, jo raišką ir skelbimo būtinybę, kalbėjo apie kančios prasmę ir priežastis žmogaus gyvenime. Jis kvietė nuolat žvelgti į Kristų, į jo kančią, mokytis iš jo nuolankumo, tvirtumo išveriant savus sunkumus. Drašino tikybės mokytojus būti ištikimus savo kilniai misijai, priminė palaimintųjų Jurgio Matulaičio ir popiežiaus Jono Pauliaus II mokymą bei išsakytas mintis ir kvietė semtis stiprybės iš šių šventų žmonių gyvenimo pavyzdžio. Šv. Mišiose giedojo Palangos ir Kretingos parapijų jungtinis choras.

Kunigų ir vienuolių diena

Gili tradicija, gyvuojanti nuo seno, – per Didžiuosius Žemaičių Kalvarijos atlaidus vieną dieną skirti maldoms už kunigus, vienuolius, vienuoles ir pašaukimus į dvasinį bei vienuolinį luomą. Šiemet liepos 4-ąją bazilikoje melstasi už kunigus bei vienuolius, prašyta naujų pašaukimų. Pamokslai, per Marijos radiją transliuotos tiesioginės laidos kreipė piligrimus ir klausytojus apmąstyti, kas yra kunigystė, koks tai pašaukimas, kokia kunigo misija šių dienų visuomenėje, kaip atpažinti pašaukimą į kunigystę bei vienuolystę. Ta diena taip pat buvo skirta Tauragės dekanato tikinčiųjų piligriminei kelionei.

Pagrindinėms šv. Mišioms vadovavo Kauno arkivyskupas metropolitas S. Tamkevičius SJ, koncelebravo Telšių vyskupas J. Boruta SJ ir jo pagalbininkas vyskupas L. Vodopjanovas OFM bei daugiau nei 80 iš visos Lietuvos atvykusių kunigų. Šv. Mišių pradžioje pasveikinęs susirinkusius tikinčiuosius Telšių vyskupas J. Boruta SJ kreipėsi į gausų kunigų būrį ir priminė jiems, kas apie kunigystę, kunigų misiją yra kalbama Bažnyčios Kanonų kodekse bei kituose Bažnyčios dokumentuose.

Sakydamas pamokslą arkivyskupas S. Tamkevičius SJ kalbėjo apie kunigo vaidmenį, jam keliamus reikalavimus bei pagrindinį uždavinį – švenčiant Eucharistiją pačiam atrasti džiaugsmą realioje Dievo artumoje ir tai padėti suprasti kitiems, kurie jam pavesti ir patikėti. Arkivyskupas ragino tikinčiuosius gilinti savo tikėjimo žinias, leisti vaikus į tikybos pamokas, kiekvieną sekmadienį dalyvauti šv. Mišiose, aktyviai dalyvauti parapijos gyvenime. Šv. Mišių metu giedojo Tauragės Švč. Trejybės parapijos sumos choras.

Po šv. Mišių gausus būrys piligrimų kartu su vyskupais ir tikinčiais patraukė į Kalnus. Po pamaldų bazilikoje Telšių vyskupas J. Boruta SJ nemažam Telšių vyskupijos kunigų būriui įteikė naujus paskyrimus ir įvairias pareigas vyskupijoje ir visiems palinkėjo gausios Dievo palaimos. Maldų už kunigus ir vienuolius dieną vainikavo nuotaikinga agapė Žemaičių Kalvarijos parapijos namuose.

Policijos ir teisėsaugos darbuotojų diena

Liepos 5-ąją melstasi už policijos ir Lietuvos teisėsaugos darbuotojus. Kaip ir kasmet, maldų už policiją dieną į atlaidus atvyko gausus būrys policininkų. Šv. Mišiose grojo LR Vidaus reikalų ministerijos reprezentacinis pučiamųjų orkestras, vadovaujamas Václavo Egidijaus Mikniaus. Su dideliu būriu policininkų bei Lietuvos apskričių komisariatų viršininkais kartu meldėsi LR Policijos generalinio komisaro pavaduotojas Algirdas Stončaitis, vyriausiasis policijos kapelionas kun. Aušvydas Belickas.

Pagrindinėms šv. Mišioms vadovavo ir pamokslą pasakė Šiaulių vyskupas E. Bartulis. Šv. Mišiose giedojo Plungės parapijos choras. Šv. Mišių pradžioje visus pasveikino Telšių vyskupas J. Boruta SJ. Per pamokslą vysk. E. Bartulis pasidžiaugė policininkų dalyvavimu ir dėkojo už jų sunkų ir atsakingą darbą. Vyskupas pabrėžė, jog šiandienė visuomenė serga, yra nutolusi nuo Dievo, todėl įvykdomi įvairūs nusikaltimai, o juk žmogus pašauktas kurti gerį bei grožį. Pamokslininkas ragino visus nuoširdžiai aktyviai ieškoti Viešpaties savo gyvenime ir džiaugsmingo tikėjimo šviesa spinduliuoti aplinkoje. Anot vyskupo, esame pašaukti kurti rojų žemėje kartu su Viešpačiu, mylėdami ir tikėdami gyventi. Po šv. Mišių policijos atstovai aktyviai įsitraukė į Kalnų giedojimą bei procesiją.

Brolių latvių diena

Liepos 6-ąją, Mindaugo karūnavimo ir Lietuvos valstybingumo dieną, nuo pat ryto į Žemaičių Kalvarijos šventovę rinkosi maldininkai ir iš įvairių Latvijos vietovių. Tą dieną vyko Akmenės dekanato tikinčiųjų piligriminė kelionė. Dvi baltų tautos – lietuviai ir latviai – vienijami vieno tikėjimo tą dieną susirinkę meldėsi prie stebuklingojo Šeimų Karalienės paveikslo. Tos dienos pagrindinėms šv. Mišioms vadovavo Liepojos vyskupas emeritas Vilhelmas Lapelis OP, koncelebravo Jelgavos vyskupas Edvards Pavlovskis ir Jelgavos vyskupas emeritas Antons Justs bei Telšių vyskupas J. Boruta SJ, kuris šv. Mišių pradžioje kreipėsi į gausiai susirinkusius maldininkus lietuvių ir latvių kalbomis. Jis pasveikino piligrimus ir priminė istorijos apie Mindaugo karūnavimą pagrindinius aspektus. Šv. Mišiose giedojo Akmenės dekanato parapijų jungtinis choras.

Šv. Mišių pradžioje įžangos giesmę latviškai giedojo atvykę svečiai, kurių tą dieną bazilikoje meldėsi apie 300. Per pamokslą Jelgavos vyskupas emeritas Antons Justs išreiškė mintį, kad būtent liepos 6-oji ženklina, kiek daug bendra istorijos būvyje turėjo lietuvių ir latvių tautos. Pagal latvių ir skandinavų tradiciją vienintelio Lietuvos karaliaus Mindaugo žmona Morta buvo

Luigi Bonazzi, dvi dešimtys kunigų, Gailastingojo Jėzaus kongregacijos seserys, kiti Vilniaus Bažnyčios nariai, slaugos namų įrengimui aukojusiu fondų atstovai. Vilniaus palaikomosios slaugos namuose stacionariai bus slaugoma 12 pacientų; kitiems pagalba bus teikiama namie. Slaugos namuose dirbs specifinį parengimą turintys profesionalai ir savanoriai. Kardinolas Audrys Juozas Bačkis tikisi, kad Vilniaus slaugos namai taip pat taps centru, rengiančiu būsimus profesionalus ir kitiems panašioms slaugos namams Lietuvoje, kuriuos tikimasi įsteigti ateityje.

-vr-

Lietuvos jaunimo dienų globėjai

Birželio 23 d. vykusiame 2013 metų Lietuvos jaunimo dienų organizaciniame posėdyje buvo pasirinkti šio jaunimo susitikimo dangiškieji globėjai. Pirmą kartą Lietuvos jaunimo dienas globos ne vienas, o keli šventieji.

LJD 2013 tema – eilutė „Jus aš draugais vadinu!“ yra iš Jono evangelijos. Evangelistas Jonas, mylimiausias ir ištikimiausias Jėzaus mokinys, ėjęs kartu su savo Mokytoju iki kryžiaus mirties, yra puikus pavyzdys, kaip būti Jėzaus draugu.

Kitas LJD 2013 globėjas – šv. Jonas Krikštytojas, Kauno arkivyskupijos globėjas, kurio gyvenimo misija buvo paruošti Viešpačiui kelią, moko mus kitiems parodyti Kristų.

Jaunimo dienas Kaune globos ir pal. Jonas Paulius II, kurio pastangų dėka ir gimė Jaunimo dienų tradicija. Dažnai vadinamas jaunimo apaštalu, pal. Jonas Paulius II yra iškalbingas liudytojas, kaip šiuolaikinis žmogus gali būti tikru Jėzaus ir visų žmonių draugu.

Visus tris Jonus vienija jų ypatingas santykis su Dievo Motina. Šv. Jonas Krikštytojas buvo susijęs su ja krauju giminyste. Šv. Jonas Evangelistas iš Viešpaties nuo kryžiaus gavo įpareigojimą ja rūpintis: „Štai tavo motina!“. Pal. Jonas Paulius II po savo mamos mirties

pasirinko Švč. Mergelę Mariją savo dvasine Motina, o vėliau ir savo Karaliene, kaip visiško atsidavimo jai ženklą pasirinkęs šūkį „Totus tuus“ (Visas tavo). Marija iš Nazareto, jauna mergina, nuo savo „Taip“ Viešpaties valiai iki paėmimo į Dangų pirma praėjo visą mokinstės kelią ir yra tobulas pavyzdys kiekvienam, norinčiam sekti Kristų ir mokytis ištikimos draugystės.

Lietuvos jaunimo dienos 2013 „Jus aš draugais vadinu!“ vyks kitų metų paskutinį birželio savaitgalį Kaune.

-Ijpc-

Telšių vyskupijos kunigų susirinkimas

Birželio 18 d. Telšių Vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijoje vyko Telšių vyskupijos kunigų susirinkimas. Pasveikinęs susirinkusius kunigus, Telšių vyskupas ordinaras J. Boruta SJ priminė, jog tą dieną Kaune laidojamas br. kun. Antanas Kazimieras Rimkus OFM Cap., ilgus metus darbavęs Telšių vyskupijoje. Susirinkimo metu Telšių vyskupas ordinaras gvildeno aktualius liturgijos šventimo parapijose klausimus ir aspektus, atsakinėjo į kunigams rūpimus klausimus.

Telšių vyskupijos šeimos centro direktorius kan. J. Ačas pateikė aktualią informaciją apie jaunavedžių rengimąsi ir rengimą bažnytinei santuokai dekanatų šeimų centruose. Taip pat buvo pristatytas sprendimas dėl objektyvių priežasčių uždaryti Ventos parapijoje iki šiol veikusį šeimos centrą, o Akmenės dekanate šeimos centrą palikti veikti dekanato centre. Direktorius taip pat atsakinėjo į aktualius kunigų klausimus.

Po konferencijos Telšių katedroje šv. Mišių koncelebracijai vadovavo Telšių vyskupas ordinaras J. Boruta SJ. Per pamokslą ganytojas išsamiai analizavo pal. J. Matulaičio socialinį mokymą, kuris savo temomis atkualus ir artimas šiandienai. Vyskupas kalbėjo apie šių dienų visuomenės žaizdas: emigraciją, žmonių išnaudojimą, socialinį neteis-

latvė, kilusi nuo Agluonos. Taigi lietuviai turi vienintelį popiežiaus pateptą ir vainikuotą karalių Mindaugą, o latviai – vienintelę popiežiaus pateptą ir vainikuotą karalieneę Mortą. Šis istorinis įvykis ragina latvius ir lietuvius kasmet liepos 6 dieną susitikti Žemaičių Kalvarijos šventovėje. Komentuodamas tos dienos Evangeliją, pamokslininkas drąsino atvira širdimi priimti tikėjamą į savo gyvenimą ir džiaugsmingai vykdyti Dievo valią Švč. M. Marijos pavyzdžiu.

Jaunimo ir jaunų šeimų diena

Liepos 7 d. į Žemaičių Kalvariją plaukė pilgrimai iš visos Lietuvos, o ypač iš Klaipėdos dekanato, tądien melstasi už Lietuvos ir Bažnyčios ateitį – jaunas šeimas ir jose augančią jaunąją kartą. Nuo ankstyvo ryto iki vakaro Šventovėje skambėjo kvietimas melstis už tuos, kurie apsisprendė gyventi krikščionišką gyvenimą šeimose, bei tuos, kurie tam rengiasi ir ketina kurti bažnytinės santuokos pagrindu krikščionišką šeimą. Maldos, giesmės, pamokslai akino analizuoti šeimos kilnumą, jos užduotis visuomenėje, kreipė į paiešką, kaip kovoti su sunkumais bei iššūkiais. Pagrindinėms tos dienos šv. Mišioms, kuriose giedojo Klaipėdos Šv. Kazimiero parapijos sumos choras, vadovavo Vilniaus arkivyskupas metropolitas kard. A. J. Bačkis, kartu meldėsi abu Telšių vyskupai ir būrelis kunigų.

Šv. Mišių pradžioje visus pasveikino Telšių vyskupas J. Boruta SJ, o pamokslą pasakė kardinolas. Jis tikintiesiems kalbėjo apie tai, jog modernioji kultūra yra apiplėšusi šeimą: iš jos bandoma atimti tikėjimą ir asmenų bendrystę. Santuoką bandoma sugriauti iš pamatų. Yra ginančių tradicinę šeimą, autentišką Kristaus ir Bažnyčios mokymą apie šeimą, ir tai teikia vilties. Anot kardinolo, šeimą stiprina Sutaikinimo ir Eucharistijos sakramentai, ji turi būti gyvybinga, nes evangelizuota šeima pati tampa evangelizuojanti, gebanti pagelbėti kitiems liudyti tikrąją santuokos džiaugsmą bei grožį. Pamokslininko teigimu, būtent krikščioniškos šeimos gali pakeisti mūsų tautos veidą. Po šv. Mišių kardinolas vadovavo procesijai į Kryžiaus kelio kalnus.

Tą pačią dieną didelis būrys jaunimo iš visos Telšių vyskupijos keliavo į piligriminį žygį. Nuo ryto jie būriavosi Sedoje. Čia jaunimas meldėsi, bendravo, turėjo įvairių užsiėmimų, o po pietų giedodamas patraukė į Žemaičių Kalvariją. Bazilikoje vyko šlovinimas, Švč. Sakramento adoracija, o kultūros centre surengtas jaunimui skirtas koncertas.

19 val. šv. Mišioms vadovavo Telšių vyskupas J. Boruta SJ, koncelebravo jo pagalbininkas vyskupas L. Vodopjanovas OFM bei dekanatų jaunimo dvasios vadai. Šv. Mišių pradžioje gausiai susirinkusius jaunos žmones ir visus piligrimus pasveikino Telšių vyskupas J. Boruta SJ. Jis pasidalijo tikėjimo paieškų patirtimi ir išpūdžiais iš savo vaikystės ir jaunystės, o pamokslą sakęs Telšių vyskupo pagalbininkas vysk. L. Vodopjanovas OFM tvirtino, jog Kristus nori su kiekvienu, o ypač su jaunu žmogumi draugauti ir trokšta, kad mes jį nuolat įsileistume į savo namus, į savo gyvenimus.

Po šv. Mišių jaunimas vakarieniavo ir jau temstant iškeliavo su žvakėmis ir deglais į naktinį Kryžiaus kelią. Apie 1000 jaunų žmonių išėjo giedodami Kalnus, Kryžiaus kelyje kartu su jais meldėsi ir Telšių vyskupo pagalbininkas vysk. L. Vodopjanovas OFM, kapelionų sakytuose pamoksluose jie buvo kviečiami melstis už savo ateitį ir gyvą santykį su Kristumi. Grįžusį iš Kalnų Bazilikoje jaunimą sutiko ir savo malda bei palaiminimu į namus palydėjo Telšių vyskupas J. Boruta SJ.

Didžioji Kalvarija. Valstybės, savivaldybių vadovų bei darbuotojų diena

Liepos 8-ąją, pagrindinę atlydų dieną, į šventovę atvykę maldininkai kvieisti melstis už Lietuvos valstybės vadovus, savivaldybių atstovus, žiniasklaidą. Tą dieną rinkosi Gargždų ir Mažeikių dekanatų tikintieji. Daugybė piligrimų iš visos Lietuvos nuo ankstyvo ryto giedodami ėjo į Kalnus, dalyvavo šv. Mišiose, klausėsi pamokslų, o gausiausias būrys tikinčiųjų dalyvavo pagrindinėse šv. Mišiose, kurioms vadovavo apaštališkasis nuncijus arkiv. Luigi Bonazzi, kartu koncelebravo abu Telšių vyskupai, nemažas būrys kunigų. Giedojo Gargždų ir Mažeikių šv. Pranciškaus Asyžiečio parapijų jungtinis choras. Kartu su maldininkais meldėsi į šventovę atvykusi LR Seimo pirminkė Irena Degutienė, LR Seimo nariai, savivaldybių merai, administracijų direktoriai, politikai, žiniasklaidos atstovai.

Šv. Mišių pradžioje į maldininkus bei svečius kreipėsi Telšių vyskupas J. Boruta SJ priminė pal. Jurgio Matulaičio socialinį mokymą, savo aktualumu svarbų ir šiandienai.

Apaštališkasis nuncijus per pamokslą atkreipė dėmesį į tą Evangelijos vietą, kur Jėzus pasakė, jog jam reikia būti jo Tėvo reikaluose. Iš to, anot arkivyskupo, išplaukia, jog kiekvienam krikščioniui reikia būti dangiškojo Tėvo reikaluose, kitaip sakant, susirūpinus vykdyti Dievo valią. Kalbėdamas apie politiko misiją visuomenėje ir jo santykį su Dievu, pamokslininkas apibūdino, ką reiškia palaiminimai politikoje. Pirmasis palaiminimas: palaimintas politikas, kuris gerai suvokia ir giliai įsisąmonina savo vaidmenį. Antrasis palaiminimas: palaimintas politikas, kuris yra patikimas kaip žmogus. Trečiasis palaiminimas: palaimintas politikas, kuris dirba dėl bendros gerovės, o ne dėl savo naudos. Ketvirtasis palaiminimas: palaimintas politikas, kuris ištikimai išlieka nuoseklus. Penktasis palaiminimas: palaimintas politikas, kuris siekia radikalių pokyčių. Septintasis palaiminimas: palaimintas politikas, kuris moka išklaudyti. Aštuntasis palaiminimas: palaimintas politikas, kuris nebijo, pirmiausia – tiesos.

Po šv. Mišių arkiv. Luigi Bonazzi vadovavo Kryžiaus kelio kalnų procesijai ir laimino tikinčiuosius šv. Kryžiaus relikvija.

Žemdirbių ir ūkininkų diena

Liepos 9-ąją melstasi už visus, kurie gyvena kaime, dirba žemę, taip savo sunkiu, labai reikalingu ir prasmingu darbu maitindami daugybę žmonių. Žemdirbys – arčiausiai žemės, arčiausiai Dievo kūrinijos – gamtos gyvenantis žmogus, labiausiai jaučiantis metų ciklus, gamtos reiškinius, akivaizdžiai savo gyvenime ir veikloje matantis Dievo veikimą. Tą atlydų dieną rinkosi Šilutės dekanato kunigai bei tikintieji. Pagrindinėms šv. Mišioms vadovavo Kaišiadorių vyskupas ordinaras Jonas Ivanauskas, kartu koncelebravo abu Telšių vyskupai bei atvykę kunigai. Šv. Mišiose giedojo Šilutės parapijos jungtinis choras. Homilijoje vyskupas J. Ivanauskas analizavo tą Evangelijos vietą, kur sakoma, kad Jėzus, atvykęs į savo tėviškę, dėl savo tėvynainių netikėjimo nepadarė nė vieno stebuklo. Vyskupas dalijosi mintimis apie dabartinio žmogaus santykį su Dievu ir ragino žmones pasitikėti Viešpačiu, kad kiekvieno tikėjimas ir pasitikėjimas Jėzumi Kristumi būtų priežastis įvykti stebuklui kiekvieno gyvenime.

Po šv. Mišių tiek lankant koplytėles lauke, tiek einant Kryžiaus kelią bazilikos viduje buvo giedamos Kalnų giesmės, tikintiesiems sakomi pamokslai, nuoširdžiai melstasi už visus žemdirbius bei ūkininkus.

gumą ir kt. Ganytojas kvietė kunigus ir tikinčiuosius gilintis į Bažnyčios mokymą socialiniais klausimais bei ieškoti sprendimo mokantis iš pal. J. Matulaičio veiklos, mokymo ir nuveiktų darbų jo gyvenimo dienomis. Po šv. Mišių Telšių vyskupas ordinaras pasveikino visus Telšių vyskupijos kunigus Antanus su neseniai praėjusia jų dangiškojo šv. Antano Paduviečio švente.

Po pamaldų melstasi katedros kriptoje prie Dievo tarno, vyskupo kankinio V. Borisevičiaus kapo, kad jis kuo greičiau būtų iškeltas į altorių garbę, o prisimenant ilgametį Telšių ganytoją vyskupą Antaną Vaičių pasimelsta prie jo kapo Telšių katedros šventoriuje. Po pamaldų ir kunigų Antanų pagerbimo Telšių kunigų seminarijoje vyko nuotaikinga agapė. -kasab-

Paminėtos Maironio mirties 80-osios metinės

Birželio 28 d. vakarą Kauno arkikatedroje bazilikoje buvo meldžiamasi už prel. Joną Mačiulį-Maironį minint jo mirties 80-ąsias metines. Po šv. Mišių vykusiame XVII Pažalslio muzikos festivalio koncerte skambėjo šio dvasininko ir poeto eilės, skaitomos prel. prof. Vytauto Stepono Vaičiūno OFS, bei sukurti pagal Maironio eiles kūriniai, kuriuos atliko Kauno valstybinis choras.

Šv. Petro ir Pauliaus iškilmų išvakarėse šv. Mišioms vadovavęs Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius kvietė melstis už tautos dainių, ilgametį Kauno kunigų seminarijos rektorių (ėjusį šias pareigas nuo 1909 m. iki mirties 1932 m.) prel. J. Mačiulį-Maironį, dėkojant Dievui, kad savo istorijoje turėjome tokį didį poetą, Bažnyčios ir tautos vyrą. Šv. Mišias koncelebravo prel. Vytautas Steponas Vaičiūnas OFS, mons. Artūras Jagelavičius, Kauno kunigų seminarijos rektorius mons. Aurelijus Žukauskas, seminarijos prefektas kun. Kęstutis Genys bei dvasios tėvas kun. Audrius Arštikaitis. Giedojo Kauno valstybinis choras. 1932 m. birželio 28 d. mirusio, prie daugelį metų lankytos Kauno arkikatedros

palaidoto prel. Jono Mačiulio-Maironio kelią į kunigystę, jo aukštą teologinį išsilavinimą, kūrybos esminius bruožus – tautinę ir religinę dvasią savo pamoksle klausytojams priminė prel. V. S. Vaičiūnas OFS. Be kita ko, jis pabrėžė, jog Kauno kunigų seminarijos rektoriumi tapusio Maironio pastangomis lietuvių kalba tapo oficiali seminarijos kalba. Maironis 40 metų dirbo pedagogu, rūpinosi jaunų klierikų, naujos dvasininkų kartos ugdymu, o Lietuvos ateities viziją grindė tikėjimo, meilės, aukos galybe.

Šv. Mišių pabaigoje arkivyskupas S. Tamkevičius pranešė, jog šiais Maironiui skirtais metais, kai švenčiame jo gimimo 150-ąsias metines, didis poetas ir dvasininkas bus paminėtas Šiluvos atlatuose. Viena Šilinių diena, rugsėjo 14-oji, bus skirta Maironiui paminėti, melstis ir dėkoti už jį bei kitus kūrėjus, tarnavusius Lietuvai ir Bažnyčiai.

Tą pačią dieną arkiv. S. Tamkevičius Kaune, Lietuvių literatūros muziejuje, pašventino mansardą, kuri, įgyvendinant Maironio svajonę, įrengta trečiajame muziejaus pastato aukšte. –kait-

Įamžinta buvusi kunigų seminarija

Birželio 13 d., Vilkaviškio Švč. Mergelės Marijos apsilankymo katedroje švenčiant neseniai šioje šventovėje įvestus šventojo Antano vardo atlaidus, prisimintas Vilkaviškio vyskupijos globėjas šv. Antanas Paduvietis. Iškilmingoms šv. Mišioms vadovavo prelatas Vilkaviškio dekanato dekanas Vytautas Gustaitis, dalyvavo vyskupijos kapitulinos nariai kanauninkai. Pamoksle įžvalgomis apie šv. Antano gyvenimą ir šio šventojo reikšmę šiandienos tikinčiųjų gyvenime pasidalijo kan. prof. teol. dr. Kęstutis Žemaitis.

Birželio 17 d., sekmadienį, tituliniai Šv. Antano atlaidai švęsti Gižuose. Šv. Mišias parapijos bažnyčioje aukojo Vilkaviškio vyskupas emeritas Juozas Žemaitis ir kan. Kęstutis Žemaitis. Vyskupas homilijoje kalbėjo apie šv. Antaną ir per jį besimeldžiančiųjų gaunamas

Verslininkų, transporto bei kelių priežiūros darbuotojų diena

Liepos 10 d. nuo pat ryto Žemaičių Kalvarijos šventovėje melstasi už verslininkus ir kelininkus. Tą dieną gausiai rinkosi maldininkai, o ypač Telšių dekanato tikintieji, nes ši diena buvo skirta jų piligriminei kelionei. Maldininkams ir Žemaičių Kalvarijos miestelio gyventojams buvo rodoma LR Kelių direkcijos iniciatyva parengta saugaus eismo programa. Pagrindinėse šv. Mišiose kartu su visais piligrimais meldėsi ir LR Kelių direkcijos direktorius Skirmantas Skrinskas bei jo pavaduotojai Egidijus Skrodenis ir Algimantas Janušauskas, Saugaus eismo skyriaus vedėjas Nemunas Abukauskas, VĮ „Automagistralė“ direktorius Vladislovas Molis, Vilniaus, Kauno, Telšių, Tauragės, Klaipėdos, Alytaus, Utenos, Šiaulių, Panevėžio, Marijampolės „VĮ Regionų kelių“ direktoriai. Šv. Mišioms vadovavo ir pamokslą pasakė Kaišiadorių vyskupas emeritas Juozas Matulaitis. Kartu su juo koncelebravo abu Telšių vyskupai, atvykę kunigai. Šv. Mišiose giedojo Telšių katedros ir Telšių Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų parapijų jungtinis choras.

Šv. Mišių pradžioje visus pasveikino Telšių vyskupas J. Boruta SJ. Sakydamas pamokslą Kaišiadorių vyskupas emeritas kalbėjo apie Mariją Kelrodę Žvaigždę, rodančią mums teisingą kryptį ir kelią per gyvenimą.

Po šv. Mišių giedoti Kalnai, į Kryžiaus kelią iškilmingai išėjo gausus būrys maldininkų bei šv. Mišiose dalyvavę kelių priežiūros įmonių vadovai bei darbuotojai. Po Kryžiaus kelio Telšių vyskupas J. Boruta SJ Kęstaičiuose, kur vis auga kryžių „miškelis“, pašventino 5 atskirų parapijų ir organizacijų pastatytus kryžius.

Caritas darbuotojų diena

Priešpaskutinę Didžiųjų Žemaičių Kalvarijos atlaidų dieną, liepos 11-ąją, melstasi už Caritas darbuotojus, savanorius ir visus tuos, kurie parapijos ir kitokiose struktūrose vykdo karitatyvinę artimo meilės misiją. Ši diena taip pat buvo skirta Skuodo dekanato tikintiesiems. 10 val. Žemaičių Kalvarijos senelių globos namų koplyčioje jų gyventojams šv. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė Telšių vyskupo augziliaras vysk. L. Vodopjanovas OFM. 12 val. šv. Mišioms vadovavo Lietuvos kariuomenės ordinaras vysk. Gintaras Grušas, šv. Mišiose giedojo Mosėdžio parapijos sumos choras. Šv. Mišių pradžioje į gausiai susirinkusius maldininkus bei Caritas organizacijos atstovus, kurie atvyko iš visos Telšių vyskupijos, kreipėsi Telšių vyskupas J. Boruta SJ. Jis priminė Bažnyčios mokymą ir pal. Jurgio Matulaičio mintis apie artimo meilės darbus. Pamokslą pasakė vyskupas G. Grušas. Analizuodamas evangelinį pasakojimą apie Jėzaus pasilikimą šventykloje ir jo pasakymą, kad jis turįs būti savo Tėvo reikaluose, vyskupas kvietė atvykusius piligrimus taip pat nuolat būti Dievo, kuris mums yra Tėvas, reikaluose, vykdant artimo meilės įsakymą gyventi Dievo artumoje ir per pagalbą kitiems tą artumą ir patiriamą meilę paliudyti pasauliui. Tokia užduotis patikėta kiekvienam krikščioniui.

Po šv. Mišių vysk. G. Grušas ir vysk. L. Vodopjanovas OFM vadovavo procesijai į Kalnus, kur giedant giesmes buvo meldžiamasi už Caritas darbuotojus ir visus karitatyvinės veiklos vykdytojus.

Žemaičių Kalvarijos parapijos ir kaimyninių parapijų diena

Sena ir gili tradicija paskutinę Didžiųjų atlaidų dieną, liepos 12-ąją, melstis už Žemaičių Kalvarijos parapiją bei su šia parapija besiribojančias Barstyčių, Alsedžių, Gegrėnų, Sedos, Platelių parapijas, ši diena taip pat buvo skirta Žemaičių Kalvarijos dekanato tikinčiųjų piligriminei kelionei. 10 val. šv. Mišių metu Telšių vyskupas J. Boruta SJ 27 Žemaičių Kalvarijos ir Barstyčių parapijų

jaunuoliams suteikė Sutvirtinimo sakramentą. Pamokslo metu ganytojas sutvirtinamiesiems, sutvirtinimo tėvams bei visiems maldininkams priminė pagrindinius krikščioniškojo gyvenimo principus, ragino gyventi aktyvų maldos gyvenimą, įsitraukti į parapijų veiklą, būti drąsiems gyvenant tikėjimu ir liudijant jį aplinkiniams. Votyvos šv. Mišiose giedojo Žemaičių Kalvarijos parapijos jaunimo choras.

12 val. šv. Mišioms vadovavo Telšių vyskupo augziliaras vyskupas L. Vodopjanovas OFM, koncelebravo Telšių vyskupas J. Boruta SJ ir atvykę kunigai. Pamokslą pasakė Telšių vyskupas J. Boruta SJ, giedojo Žemaičių Kalvarijos ir iš kitų parapijų atvykę giesmininkai. Sakydamas pamokslą Telšių vyskupas išryškino parapijos veiklos ir gyvenimo pobūdį, išsamiai nušvietė šios didingos šventovės istorijos momentus, pabrėždamas jos svarbą ir reikšmę kiekvieno tikinčio žmogaus gyvenime.

Po šv. Mišių tiek lankant koplytėles, tiek bazilikos viduje buvo giedami Kalnai, sakomi pamokslai. Grįžtant iš Kalnų Telšių vyskupas J. Boruta SJ prel. Povilo Pukio gimimo 130-ųjų metinių proga pašventino atidengtą atminimo lentą prie to namo, kur jis gyveno paskutiniais savo gyvenimo metais. Buvo prisiminta ši iškili asmenybė. Prel. P. Pukys (1882–1964), dirbamas Žemaičių Kalvarijos parapijos klebonu, pabaigė atstatyti po gaisro nukentėjusią bažnyčią, o per savo gyvenimą pastatė tris bažnyčias, tebestovinčias ir šiandien: Stalgėnuose, Plungėje ir Pakutuvėnuose. Buvo aktyvus visuomenininkas, sovietmečiu kalėjo lageryje.

Po Kalnų procesijos bazilikoje buvo giedamas padėkos himnas Dievui, dėkojant už visas per atlaidus gautas malones, padėkos žodį visiems atlaidų dalyviams ir pagalbininkams tarė Žemaičių Kalvarijos šventovės rektorius kan. J. Ačas, o su maldininkais atsisveikindamas Telšių vyskupas J. Boruta SJ kvietė visus atvykti į kasmėnesinius atlaidus.

-kasab-

Paminėtos Lietuvos Krikšto 625 metų ir pal. Jurgio Matulaičio beatifikacijos 25 metų sukaktys

Liepos 1-ąją, sekmadienį, Kaune iškilminga Eucharistija su Krikšto pažadų atnaujinimu ir konferencija paminėtos Lietuvos Krikšto 625-ųjų ir pal. J. Matulaičio beatifikacijos 25-ųjų metų sukaktys.

„Padėkokime Viešpačiui už Lietuvos Krikštą ir savo asmeninį krikštą, per kuriuos įsijungėme į Bažnyčią ir tapome Kristaus broliais ir seserimis“, – sveikindamas iškilmių dalyvius Kauno arkikatedroje bazilikoje kvietė liturgijai vadovavęs Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius. Šių iškilmių Eucharistiją drauge koncelebravo Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ ir jo pagalbininkas vyskupas Genadijus Linas Vodopjanovas OFM, taip pat Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, prel. Vytautas Steponas Vaičiūnas OFS, mons. Lionginas Vaičiulionis.

Homiliją pasakęs arkiv. S. Tamkevičius priminė skaudų Katalikų Bažnyčios Lietuvoje laikotarpį, kai sovietų valdžia dėjo visas pastangas, kad Krikšto jubiliejaus minėjimas nepaskatintų religinio gyvenimo, todėl visaip jį varžė ir kontroliavo. Tuomet didžioji Krikšto sukaktis galėjo būti švenčiama tik Romoje. Arkivyskupas kvietė apmąstyti jau krikščioniškos Lietuvos kelią, sykiu šioje perspektyvoje pažvelgiant į dabarties iššūkius.

dvasines malones, pasidžiaugė gausiai susirinkusiais ir maldingai nusiteikusiais tikinčiaisiais. Po šv. Mišių dvasininkus pasveikino kaimo bendruomenės atstovai, jaunimas parodė trumpą meninę programą. Po to vyskupas, kunigai ir atlaidų dalyvių eisena su giesmėmis perėjo per miestelį prie paminklo, kuriuo įamžintas svarbus istorinis faktas, jog 1922–1930 metais tuometinio Gižų dvaro patalpose veikė kunigų seminarija. Paminklą pašventino vyskupas J. Žemaitis, vietos saviveiklininkai atliko trumpą programą, po to svečiai ir gižiečiai buvo pakviesti pabendrauti kaimo bendruomenės namuose.

Glaustai ir informatyviai kunigų seminarijos atsiradimo Gižuose priežastis, istorines ir politines aplinkybes gižiečiams bendruomenės namuose surengtoje konferencijoje išdėstė kan. K. Žemaitis. Klausytojų vaizduotę papildė buvusios atkurtos Vilkaviškio kunigų seminarijos (1999–2004 m.) klierikų susuktas filmas „Nuo Seinų iki Marijampolės“. 1826 m. įsteigta Seinų kunigų seminarija beveik per šimtą savo gyvavimo metų Lietuvai ir Lenkijai paruošė daug iškilų dvasininkų, ši seminarija tapo lietuviybės židiniu. 1918 metais Lietuvai paskelbus nepriklausomybę, pasikeitė politinė situacija, Lenkijos valdžia iš Seinų išvarė seminarijos profesorius ir klierikus. Trumpai seminarija buvo įsikūrusi Zyplių dvare, o 1922 metais – Gižuose.

Prelegentas akcentavo, jog Seinų seminarija į Gižus atsinešė ne tik pavadinimą, bet ir dvasią, atvyko daug profesorių, iškilų asmenybių. Vienas iš tokių buvo dvasios tėvas kun. V. Borisevičius, tapęs vyskupu kankiniu. Čia mokėsi „Titaniko“ laive žuvęs kun. J. Montvila, Budavonės miške nukankinti kunigai V. Balsys, J. Dabrila ir kiti. -bn-

Krikščioniškojo jaunimo festivalis „Dievas yra meilė“

Birželio 15–17 d. savaitgalį Pažaislio vienuolyne vyko VII krikščioniškojo jaunimo festivalis „Dievas yra Meilė“, šiemet pavadintas „Tavo veido, Viešpatie,

ieškau!“ (Ps 27, 8) ir sujungtas su Kauno I dekanato jaunimo dienomis. Festivaulyje dalyvavo daugiau kaip 300 jaunų žmonių iš Kauno, gausiai jų atvyko ir iš kitų Lietuvos miestų. Dalyviai, kaip ir kasmet, gyveno palapinėse, todėl Pažaislio vienuolyno sodas buvo pavirtęs nemažu palapinių miesteliu.

Birželio 15 d. visi buvo kviečiami į festivalio atidarymą: su jaunimu susipažino ir Lietuvos jaunimo dienas pristatė Kauno I dekanato jaunimo vadovas Emilis Vasiliauskas, šeši kunigai iškilmingai įnešė Lietuvos jaunimo dienų kryžių, susirinkusiuosius smagiai pasveikino Kauno I dekanato dekanas mons. Vytautas Grigaravičius. Renginį vedė trys vaikinai, apsirengę Lietuvos vėliavos spalvų džemperiais su trimis juostelėmis, kurios, pasak jų, vaizduoja ne ką kita, o Švč. Trejybę: Tėvą, Sūnų ir Šventąją Dvasią. Koncertavo įvairios jaunimo grupės. Pasveikinimo žodį tarė Petrašiūnų parapijos klebonas, Šv. Pranciškaus mažesniųjų brolių kapucinų ordino Lietuvoje vyresnysis br. Vincentas Tamošauskas OFM Cap. Vidurnaktį jaunimas galėjo pasigrožėti jiems skirtais fejerverkais. Diena užbaigta vakaro malda.

Birželio 16 d. po pusryčių jaunimas klausėsi konferencijos, kurią vedė Tiberiados bendruomenės brolis Mišelis, atvykęs iš Baltriškių (Zarasų r). Pasibaigus konferencijai bažnyčioje vyko pamaldos su Taizė giesmėmis. Po bendrų pietų jaunimas buvo kviečiamas į keturis teminius užsiėmimus: „Jėzaus veidas mažutėliuose“, „Dievo vyras Jurgis“, „Dievas kuria iš naujo“, „Seksualinė revoliucija“. Vakare galima buvo dalyvauti „Church's Got Talent!“ ir parodyti savus Dievo duotus talentus. Vėliau vyko Sutaikinimo pamaldos, kurioms vadovavo kun. br. Pijus Eglinas OP. Pradžioje kiekvienas dalyvis ant veido buvo užsidėjęs iškreiptą kaukę. Br. Pijus kalbėjo apie tai, kodėl mums reikia ieškoti Viešpaties veido ir kas jį iškreipia, taip pat pakvietė atnaujinti Dievo veidą savyje prieinant prie vieno iš kunigų, kurie jiems nuimdavo kaukes sakydami: „Tebūna tavyje atnaujintas Viešpaties veidas!“ Tada

„Krikštas įjungė Lietuvą į krikščioniškąją Europą“, – sakė ganytojas. Priminęs, kokioje dvasinėje ir kultūrinėje tamsoje iki Krikšto skendėjo mūsų vėliausiai Europoje pasikrikštijusi tauta, ganytojas pabrėžė, jog Evangelija mūsų krašte buvo skelbiama drauge su šviečiamosiomis, kultūrinėmis, socialinėmis, artimo meilės darbų iniciatyvomis.

Per pamokslą paminėti krikščionybės šviesuliai mūsų tautoje – šv. Kazimieras, Žemaičių vyskupas Merkelis Giedraitis, Motiejus Valančius. Ryškiausia žvaigždė XX a., pasak ganytojo, yra pal. Jurgis Matulaitis, kurį 1987 m. minint Lietuvos Krikšto 600 metų jubiliejų Romoje beatifikavo palaimintasis Jonas Paulius II. Tai kartu ir daugybė kitų Krikšto pažadams ir Evangelijai ištikimų mūsų tautos vyrų ir moterų. Žvelgiant į nūdienos sumaištis laikus savo gyvenimo pamatą būtina atrasti Krikšto malonėje, neužmiršti svarbiausios šią dieną užduoties – išsaugoti krikščionišką šeimą.

Vėliau Eucharistijos dalyviai buvo pakviesti atnaujinti Krikšto pažadus. Šv. Mišių pabaigoje arkikatedroje eita Eucharistinė procesija buvo užbaigta palaiminimu Švenčiausiuoju Sakramentu.

Iškilmės toliau tęsėsi konferencijų salėje. Čia Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vargdienių seserų kongregacijos ką tik išrinkta nauja vyresnioji sesuo Viktorija Plečkaitytė MVS dalijosi mintimis apie savo vienuolijos steigėją. Savo pranešime „Žmogus pagal Dievo širdį“ ji atkreipė dėmesį į nuostabų Šventosios Dvasios veikimą, kurį galima atpažinti žvelgiant į įstabią Lietuvos vyskupų pastaruoju metu skelbiamų metų seką. Prieš šiuos Pal. J. Matulaičio metus, kai dar švenčiame ir Lietuvos Krikšto jubiliejų, minėjome Dievo Gailingumo metus, o palaimintojo Jurgio asmenyje kaip tik ir matome, kaip perkeičiama širdis žmogaus, kuris visiškai atsiveria Dievo gailingumui.

Ses. Viktorija apžvelgė tris palaimintojo J. Matulaičio gyvenimo epizodus, kai jam reikėjo nemažai drąsos priimti kunigystės dovaną, vėliau iki galo išgyventi kančios gelmę bei visiškai meilės Kristui ir Bažnyčiai perkeista širdimi imtis vyskupo tarnystės.

Atkreipusi dėmesį į pal. Jono Pauliaus II pabrąšinimą, jog šventumas yra kiekvieno žmogaus pašaukimas, sesuo pabrėžė, kad pal. Jurgis paliko aiškius šio kelio ženklus – rinktis gėrį ir kovoti už jo galutinę pergalę siekiant to dviem būdais: *agere contra* – veik priešingai blogiui, atpažink, matyk, siek gėrio; ugdykis dorybes. Pasak ses. V. Plečkaitytės, Tikėjimo metų išvakarėse esame kviečiami gyventi savo krikštu, leisti Dievui keisti mūsų širdį, padaryti mus šventus, o šiame kelyje turime pal. Jurgio pavyzdį, jis pal. Jono Pauliaus II pavadintas ypatinga dovana mūsų tautai ir Bažnyčiai.

Vyskupas Jonas Boruta SJ pranešime „Lietuvos Krikštui 625 metai“ kvietė įsimąstyti į Krikšto esmę ir sykiu pažvelgti į tą sudėtingą kelią, kuriuo Evangelijos žinia nuo uolaus apaštalo Pauliaus laikų atkeliavo iki šiandienos. Pasak ganytojo, didį mūsų tautos posūkį į krikščionybę labai objektyviai yra nušvietęs pal. Jonas Paulius II 1987 m. apaštališkajame laiške Lietuvos vyskupams švenčiant lietuvių tautos Krikšto 600 metų jubiliejų.

Pacitavęs Bažnyčios tėvo šv. Bazilijaus mintis apie būtiną žmogaus sąmoningą supratimą bei atsiliėpimą į Krikšto malonę, vyskupas J. Boruta SJ kvietė pažvelgti, ar iš tiesų lietuviai ir žemaičiai buvo krikštyti prievarta, kaip dar neretai sakoma – „kardu ir ugnimi“. Remdamasis labai sudėtingu krikščionybei plisti

istoriniu kontekstu, ganytojas priminė, jog ir lietuviams trūko taikaus sugyvenimo su kaimynais, ir kryžiuočių ordinui religiniai tikslai nebuvo svarbiausi. Istorija, kalbant apie prievartinį krikštą, labai iškraipoma; išsamiai ir objektyviai apie tai rašo istorikai prof. kun. Paulius Rabikauskas SJ bei prof. Zenonas Ivinskis, teigiantys, jog krikštijant nebūta prievartos. Žemaičių troškimą gyventi krikščioniškai išreiškė ir jų kreipimasis į Konstancos Susirinkimo tėvus (XV a. pr.).

Užbaigdamas pranešimą Telšių vyskupas J. Boruta SJ akcentavo suaugusiųjų katechumenato, žmogaus laisvo ir sąmoningo apsisprendimo tapti krikščioniu svarbą, priminė, kad švenčiamos šiemetės sukaktys ir kitamet minėsimas Žemaičių Krikšto 600 metų jubiliejus teikia progą visiems darsyk apmąstyti Krikšto prasmę.

Kauno arkivyskupijos dangiškojo globėjo šventė

Birželio 24-ąją Kauno arkivyskupijos bendruomenė šventė savo dangiškojo globėjo Šv. Jono Krikštytojo dieną. 15 val. Arkikatedroje bazilikoje buvo švenčiama iškilminga Eucharistija. Vėliau gausūs jos dalyviai – dekanai, parapijų klebonai bei jose tarnaujantys kunigai, seserys vienuolės, įvairių arkivyskupijos parapijų tikintieji, bažnytinių institucijų darbuotojai Arkivyskupijos dieną minėjo konferencijų salėje. Čia Kauno arkivyskupijos metropolitas Sigitas Tamkevičius pasidalijo mintimis apie arkivyskupijos bendruomenės gyvenimą, savo džiaugsmais ir rūpesčiais. Sykiu, kaip ir kasmet, buvo įteikti apdovanojimai aukščiausiu arkivyskupijos garbės ženklu – Šiluvos Dievo Motinos medaliu bei „Bažnyčios kronikos“ fondo apdovanojimais.

Apžvelgdamas praėjusius metus, Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius pirmiausia prisiminė savo buvusį pagalbinką vysk. Joną Ivanauską ir jo didelį indėlį į sielovados darbus, taip pat prašė malda lydėti jo tarnystę, artėjančią prie emeritūros, ir dar uoliau melstis už laukiamą naująjį ganytoją. Arkiv. S. Tamkevičius pasidžiaugė daugeliu savo brolių kunigų, kurie nedejuodami uoliai tarnauja eidami vyskupo paskirtas pareigas, gerai sutaria su tikinčiaisiais, rūpinasi sielovada bei stiprina parapijas dvasiškai ir materialiai. Ganytojas padėkojo už dvasinius patarnavimus tikintiesiems, arkivyskupijoje veikiančioms brolių vienuolijoms, ypač kapucinams, jėzuitams, pranciškonams, taip pat seserims vienuolėms, tarnaujančioms mokyklose, parapijose, arkivyskupijos institucijose. Ypač geru žodžiu paminėti aktyvūs pasauliečiai, kurie ne tik sielojasi dėl Bažnyčios reikalų, bet ir dėl jų uoliai dirba – be aktyvių pasauliečių, pasak ganytojo, tiesiog būtų neįsivaizduojamas Bažnyčios gyvenimas.

Pranešime arkivyskupas pasidalijo rūpesčiais dėl kunigų, kurie kartais stokoja iki galo suvoktos kunigiškosios tapatybės – pritrūkstama kunigiškosios bendrystės, paklusnumo savo vyskupui, įklimpstama į priklausomybes. Ganytojas plačiau aptarė tinkamai švenčiamos liturgijos klausimą, paminėdamas daugumos kunigų pastangas deramai sutvarkyti liturginę erdvę, švęsti Eucharistiją su didele meile, atidumu ir pamaldumu. Buvo atkreiptas dėmesys į popiežiaus Benedikto XVI išsakytas mintis švenčiant tarptautinį Eucharistinį kongresą Dubline, kuriomis kviesta dar daug nueiti liturgijos atnaujinimo kelyje, naujai atrasti Eucharistijos gelmę, per ją – vienybę su Kristaus meile ir vieni kitais.

Šventės pabaigoje, kaip ir kasmet švenčiant arkivyskupijos dangiškojo globėjo šventę, aukščiausiu Šiluvos Dievo Motinos medaliu buvo apdovanota grupė ypač uolia tarnystė liudijančių Evangeliją arkivyskupijos bendruomenės narių.

kiekvienas galėjo prieiti prie scenos, ant kurios buvo didžiulis Jėzaus atvaizdas, ir ant jo užrašyti savo vardą. Vėliau procesija ėjo į naktinę adoraciją bažnyčioje, kur turėjo galimybę atlikti išpažintį. Išpažinčių klausyti šiais metais atvyko net 14 Kauno I dekanato kunigų!

Birželio 17 d. dalyviai po pusryčių šoko „Kristaus Prisikėlimo“ šokį, kurio mokėsi šeštadienį, ir, susiskirstę į mažas grupėles, pasidalijo tuo, ką išgyveno per šį savaitgalį. Festivalis baigtas sekmadienio šv. Mišiomis, kurias aukojo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius SJ. Po šv. Mišių buvo galima pasivaikščioti „klebono koše“, kurią dalijo pats Kauno I dekanato dekanas ir kunigai.

-kajci-

Rekolekcijos kunigams

Birželio 26–28 d. Marijampolėje, Vilkaviškio vyskupijos pastoraciniame centre, rekolekcijas Vilkaviškio vyskupijos kunigams vedė kunigas Janas Zawadka MIC iš Lenkijos. Rekolekcijų vadovas, remdamasis Katalikų Bažnyčios teologija, šių dienų pasaulio realijomis bei konkrečiais pavyzdžiais iš pastoracinės tarnystės, labai atvirai bei taikliai kalbėjo apie Bažnyčią, Šventąjį Raštą, Eucharistiją, homilijas, pastoracines nuotakas ir kt. Kunigas svečias kvietė išlaikyti glaudų ryšį su Bažnyčia, su jos mokymu, skirti laiko asmeninei maldai bei Šventojo Rašto studijoms bei saugoti ir puoselėti tarpusavio bendrystę, tuomet kunigas nesijaus vienas ir ras į ką atsiremti sunkesnių akimirkų metu. Palaimintojo Jurgio Matulaičio metų proga rekolekcijų vadovas kiekvieną konferenciją ir mąstymą papildė temai aktualiomis mintimis iš palaimintojo *Užrašų* arba išvalgomis apie J. Matulaitį. Kunigai adoravo Švenčiausiąjį, meldėsi rožinį, šventė Sutaikinimo sakramentą bei Eucharistiją. Paskutinę rekolekcijų dieną Aleksoto dekanato dekanas kan. Deimantas Brogys visų vardu padėkojo rekolekcijų vadovui ir pasveikino vyskupijos ganytoją Rimaną Norvilą penkioliktųjų konsekracijos metinių proga.

-krlb-

Atlaidai Kryžių šventovėje

Liepos 1-ąją Kryžių šventovėje Meteliuose vyko tradicinė Šventųjų Petro ir Pauliaus atlaidų šventė. Ji kasmet sutraukia būrius tikinčiųjų, atvykstančių iš aplinkinių parapijų, bei iš toliau atkeliaujančių piligrimų. Šiais metais iškilmingai atlaidų liturgijai vadovavo apaštališkasis nuncijus Lietuvai arkivyskupas Luigi Bonazzi, kartu meldėsi Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila, vyskupas emeritas Juozas Žemaitis MIC bei būrelis kunigų.

Šventė prasidėjo Švč. Mergelės Marijos litanija, kuriai vadovavo Vilkaviškio vyskupijos vyskupas emeritas Juozas Žemaitis MIC. Visus susirinkusius kryžių kalnelėje vyskupas pakvietė melsti dangiškosios Dievo Motinos globos ir užtarmimo, prisimenant tikėjimo kelionę, kurią Bažnyčia nuėjo persekiojimų metu.

Prieš šventąją Mišių auką visus pasveikino Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila. Apaštališkasis nuncijus Luigi Bonazzi pradėdamas liturgiją priminė, jog Eucharistija – tai dėkojimo momentas, o drauge ir laikas, kai gauname malonę. Homilijoje apaštališkasis nuncijus atkreipė dėmesį, kad apaštalai Petras ir Paulius krikščioniškoje tradicijoje visuomet vaizduojami kartu. Šventasis Petras kaip Bažnyčios uola ir stabilumo pagrindas, šventasis Paulius kaip nešantis Evangeliją žmonėms. Šie du šventieji tarsi simbolizuoja Bažnyčios šeimą, dvi pagrindines Bažnyčios kolonas, ant kurių toliau statoma Bažnyčia. Šie du šventieji buvo labai skirtingi žmonės, bet kadangi abu savo gyvenimo pagrindu laikė Jėzų Kristų, sugebėjo išvien dirbti statant Dievo Bažnyčią.

Šv. Mišių pabaigoje Metelių parapijos žmonės dėkodami ganytojams už Eucharistijos puotą sveikino apaštališkąjį nuncijų arkivyskupą Luigi Bonazzi 40-ies metų kunigystės jubiliejaus ir Vilkaviškio vyskupą Rimantą Norvilą 15-ųjų konsekracijos vyskupu metinių proga.

-klb-

Arkivyskupas S. Tamkevičius įteikė apdovanojimus ir 2012 metų „Bažnyčios kronikos“ fondo laureatams – dailininkei Silvijai Knezekytei ir žurnalistei Kristinai Čiučiulkaitei (apdovanojama po mirties). Pastarąjį apdovanojimą atsiėmėsi Kauno krašto dienraščio „Tėviškės žinios“ vyr. redaktorė Nijolė Grinevičiūtė redakcijos bei skaitytojų vardu tarė padėkos žodį, kuriame trumpai apžvelgė savo ilgametės kolegės uoliają tarnystę tiesai ir savo žurnalistine veikla, ir asmeniniu pavyzdžiu.

-kait-

Mirė tėvas Antanas Kazimieras Rimkus OFM Cap. (1923–2012)

Birželio 16 d. kapucinų vienuolyne Kaune, Petrašiūnuose, mirė tėvas Antanas Kazimieras Rimkus OFM Cap. Kun. Antanas Kazimieras Rimkus gimė 1923 m. balandžio 17 d. Kuršėnuose. 1945–1948 m. mokėsi Kauno gimnazijoje ir Kunigų seminarijoje. 1948 m. balandžio 17–21 d. Skaistkalnyje, Latvijoje, dėl sudėtingos politinės situacijos per penkias dienas priėmė visus šventimus – subdiakono, diakonato ir kunigystės. Išventino vyskupas Petras Strods.

1948 m. rugpjūčio 4 d. Šiauliuose pradėjo vienuoliškąjį gyvenimą pas kapucinus. Priėmė abitą ir naują vardą – Antanas. 1949 m. rugpjūčio 5 d. Šiauliuose davė laikinuosius įžadus. 1949–1951 m. dirbo kaip paprastas darbininkas savo tėvo ūkyje ir zakristijonu Papilės bažnyčioje. 1951–1957 m. – ištremtas į Rusiją. 1957 m. vasario 16 d. davė amžinuosius įžadus. 1957–1967 m. – Žemaičių Naujamiesčio parapijos klebonas, 1967–1972 m. – Vaičiaičių klebonas, 1972–1987 m. – Kontaučių klebonas. Čia įkūrė akmenų muziejų. 1987–2001 m. – Nemakščių klebonas. 2001 m. lapkričio 6 d. grįžo pas brolius kapucinus į Kauną, Petrašiūnus. Parapijoje ėjo altaristo pareigas.

Laidotuvių šv. Mišios aukotos birželio 18 d. Kauno Šv. Vincento Pauliečio (Petrašiūnų) parapijoje.

Mirė kunigas Konstantinas Velioniškis MIC (1916–2012)

Liepos 5 d. Marijampolės ligoninėje mirė kun. Konstantinas Velioniškis MIC. Kun. Konstantinas gimė 1916 m. lapkričio 12 d. Balsupių kaime, Keturvalakių parapijoje. Baigęs Balsupių pradinę mokyklą, 1927–1935 m. mokėsi Marijampolės marijonų gimnazijoje, ją baigęs, 1936 m. rugsėjo 15 d. įstojo į Marijonų vienuoliją.

1935–1938 m. studijavo Kauno kunigų seminarijoje, o 1938–1939 m. – Romoje, kur įgijo teologijos bakalauro laipsnį. Dėl artėjančio karo neramumų 1939 m. grįžo į Lietuvą ir Kauno VDU Teologijos fakultete apgynė licenciato laipsnį.

1942 m. vasario 1 d. išventintas kunigu. 1942–1946 m. trumpai darbavosi Marijampolėje, Varėnoje, Skardupiuose ir Gegužinėje, o nuo 1946 m. – Telšių vyskupijoje: 1946–1949 m. Žemaičių Kalvarijoje, 1949–1950 m. Šilutėje, 1950–1959 m. Kartenoje, 1959–1971 m. Pakražantėje, 1971–1995 m. Tveruose. 1995 m. apsigyveno Kauno marijonų vienuolyne ir patarnavo Šv. Gertrūdos bažnyčios tikintiesiems. Nuo 2007 m. gyveno Marijampolės Šv. Arkangelo Mykolo globos namuose.

Visą ilgą gyvenimą garbingai ir kukliai, maldos ir pagarbos žmogui dvasia tarnavo Kristui ir Bažnyčiai. Laidotuvių šv. Mišios aukotos liepos 7 d. Marijampolės bazilikoje.

-kvb-

Mons. dr. Algirdas Jurevičius

Eucharistinio kongreso Dubline fragmentai

Birželio 10–17 d. Dubline (Airijoje) įvyko 50-asis Tarptautinis Eucharistinis kongresas, kuriame iš Lietuvos dalyvavo vysk. Rimantas Norvila, vysk. Gintaras Grušas, nacionalinis lietuvių delegatas kongresui kun. dr. Žydrūnas Kulpys, mons. dr. Algirdas Jurevičius ir keletas pasauliečių. Tradicija organizuoti tarptautinius eucharistinius kongresus atsirado popiežiaus Leono XIII pontifikato metu siekiant pabrėžti Eucharistijos reikšmę tikinčiųjų gyvenime. Pirmasis kongresas organizuotas 1882 m. Avinjone (Prancūzija).

Per pastarąjį dešimtmetį nusistovėjo paprotys tarptautinius eucharistinius kongresus organizuoti kas ketverius metus vis kitoje šalyje. Neatsitiktinai buvo pasirinkta Airija – gilią krikščionišką šaknis turintis kraštas, nes paskutinį kartą toks kongresas Dubline vyko 1932-aisiais. Be to, pastaraisiais metais Airija parodė savo svetingumą daugybei Rytų bei Vidurio Europos kraštų žmonių, ieškančių darbo bei geresnio gyvenimo.

Eucharistinio kongreso Dubline tema – „Eucharistija: bendrystė su Kristumi ir vienas su kitu“. Į kongresą atvyko per 12 tūkst. svečių iš įvairių pasaulio valstybių, o kiekvieną dieną programoje dalyvavo daugiau kaip 25 tūkst. dalyvių, kuriems pasitarnaudavo apie 2 tūkst. savanorių. Kongreso darbas buvo gerai organizuotas: dalis užsiėmimų vyko mažesnėse grupėse, tačiau į pagrindines katechezes ir Eucharistijos šventimą didžiulėje arenoje susirinkdavo visi.

Kiekvienas kongreso dalyvis registracijos metu gavo piligrimo kuprinę, kurioje buvo būtinausi dalykai: kongreso programa, specialus „Ma-

gnificat“ leidimas, Dublino žemėlapis, apsiaustas nuo lietaus ir kt. Kunigams buvo paruoštos vienodos stulos liturgijos šventimui.

Birželio 10 d. (sekmadienį) kongresą iškilmingai atidarė popiežiaus legatas kardinolas Marcas Ouelletas. Homilijoje jis akcentavo vertikalią ir horizontalią bendrystę. Kadangi kongrese dalyvavo daug svečių iš įvairių pasaulio kraštų, pirmadienio rytas skirtas horizontaliai bendrystei: kiekvieno krašto tikintieji galėjo išgyventi susitikimą kartu švęsdami Eucharistiją savo gimtąja kalba. Lietuviams skirtoje Šv. Agotos bažnyčioje lietuvių maldininkų būreliui šv. Mišias aukojo ir pamokslą sakė vysk. Rimantas Norvila. Pamaldose dalyvavo Dublino lietuvių sielovada besirūpinantis kun. Egidijus Arnašius. Po pamaldų bažnyčios klebonas pakvietė lietuvius į parapijos salę pabendrauti prie arbatos. Tai buvo išskirtinė proga skirtingais keliais atvykusiems lietuviams pabūti kartu ir pabendrauti su Dubline gyvenančiais tautiečiais.

Popiet arenoje vyko bendros katechezės iš Krikšto sakramento kylančiai bendrystei suvokti. *Taizé* bendruomenės prioras Aloisas Löseris pristatė bendruomenę ir, pasinaudodamas antropologijos teiginiu, kad žmogaus asmuo reiškiasi į išorę per kūną, aiškino, jog ir Bažnyčia – Kristaus Kūnas – pasauliui apreiškia Dievo gyvenimą. Krikščionys turėtų pirmiausia mąstyti apie tai, kad jie yra pakrikštyti, o jau po to – kokioje Bažnyčioje (konfesijoje) pakrikštyti. Tikras krikščionis niekada nepraras savo tapatybės, nes jo tapatybė įsišaknijusi bendrystėje su Kristumi.

Fokoliarų judėjimo prezidentė dr. Marija Voce priminė judėjimo istoriją, tikslus ir pabrėžė, kad Kristus nėra knyga, bet asmuo ir gyvenimas. Meilė visiems – pagrindinė judėjimo programa. Pertraukose tarp katechezių buvo giedama, pristatomi

filmuoti siužetai apie pasirengimą kongresui, pateikiami žmonių liudijimai. Svarbiu ekumeniniu akcentu tapo Dublino anglikonų arkivyskupo Michaelio Jacksono vadovaujama *Žodžio ir vandens liturgija*, kurios metu homiliją sakė su Lietuva susijęs Rusų stačiatikių dvasininkas Volokolamsko metropolitas Hilarijonas Alfejevas. Metropolitas pabrėžė, jog atsiranda tendencija išstumti Dievą iš gyvenimo ir vietoj jo pasirinkti kažką kita, tačiau kas remiasi krikščionišku tikėjimu – turi ateitį.

Antradienio programoje pagrindinis dėmesys skirtas šeimos bei santuokos bendrystei. Nors pastaruoju metu šeimos klausimas yra labai jautrus, tačiau Airijos Bažnyčia išgyveno ypatingą sukrėtimą dėl kai kurių jos narių netinkamo elgesio su vaikais. Stebino tai, kad kongreso metu ir ypač šią šeimos temai skirtą dieną nebuvo bandoma slėpti gilių visą Bažnyčią sužeidusių žaizdų. Atskirose darbo grupėse dalyviai galėjo pasirinkti provokuojančiai skambančią temą „Vaikų tvirkimo problema: priėmimas, atsakomybė, žaizdų gydymas“, kurią vedė Manilos arkivyskupas Luisas Antonio Tagle (Filipinai). Tą dieną teko dalyvauti darbo grupėje, kurioje buvo pristatoma jaunimo sielovada Airijoje. Remiantis statistika, 84 proc. airių save laiko katalikais, o 30 proc. sekmadieniais lanko bažnyčią. Apie 1990 metus Bažnyčia Airijoje susivokė prarandanti jaunimą, todėl buvo imtasi įvairių sielovadinių priemonių. Pirmiausia akcentuota, kad rengimas sakramentams yra išganyto tarnystė visai šeimai, o ne tik besiruošiantiems jaunuoliams. Konferencijoje nuskambėjo ir jaunimo nuomonė apie Bažnyčią: Bažnyčia daug kalba apie jaunimą, tačiau per mažai kalbasi su jaunimu. Juk dažnai girdisi, kad jaunimas – Bažnyčios ateitis, tačiau tai nėra teisingas požiūris. Jaunimas yra Bažnyčios dabartis, nes jau šiandien reikia juo rūpintis. Be jaunimo šiandien ateitis labai miglota.

Katechezėje „Dievas – meilės bendrystė“ Perto arkivyskupas emeritas Barry Hickey (Australija) atskleidė santuokos reikšmę išganymo istorijoje. Po nuopuolio į šeimos ir santuokos gyvenimą buvo įnešta daug destruktijos. Dievas siuntė Sūnų, kad jis atstatytų tikrąjį santuokos orumą. Polemizuodamas su fariziejais apie santuoką, Jėzus sakė: „pradžioje taip nebuvo“ (Mt 19, 8). Bažnyčia taip pat siekia atstatyti tai, kas buvo pradžioje. Gyvenimas šeimoje pareikalauja iš sutuoktinių daug aukos, kuri taptų kančia, jei joje pritrūktų meilės. Ištikimybė tiesai skatina kalbėti ir apie kontracepciją, dėl kurios nenoras turėti vaikų perauga į visuomenės nedraugiškumą vaikams. Daugelis tėvų didžiąją laiko dalį skiria darbui manydami, kad mokykla išauklės vaikus. Liberalios lytinio švietimo programos santuoką pristato kaip vergystę, todėl formuojamas neigiamas požiūris į visą gyvenimą trunkantį įsipareigojimą. Atkurti ir parodyti tikrą šeimos veidą, paremtą meilės bendryste, buvo integrali Jėzaus išganomosios veiklos dalis, todėl jei apie tai nutylima skelbiant Evangeliją, to negalima būtų vadinti evangelizacija.

Po katechezių dalytasi liudijimais. Stipriai visus sujaudino Catherine Wiley, Katalikų senelių asociacijos (*Catholic Grandparent's Association*) įkūrėjos liudijimas. Ji pristatė asociacijos tikslus ir pabrėžė, kad Dievas seneliams duoda ypatingą pašaukimą su meile bei džiaugsmu perduoti tikėjimo patirtį ir vertybes anūkams, taip pat katalikiškai išgyventi senatvę. Lietuvoje dažnai tenka sutikti senelių, kurie skundžiasi, kad anūikai nenori lankyti Bažnyčios, kad sunku susitaikyti su vienatve vaikams apsigyvenus atskirai nuo jų. Matyta patirtis rodo, jog susibūrus į organizaciją ir kartu su kitais seneliais ieškant geriausio būdo prabilti į jaunąją kartą, pasiekiami puikūs rezultatai. Asociacijos įkūrėja 2006 m. popiežiaus Benedikto XVI laišku pa-

prašė, kad jis sukurtų specialią malda seneliams. Popiežius į šį prašymą atsiliepė ir sukūrė senelių malda, kurioje atsispindi visi Katalikų senelių asociacijos tikslai. Katechezės pabaigoje buvo meldžiamasi šia malda.

Trečiadienis buvo skirtas kunigystės slėpiniui apmąstyti. Tą dieną pajutau didžiulę visų dalyvių meilę ir dėmesį kunigams, nes pasauliečiai meldėsi už kunigus ir dėkojo Dievui už kunigystės dovaną Bažnyčiai. Nors katechezių ir mokymų salės buvo pakankamai didelės, nepatekau į Lietuvai pažįstamų kun. Kevin Scallono CM ir ses. Briege McKenna OSC mokymą „Rūpestis dėl mūsų kunigų“ ir užtarimo malda. Teko nuolankiai keliauti į kitą paviljoną ir klausyti profesoriaus iš Kanados mokymo apie pašvęstojo gyvenimo liudijimą. Apie kunigystę kalbėjo ne tik dvasininkai, bet ir pasauliečiai, kurie aiškiai išsakė savo lūkesčius kunigams.

Trečiadienio vakarą organizuotos Eucharistinės procesijos priekyje buvo nešamas kryžius, po to gatvėmis ėjo keletą kilometrų ištįsusi žmonių minia su vėliavomis. Procesijoje dalyvavo daug jaunimo, dvasininkų, vienuolių, o katalikiškos organizacijos nešė savo atributiką. Pačioje procesijos pabaigoje, keliasdešimt metrų atsilikusios nuo visų, ėjo kelios močiutės, viena iš jų – pasiremdama dviem lazdomis, todėl negalėjo suspėti su visais. Procesija buvo filmuojama, fotografuojama, tačiau niekas nefilmavo tos močiutės, nes visuomet rodomas tik pompastiškas fasadas, o giluminiai dalykai dažniausiai lieka nepastebėti. Dviem lazdomis pasiramščiuodama pačiame gale ėjusi procesijos, žengiančios paskui Kristų Eucharistijoje, dalyvė man pasirodė gražiausia toje procesijoje.

Ketvirtadienis buvo skirtas Atgailai ir Sutaikinimui. Sutaikinimo pamaldoms vadovavęs kardinolas

Peteris Turksonas (Vatikanas) kvietė Kristaus žodžiais: „Būkite tokie tobuli, kaip jūsų dangiškasis Tėvas yra tobulas“ (Mt 5, 48). Mūsų netobulumai labai trukdo plėstis Dievo karalystei žemėje, žeidžia Bažnyčią, kompromituoja pačią Kristaus žinią. Atgaila ir Sutaikinimas su Dievu vėl viską sustato į savo vietą. Homilijoje kardinolas pabrėžė bendruomeninį atgailos matmenį. Bendruomenės nariai vienas kitam yra tarsi veidrodis, nes tik būdamas su kitais pažįsti save, atrandi savo silpnąsias puses ir netobulumus. Atgailos pamaldos baigėsi kvietimu atlikti sakramentinę išpažintį. Dviejuose didžiuliuose paviljonuose tris valandas daugybė kunigų įvairiomis kalbomis klausė išpažinčių. Atsikratę Viešpatį žeidžiančių nuodėmių džiugiai šventėme Eucharistiją, kuriai vadovavo Airijos kardinolas Seánas Brady.

Penktadienį – Švč. Jėzaus Širdies išskilmėje – kongreso dalyviai gilinosi į bendrystę su sergančiaisiais ir kenčiančiaisiais. Nieko nėra labiau žeidžiančio, kaip klaidingas įsitikinimas, kad tavęs niekas nelaukia, kad esi niekam nereikalingas... Dievas per pranašą Izaiją užtikrina savo bendrystę: „Nebijok, nes aš išpirkau tave, pašaukiau tave vardu – tu esi mano“ (Iz 43, 1). Katechezių bei pokalbių metu buvo gausiai paliudyta krikščionių bendrystė su įvairių negandų bei kančių paliestais visuomenės nariais. Irako arkivyskupo Basharo Matti Warda C.Ss.R katechezės žodžiai, žinant jo ganomųjų kontekstą, tiesiog krito į klausytojų širdis: kai kalbame apie žmogaus kančią, visuomet į ją yra įtraukta ir Kristaus kančia. Irake gentinė visuomenė, todėl kuomet džiaugiasi viena šeima – jos džiaugsmą švenčia visas kaimas, o liūdesys taip pat išgyvenamas bendruomeniškai.

Eucharistijai vadovavo Jeruzalės lotynų patriarchas Fouadas Twalas. Homilijoje patriarchas pabrėžė, jog Jeruzalėje nedaug krikščionių, ta-

čiau „mes nekompleksuojame, kad esame mažuma. Juk tikinčiųjų, kurie ištikimi šeimai, Bažnyčiai, – jų visuomet mažuma.“ Sekant homilijos mintimis, net ir tradiciškai save vadinančių krikščioniškų šalių tikintieji vis dažniau tampa mažuma. Patriarchas jautriai ir aktualiai kalbėjo apie krikščionių vargus Šventojoje Žemėje: jo vyskupijos teritorijoje buvo įkurta Eucharistija ir įvykdytas visos žmonijos išganyimo darbas, todėl ir šiandien tos žemės krikščionys suvokia, jog Dievas dalyvauja žmogaus kentėjimuose, Jis nepalieka mūsų našlaičiais. Jeruzalės patriarchate veikia per šimtą veikliųjų pašvęstojo gyvenimo bendruomenių bei kongregacijų, kurios tarnauja ir drąsina krikščionis, o jų veiklą malda palaiko penkiolika kontempliatyviųjų vienuolynų, dieną ir naktį adoruojančių Švč. Sakramentą. Šv. Mišių metu buvo teikiamas Ligonių patepimas, atkreipęs visų dėmesį į sergančius Bažnyčios narius. Po šv. Mišių pažvelgęs į laikrodį nustebau, net nepastebėjau, kaip prabėgo keturios valandos intensyvaus dvasinio vyksmo. Buvimas kartu su didžiule minia besimeldžiančių žmonių taip įtraukia, kad norisi visuomet likti toje bendrystėje.

Šeštadienis, minint Nekaltąją Švenčiausiosios Mergelės Marijos Širdį, buvo skirtas apmąstyti bendrystę su Dievo Žodžiu per Mariją. Ji – Eucharistijos Moteris, dalyvaujanti naujojoje evangelizacijoje. Marija pirmiausia širdimi priėmė Dievo Žodį, kuris joje tapo Kūnu. Tai paskatinimas kiekvienam priimtą Žodį įkūnyti gyvenimu. Katechezėse daug dėmesio buvo skiriama Šv. Rašto skaitymo mažose grupėse patirčiai.

Visomis kongreso dienomis specialiam paviljone vyko tyli Švč. Sakramento adoracija, nuolat Viešpatį garbino keli šimtai žmonių. Paviljone įrengtoje Maldų sienoje maldi-

ninkai galėjo pakabinti ant įvairiapalvių popieriaus lapelių užrašytus maldavimus.

Sekmadienį – paskutinę kongreso dieną – didžiuliame stadione vyko kongreso uždarymo iškilmė. Croke Park stadionas buvo pavadintas *Statio orbis – pasaulio stotele*. Anot Dublino arkivyskupo Diarmuido Martino, žodžiais *Statio orbis* literatūriškai vadinama akimirka, kai visas pasaulis sustoja pažvelgti į svarbiausią dalyką. Tą dieną sustojimo priešais Viešpatį akimirkoje dalyvavo per 80 tūkst. žmonių. Šv. Mišioms vadovavo popiežiaus legatas kard. Marcas Ouelletas. Legatas pasveikino popiežiaus Benedikto XVI vardu ir komentuodamas Evangeliją apie Dievo karalystės augimą priminė, kad Tėvas Golgotoje pasėjo Kryžiaus sėklą. Iš to medžio ir mes esame lyg šakelės išaugę. Kardinolas pabrėžė, kad Sekminių Dvasia nuolat teikia jėgų ir polėkio mūsų dvasiniam gyvenimui. Taip atnešame gausių vaisių.

Po šv. Mišių buvo numatytas Dublino arkivyskupo žodis. Visus pradžiugino neplanuotai ekranuose pasirodęs popiežius, kuris sveikino kongreso dalyvius ir ragino aktyviau įsitraukti į Bažnyčios pasiuntinybę. Sveikinimo pabaigoje popiežius pakvietė 2016 metais atvykti į Cebu (Filipinai) vykiantį Tarptautinį Eucharistinį kongresą. Popiežiaus kvietimas buvo sutiktas plojimais.

Dublino arkivyskupas Diarmuidas Martinas pabrėžė, kad tai, ką mes patyrėme kongrese, nesibaigia, bet tęsis tose bendruomenėse ir parapijose, į kurias grįšime. „Džiaukimės ne kongresu, džiaukimės Kristumi!“ – ragino arkivyskupas. Šio džiaugsmo pripildyti iš viso pasaulio susirinkę kongreso dalyviai patraukė namo – į visą pasaulį skelbti Evangelijos.

Bažnyčios žinios

Eina nuo 1996 sausio 15 dienos

STEIGĖJAS

Lietuvos Vyskupų Konferencija
S. Skapo g. 4, 01122 Vilnius

LEIDĖJAS

Lietuvos Katalikų Bažnyčios informacijos centras
Papilio g. 5, 44275 Kaunas

REDAKcinė KOMISIJA

Pirmininkas

arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ

Nariai:

vysk. Gintaras Grušas
kun. Ričardas Doveika

Vyskupijų atstovai:

Kaišiadorių vyskupija / mons. Algirdas Jurevičius
Kauno arkivyskupija / Darius Chmieliauskas
Panevėžio vyskupija / kun. Gediminas Jankūnas
Šiaulių vyskupija / kun. Evaldas Alūza
Telšių vyskupija / kun. Remigijus Saunorius
Vilkaviškio vyskupija / kun. Žydrūnas Kulpys
Vilniaus arkivyskupija / kun. Saulius Bužauskas

VYR. REDAKTORIUS

Gediminas Žukas

REDAKTORIAI

Kastantas Lukėnas
Violeta Micevičiūtė
Asta Petraitytė

KORESPONDENTAI

kan. Andriejus Sabaliauskas / Telšiai
Inesė Ratnikaitė / Šiauliai
kun. Gediminas Tamošiūnas / Kaišiadorys

ADRESAS

Papilio g. 5, 44275 Kaunas

TELEFONAI

Redakcija (37) 323 853
Platinimo tarnyba (37) 322 758
El. paštas lkbc@lcn.lt

SPAUDŽIA

LC „Dakra“
Jonavos g. 260
44131 Kaunas

TIRAŽAS 730 egz.

ISSN 1392-6098

© 2012, „Bažnyčios žinios“